

ΟΤΑΝ Ο... ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ (ΚΑΙ ΨΕΥΤΗΣ) ΓΥΡΙΖΕΙ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ 4 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

Του Μιχαήλ Αντωνίου

Σαν τον... δολοφόνο (ή σωστότερα τον ψεύτη) που επιστρέφει στον τόπο του εγκλήματος ετοιμάζεται να ανέβει ο Αλέξης Τσίπρας στη ΔΕΘ για να εξαγγείλει ένα νέο «Πρόγραμμα Θεσσαλονίκης» (δίδεν μεταμνημονιακό), σε μια προσπάθεια να... επαναλάβει τον εαυτό του, ως πρωθυπουργός τώρα, υποσχόμενος «τα πάντα στους πάντες», όπως το είχε κάνει ως υποψήφιος μνηστήρας (και τελικά γαμπρός) της κυβερνητικής εξουσίας. Μόνο που οι καιροί έχουν αλλάξει, όπως και το σκηνικό...

Τότε τον υποδέχτηκαν θριαμβευτικά (και) οι πολίτες ως Σημαιοφόρο της Ελπίδας. Σήμερα (Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου 2018) αναμένεται να βρεθεί σε κλειδί χιλιάδων διαδηλωτών, καθολικός διαμαρτυρομένων για την εξαπάτηση που υπέστησαν στα χρόνια της διακυβέρνησής του και τις ολέθριες επιπτώσεις της εν γένει πολιτικής του σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα θέματα. Με προεξάρχον το Μακεδονικό. **As ελπίσουμε, πάντως, αυτή η επανορθωμένη «επανάληψη» της Ιστορίας να αποδειχτεί «φάρσα» για εκείνον και όχι «τραγωδία» για όλους εμάς.**

ΤΙ ΕΛΕΓΕ

Πριν από τέσσερα χρόνια, στις 13 Σεπτεμβρίου του 2014, ο Α. Τσίπρας παρουσίασε στη Θεσσαλονίκη το κυβερνητικό του πρόγραμμα (το περιβόητο έκτοτε «Πρόγραμμα Θεσσαλονίκης») δηλώνοντας εισαγωγικά ότι: «Βρισκόμαι απέναντί σας για να πω αλήθειες και να δεσμευτώ απέναντι στον ελληνικό λαό...» και ότι όσα θα παρουσίαζε έχουν «συγκεκριμένο ρεαλιστικό και κοστολογημένο προγραμματικό περιεχόμενο...». Στη συνέχεια λέγοντας «αλήθειες», «ρεαλιστικά» και «κοστολογημένα» δεσμεύτηκε μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα:

- Άμεση αύξηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων «κατά τέσσερα τουλάχιστον δισεκατομμύρια»
- «Πρόγραμμα επιδότησης διατροφής με κουπόνια σίτισης σε 300.000 άπορες οικογένειες»
- «Δωρεάν ιατρική περίθαλψη για όλους»
- Άμεση αποκατάσταση του δώρου Χριστουγέννων «ως 13η σύνταξη, σε 1.262.920 συνταξιούχους που λαμβάνουν σύνταξη έως 700 ευρώ» και σταδιακά «πλήρη αποκατάσταση της 13ης σύνταξης και του 13ου μισθού σε όλους»
- Τέλος στον ΕΝΦΙΑ που «δεν μπορεί να διορθωθεί, δεν μπορεί να βελτιωθεί - μπορεί μόνο να καταργηθεί»
- «Επιαναφορά αφορολόγητου στα 12.000 ευρώ»
- «Επ' αόριστον παράταση της αναστολής στους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας, αξίας έως 300.000 €» και «νομοθετική απαγόρευση πώλησης ή εκχώρησης δικαιωμάτων δανειακών συμβάσεων... Δεν θα επιτρέψουμε στα κράκια των διεθνών distress funds να κερδοσκοπήσουν δημεύοντας τις κατοικίες των πολιτών»
- Άμεση αύξηση του κατώτατου μισθού «στα 751 ευρώ για όλους τους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως ηλικίας»

...ΑΛΛΑ ΨΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

Το «κόλληο γκρόσο» που ετοιμάζεται από το Μαξίμου φέρει το κωδικό όνομα «προνομοθέτηση μέτρων», προκειμένου να μπλοκάρει την επόμενη κυβέρνηση

• «Επίδομα ανεργίας με κοινωνικά κριτήρια» σε 300.000 ανέργους. Οι «ρεαλιστικές» αυτές «αλήθειες» και «δεσμεύσεις» ήταν βέβαια όλες για τα σκουπίδια. Αντίθετα, οι άνθρωποι είδαν να εφαρμόζονται στην πράξη τα τελείως αντίθετα, όπως για παράδειγμα στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων που στην τετραετία που ακολούθησε ήταν κατά μέσο όρο 6,5 δισ. ευρώ έναντι 7 δισ. το 2014, στο αφορολόγητο που μειώθηκε και η κυβέρνηση έχει ψηφίσει την εκ νέου μείωσή του κάτω από τα 6 χιλιάδες ευρώ, στον πραγματικό κατώτατο μισθό που λόγω της υποαπασχόλησης και των πλασματικών ωαρίων είναι τώρα πολύ κάτω του 2014 κ.λπ. Το μεγαλύτερο έγκλημα δεν ήταν όμως οι υποσχέσεις αλλά όσα έγιναν για να ξεπλυθούν τα ψέματα του Α. Τσίπρα το 2014. Δηλαδή η καταστροφική «διαπραγμάτευση» που έγινε για να φανεί ότι το «παιδί προσπάθησε αλλά δεν τα κατάφερε», που οδήγησε σε καταστροφή δημόσιας περιουσίας δεκάδων δισ. ευρώ (μετοχές τραπεζών που κατείχε το κράτος η αξία των οποίων μηδενίστηκε) και ακόμα μεγαλύτερες οικονομικής αξίας (με την έννοια απολεσθέντος ΑΕΠ και απαξίωσης της περιουσίας των Ελλήνων), που οι αντικειμενικοί ξένοι υπολογίζουν σε ύψος 100 έως 200 δισ. ευρώ. Πρόκειται για έγκλημα που το μέγεθός του

δεν το χωρά ο νους του απλού ανθρώπου αφού θα επηρεάζει καθοριστικά τη ζωή όχι μόνο τη δική του αλλά και των παιδιών και των εγγονιών του για δεκαετίες. Τώρα ο (ακόμα ανήλικος) πρωθυπουργός ανεβαίνει στη Θεσσαλονίκη για να πει (και πάλι) «αλήθειες» και να παρουσιάσει «δεσμεύσεις» «ρεαλιστικές» και «κοστολογημένες», επιστρέφει στον τόπο του εγκλήματος. Όχι και να πει όμως δεν έχει καμία σημασία. Γιατί οι υποσχέσεις του έχουν λιγότερη αξία από το χαρτί που θα χρησιμοποιήσει για να τις γράψει... Πάντως, το πακέτο των παροχών που προιθέται να εξαγγείλει, σύμφωνα με εξακριβωμένες πληροφορίες - και παρά τα όσα διαρρέουν τα παπαγαλάκια του Μαξίμου και της Κοινοβουλίας στα τηλεοπτικά πάνελ, αναμένεται να παραμείνει «ανοικτό» μέχρι και την τελευταία στιγμή. Αν και οι «γενικές κατευθύνσεις» που θα κινηθεί ο Τσίπρας είναι δεδομένες (... «επιστροφή της χώρας στην εργασιακή κανονικότητα και φορολογικές ελαφρύνσεις με κύριο αποδέκτη τη μεσαία τάξη»), ως προς τα επιμέρους, οι αρμόδιοι υπυργγοί κάνουν, λένε οι ίδιες πληροφορίες, υπολογισμούς και θα καταλήξουν στο οριστικό πακέτο μόνο όταν διαπιστώσουν ότι βγαίνουν οι αριθμοί με βάση το δημοσιονομικό στόχος. Στον αρχικό σχεδιασμό, «αιχμή του δόρατος» της υποσχεσιολογίας ήταν η μη περικοπή των

συντάξεων από 1/01/2019 (ή έστω μια νύξη που θα αφίρνει ... παραθυράκι για το «άμεσο μέλλον») αλλά και η μείωση του αφορολόγητου από την Πρωτοχρονιά του 2020.

ΤΟ... ΠΑΚΕΤΟ

- Στο τραπέζι των συζητήσεων στο Μαξίμου βρίσκονται ακόμη μεταξύ άλλων:
- Η προοπτική καθολικής μείωσης των συντελεστών του ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων και της μείωσης του ΦΠΑ στην εστίαση στο 13%
  - Η μείωση στον ΕΝΦΙΑ, σε πρώτο στάδιο, κατά 10% και σε δεύτερο χρόνο ακόμη μεγαλύτερη (έως 30%)
  - Η μείωση της φορολογίας για τις επιχειρήσεις από το 29% στο 26% και στα φυσικά πρόσωπα της πρώτης κλίμακας από 22 σε 20%
  - Η αύξηση κατά 50 ευρώ του κατώτατου μισθού και η επισιμοποίηση της κατάργησης του υποκατώτατου μισθού που ισχύει σήμερα για νέους ηλικίας έως 25 ετών
  - Η επιδότηση ενουκίου για τις οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα
  - Η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος -ανέρχεται σε 650 ευρώ ετησίως- για όσους έχουν «μπλοκάκι».

Αίφνης όμως, τα δεδομένα και οι σχεδιασμοί -από την Πέμπτη τη προί- φαιίνεται να αλλάζαν άρδην. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, οι εγκέφαλοι του «γκουβέρνου» αποφάσισαν να πάλει με την... όπσθεν στη ΔΕΘ και να «μαζέψουν άρον άρον» (προσού καν το απλώσουν) το όποιο «παχυλό» πακέτο των παροχών, να το... ξεφουσκώσουν και να το προσαρμόσουν στον ρυθμό που τους παίζουν τις τελευταίες ημέρες τα... νταούλια των αγορών. Το κλίμα που είχε δημιουργηθεί όλο το προηγούμενο διάστημα, με τις διαρροές από τα παπαγαλάκια, είχε ως αποτέλεσμα να ξεσπάσει ένας «αίτιπος» πόλεμος ανάμεσα σε κυβέρνηση και αγοράς. (Προανάκρισμα των όσων θα συμβαίνουν από δω και πέρα, διαφεύδοντας το αφήγημα των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ περί δίδεν οικονομικής και δημοσιονομικής... αυτοδιαθέσης τς χώρας). Η εκόνα αυτή είχε ως αποτέλεσμα οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων να εκτοξευτούν πάνω από το 4,6% ενώ ο γενικός δείκτης υποχώρησε κάτω από τις 700 μονάδες, κάτι που είχε να συμβεί από τον Απρίλιο του 2017. Όπως είναι αναμενόμενο, η κατάσταση αυτή προκάλεσε πανικό στο μεγάλο Μαξίμου αφού σε καμία περίπτωση δεν θα ήθελαν να βρεθούν στη ΔΕΘ με τις αγοράς να «πυροβολούν» κατά βούληση.

Πάντως, το «κόλληο γκρόσο» που ετοιμάζεται από το επικοινωνιακό επιτ ελείο της κυβέρνησης, φέρει το κωδικό όνομα «προνομοθέτηση μέτρων», κάτι σαν μέθοδος του «στριβεν διά του αρραβόνος», προκειμένου να δημιοργήσει προβλήματα στην όποια κυβέρνηση (η όποια γνωρίζουν πως δεν πρόκειται να είναι των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ) προκύψει μετά τις εκλόγις, όποτε και να γίνουν αυτές. Το σχέδιο συνοψίζεται στη λογική οι όποιες εξαγγελίες του πρωθυπουργού για παροχές να γίνουν προκαταβολικά «νόμοι του κράτους», οι όποιοι όμοιο θα έχουν ισχύ σε μεταγενέστερο χρόνο. Το 2019, ας πούμε, το 2020 ή και... αργότερα.

2. ΤΟ ΔΙΠΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΤΣΙΠΡΑ ΚΑΙ Η ΔΙΠΛΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΟΥ...

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .08/09/2018

Σελίδα: 3

ΤΟ ΔΙΠΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΤΣΙΠΡΑ ΚΑΙ Η ΔΙΠΛΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

ΠΑΝΟΣ ΑΜΥΡΑΣ
paniras
@e-typos.com

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΕΙ ΞΑΝΑΓΙΝΕΙ ΣΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ Η ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ ΝΑ ΕΓΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΟΛΟΓΙΑ

Δεν πρέπει να έχει ξαναγίνει στα πολιτικά χρονικά. Η αξιωματική αντιπολίτευση να εγκαλεί την κυβέρνηση για παροχολογία και να την καταγγέλλει ότι μοιράζει ακάλυπτες υποσχέσεις. Συνήθως η αντιπολίτευση δεν έχει πρόβλημα να πει και μία κουβέντα παραπάνω τάζοντας ελαφρύσεις για να μαζέψει ψήφους. Αλλωστε ο Αλέξης Τσίπρας το 2014 είχε σπάσει όλα τα ρεκόρ παραπλάνησης και ανεντιμότητας. Υποσχόταν στον λαό παροχές δισεκατομμυρίων με το πρόγραμμα Θεσσαλονίκης, που δεν θα μπορούσε να αρνηθεί ούτε η Μέρκελ και στις κατ' ιδίαν συναντήσεις με τον Βαρουφάκη, που από τότε προετοιμαζόταν για τη θέση του υπουργού Οικονομικών, έλεγε ότι τα μέτρα δεν θα εφαρμοσθούν αλλά εξαγγέλλονταν απλώς για το «πόπολο».

ΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ τη γνωρίζουμε όλοι. Από εκεί που θα μας παρακαλούσαν να μας δανείσουν, τελικώς ο κ. Τσίπρας παρακαλούσε τον Ολάντ και τη Μέρκελ να επιστρέψουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για να υπογράψει ό,τι θα του έδειχναν. Οι παροχές έγιναν μνημόνια και μοιραία ο εκλογικός περίπατος του 2015 έχει μετατραπεί τώρα σε σύννεφο εκλογικής συντριβής του ΣΥΡΙΖΑ. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης δεν έχει παρανοήσει για να τάξει παροχές, ούτε χρειάζεται εξαπατημένες ψήφους. Ξέρει ότι αυτός θα κληθεί αύριο να βγάλει τα κάστανα της οικονομίας από τη φωτιά και όσο μικρότερη είναι η ζημιά που θα του αφήσει ο ΣΥΡΙΖΑ τόσο πιο διαχειρίσιμο θα είναι το πρόβλημα.

ΑΥΤΗ είναι και η μεγάλη διαφορά μεταξύ Τσίπρα και Μητσοτάκη. Η ομιλία του πρωθυπουργού είναι κρίσιμη για την πορεία της κυβέρνησης μέχρι τις εκλογές ενώ η ομιλία του

αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης είναι κρίσιμη για την επόμενη μέρα της χώρας.

ΕΑΝ ο κ. Τσίπρας διολισθήσει στην παροχολογία αναβιώνοντας το πρόγραμμα Θεσσαλονίκης οι αγορές περιμένουν με το χέρι στη σκανδάλη των πωλήσεων μετοχών και ομολόγων. Η Ελλάδα δεν προσελκύει επενδύσεις και εάν δοθεί σήμα από την κυβέρνηση ότι μοιράζει λεφτά τα «γεράκια» των funds δεν θα αφήσουν την ευκαιρία να πάει χαμένη. Με τη χώρα εκτός αγορών και τα επιτόκια του Δημοσίου να παραμένουν σε επίπεδα κοντά στο 4,5% κάθε λέξη του πρωθυπουργού τιμολογείται. Για αυτό και τις τελευταίες ώρες προσπαθούν από το Μαξίμου να προσγειώσουν τις προσδοκίες για την απομινή ομιλία.

ΑΠΟ την άλλη πλευρά ο κ. Μητσοτάκης έχει επιλέξει να δώσει έμφραση όχι στις παροχές αλλά στο πώς θα γίνει η Ελλάδα ελκυστικός επενδυτικός προορισμός. Το «γήπεδο» των μεταρρυθμίσεων το ξέρει ενώ οι μειώσεις φόρων που αποτελούν το βασικό του όπλο μπορούν να χρηματοδοτηθούν από την περιστολή των κρατικών δαπανών.

ΜΕ ΑΛΛΑ λόγια ο κ. Τσίπρας έχει μπροστά του ένα διπλό πρόβλημα. Εάν τάξει πολλά θα τον «πλακώσουν» οι αγορές ενώ εάν απογοητεύσει τον κόσμο θα μειωθεί ακόμη περισσότερο η εκλογική επιρροή του ΣΥΡΙΖΑ. Αντίστοιχα ο κ. Μητσοτάκης έχει μία διπλή ευκαιρία. Να μην τάξει τίποτε περισσότερο παρά μόνο ό,τι θα βελτιώσει το επενδυτικό περιβάλλον και ό,τι θα κάνει το Δημόσιο να δουλέψει για τον πολίτη και όχι για το κόμμα. Γιατί μόνο έτσι θα δημιουργηθεί ο χώρος για πραγματικές παροχές.

3. ΒΑΦΤΙΖΟΥΝ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .08/09/2018

Σελίδα: 2

Βαφτίζουν παροχές τις δικαστικές αποφάσεις

ΜΕΣΑ στο κλίμα παροχολογίας, που επιδιώκει να διαμορφώσει η κυβέρνηση, με αφορμή την παρουσία του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ και εν όψει εκλογών, ετοιμάζεται να παρουσιάσει ως «παροχή» την επιστροφή των αναδρομικών στους ενστόλους, η οποία είναι υποχρεωτική με βάση δικαστικές αποφάσεις. Το έκανε και πέρυσι ο κ. Τσίπρας, όταν ανακοίνωσε τη διανομή κοινωνικού μερίσματος και συμπεριέλαβε σε αυτό και το ποσό που προβλέφθηκε προκειμένου να δοθούν στους συνταξιούχους τα αναδρομικά από τις παράνομα παρακρατηθείσες εισφορές υπέρ ασθένειας.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ συνταγή αναμένεται να ακολουθήσει, λοιπόν, και φέτος με τα αναδρομικά που θα πρέπει να δοθούν στους εν ενεργεία και στους συνταξιούχους των ειδικών μισθολογίων, όπως στρατιωτικούς, αστυνομικούς, πανεπιστημιακούς και γιατρούς, με τελεσίδικες αποφάσεις των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας, με τις οποίες είναι υποχρεωμένη να συμμορφωθεί η κυβέρνηση. Πρόκειται για τα αναδρομικά από τις περικοπές που έγιναν στους μισθούς και τις συντάξεις των παραπάνω κατηγοριών, που κρίθηκαν ως αντισυνταγματικές με σειρά δικαστικών αποφάσεων του 2016, του 2017 και του 2018, τις οποίες έχει καθυστερήσει να εφαρμόσει. Υπάρχουν μάλιστα πολλές εσωτερικές διαφοροποιήσεις στα ειδικά μισθολόγια, με ακόμα πιο ζημιωμένους τους γιατρούς του ΕΣΥ.

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ Τύπος έχει αναδείξει όλα αυτά τα θέματα με αποκαλυπτικά ρεπορτάζ, όπως αυτό που δημοσιεύουμε σήμερα, έχοντας μάλιστα σημαντική συμβολή στην επιστροφή των χρημάτων στους δικαιούχους, για την οποία η εφημερίδα μας έχει δώσει μάχη. Οι κατηγορίες αυτές εργαζομένων και συνταξιούχων, στα χρόνια της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, έχουν άλλωστε ζημιωθεί πολλαπλάσια σε σχέση με τα αναδρομικά που θα λάβουν, καθώς οι επιβαρύνσεις που είχαν από φόρους, εισφορές και περικοπές ήταν κατά πολύ μεγαλύτερες.

ΕΠΟΜΕΝΩΣ, η προσπάθεια της κυβέρνησης να οικειοποιηθεί πολιτικά δικαστικές αποφάσεις, την εφαρμογή των οποίων μάλιστα έχει καθυστερήσει, πέφτει στο κενό. Και οι εξαγγελίες του πρωθυπουργού δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια ακόμα επιχείρηση εξαπάτησης των πολιτών, οι οποίοι όμως πλέον έχουν μάθει πάρα πολύ καλά με ποιους έχουν να κάνουν.

ΣΤΟΧΟΣ Η ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΛΙΤΟΤΗΤΑΣ

Εθνική στρατηγική με άξονα την απασχόληση

Η έξοδος από το Μνημόνιο φέρνει μπροστά κρίσιμα και εν πολλοίς υπαρκτά ζητήματα για το συνδικαλιστικό κίνημα. Επειτα από μια οκταετία συρρίκνωσης ή και κατεδάφισης εργασιακών δικαιωμάτων με παράλληλα ποσοστά ρεκόρ στην ανεργία, τα συνδικάτα καλούνται να βρουν νέα περπατησιά και ρόλους, σε μια κοινωνία που είναι δύσπιστη απέναντι σε συλλογικότητες και θεσμούς. Κι αυτό την ώρα που η ψηφιακή επανάσταση φέρνει νέα δεδομένα στον χώρο της εργασίας, με κυρίαρχο στοιχείο την ευελιξία και την υπέρβαση των συνόρων.

Στις προκλήσεις αυτές πρώτος στόχος για τη ΓΣΕΕ, σύμφωνα με όσα αναφέρει μιλώντας στο ειδικό ένθετο της «Εφημερίδας των Συντακτών» για τη ΔΕΘ ο πρόεδρος της Γιάννης Παναγόπουλος, είναι η αποκατάσταση της κανονικότητας στις εργασιακές σχέσεις αλλά και αποσύνδεση της ανταγωνιστικότητας από τη μείωση των μισθών και του κόστους εργασίας. Σύμφωνα με τον κ. Παναγόπουλο, είναι το έλασσον για την αποκατάσταση των πληγών που έχει η χώρα και οδήγησαν πολλούς εργαζομένους στα όρια της ανθρωπιστικής κρίσης αλλά και αναγκαία προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

«Η επέκταση των κλαδικών και των ομοιοπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας καθώς και η αποκατάσταση των συλλογικών δικαιωμάτων των εργαζομένων είναι αποτέλεσμα της προσπάθειας που κατέβαλαν και συνεχίζουν να καταβάλλουν τα συνδικάτα μέσα σε ένα πλήρως ανταγωνιστικό περιβάλλον. Δεν είναι "ιδιοκτησία" κανενός άλλου, παρά μόνο των εργαζομένων που παλεύουν και αγωνίζονται» λέει ο κ. Παναγόπουλος.

Τι πρέπει να γίνει

«Η κατάργηση μεγάλου μέρους μνημονιακών αντεργατικών διατάξεων – όπως η επαναφορά της μονομερούς προσφυγής στη διαίτησία και η διασφάλιση της λειτουργίας του ΟΜΕΔ, η αναγνώριση του παράνομου χαρακτήρα του υποκατάστατο μισθού και της διάκρισης σε βάρος των νέων σε ηλικία εργαζομένων, ο παράνομος χαρακτήρας της υπογραφής επιχειρησιακών ΣΣΕ από ενώσεις προσώπων κ.λπ. – αποτελεί οφειλόμενη συμμόρφωση της εκάστοτε ελληνικής κυβέρνησης σε αποφάσεις εθνικών και διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων που έχουν πετύχει από το 2010 και μετά η ΓΣΕΕ και άλλα συνδικάτα» τονίζει ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ.

Παράλληλα, ζητεί από την κυβέρνηση να επαναφέρει διατάξεις που, τα χρόνια των μνημονίων, κατά παράβαση και τη μενεαγρία όλων των όρων τους, Ο εργαζόμενος, συσπειρωμένος στα συνδικάτα, θα συνεχίσουν να παλεύουν για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους και να αγωνίζονται ώστε να ανατραπεί αυτή η άδικη και αναποτελεσματική πολιτική της λιτότητας» αναφέρει ο πρόεδρος της μεγαλύτερης συνδικαλιστικής οργάνωσης της χώρας. Ο κ. Παναγόπουλος θέτει, παράλληλα, το ζήτη-

μα των επενδύσεων και της στήριξης της επιχειρηματικότητας: «Οι παρούσες δραματικές συνθήκες επιτάσσουν άμεσα τον ανασχεδιασμό της εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξη με άξονα την απασχόληση. Επείγει η αντιμετώπιση της ανεργίας και η δημιουργία θέσεων εργασίας που θα εξασφαλίζουν αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, συμβάλλοντας στη δημιουργία νέου πλούτου. Απαιτείται η αποσύνδεση της ανταγωνιστικότητας από τη μείωση των μισθών και του κόστους εργασίας. Διατηρήσιμη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μπορεί να συμβεί μόνο μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και των παραγωγικών επενδύσεων. Αναγκαία είναι επίσης η κατάργηση μέτρων που είχαν αρνητική επίπτωση στην κατοχή του εισοδήματος ή συνέβαλαν στην αποδόμηση του κοινωνικού ιστού της χώρας, καταλύοντας την κοινωνική προστασία. Τέλος, απαραίτητο είναι ένα νέο, δικαιότερο, αναπτυξιακό και αποτελεσματικό φορολογικό σύστημα με κίνητρα σε καινοτόμες επιχειρήσεις που θα επενδύουν στην έρευνα αλλά και θα δημιουργούν νέες θέσεις πλήρους απασχόλησης, ενώ εξίσου αναγκαία είναι μέτρα κοινωνικής πολιτικής για την αντιμετώπιση της βαθιάς κοινωνικής και ανθρωπιστικής κρίσης» καταλήγει.

Ισχυρό «σοκ»

Στο θέμα της αλλαγής ρότας από τις πολιτικές της λιτότητας στις πολιτικές στήριξης της ζήτησης αναφέρεται και ο Γιάννης Πούπος, οικονομολόγος, γραμματέας Νεολαίας ΓΣΕΕ, μιλώντας στο ένθετο της «Εφ.Συν.» για τη ΔΕΘ με αφορμή και τις ανακοινώσεις της κυβέρνησης για την οικονομική πολιτική της επόμενης περιόδου. Στέκεται, δε, με έμφαση σε μια δέσμη πολιτικών πρωτοβουλιών, που θα οδηγήσουν σε διαμόρφωση συνθηκών περιορισμού ή και ανάσχεσης του brain drain.

«Δεν νοείται έξοδος από τα μνημόνια χωρίς απαλλαγή από τις πολιτικές της λιτότητας, με πλήρως απορρυθμισμένη αγορά εργασίας, με υψηλή ανεργία, με τεράστια πρωτογενή πλεονάσματα, με περικοπές στις συντάξεις, με μείωση του αφορολογητού και με όλες τις επαχθείς μνημονιακές υποχρεώσεις που δεσμεύουν τη χώρα μας για πάρα πολλά χρόνια. Απαιτείται μια εναλλακτική πολιτική, που να έχει στο επίκεντρό της τον εργαζόμενο, την αύξηση της πλήρους και σταθερής απασχόλησης, την ενίσχυση της προστασίας των εργατικών και των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων. Πολιτική με κέντρο βάρους την ανάπτυξη, η οποία πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη δημιουργία μακροπρόθεσμων, βιώσιμων θέσεων εργασίας που θα παρέχουν αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και αμοιβές» τονίζει ο κ. Πούπος και σημειώνει ότι «η χώρα χρειάζεται ένα ισχυρό "σοκ" απασχόλησης και εισοδημάτων. Η αύξηση της απασχόλησης και των αμοιβών είναι η μόνη επιλογή με ισχυρό και σωρευτικό επεκτατικό αποτέλεσμα».

Μέτρα ανάσχεσης της φυγής

«Στο πλαίσιο αυτό, είναι αναγκαία η αύξηση του κατώτατου μισθού, η κατάργηση του υποκατάστατου, η επαναφορά των κλαδικών συμβάσεων για να ενισχυθούν τα εισοδήματα, η εγχώρια ζήτηση και η οικονομία στο σύνολό της και να έχει ισχυρότερο θετικό αποτέλεσμα το ΑΕΠ» σημειώνει ο γραμματέας Νεολαίας της ΓΣΕΕ και υπογραμμίζει: «Χρειάζεται άμεσα αντιμετώπιση του φαινομένου του brain drain. Όμως κανένας νέος άνθρωπος δεν θα επιστρέψει σε μια χώρα με μισθούς Βουλγαρίας και με εργασιακές συνθήκες γαλέρας. Το τρίπτυχο "μισή δουλειά - μισός μισθός - ελάχιστη σύνταξη" δεν οδηγεί τη χώρα πουθενά».

Τι ζητά η ΓΣΕΕ

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ πάντως την παρουσία του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα στη ΔΕΘ και την εκκίνηση έναρξης ενός νέου κύκλου οικονομικής πολιτικής, η ΓΣΕΕ προτείνει μια δέσμη μέτρων για τη στήριξη της εργασίας και τη διασφάλιση των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών.

- Αποκατάσταση της διαδικασίας, του περιεχομένου και της καθολικότητας ισχύος του συνόλου των όρων (μισθολογικών και λοιπών) της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και άμεση επαναφορά στην πράξη και σε σταθερές βάσεις των πυλώνων του συλλογικού εργατικού δικαίου για την επεκτασιμότητα των κλαδικών και ομοιοπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων και τη μετενέργεια του συνόλου των όρων τους.
- Διασφάλιση του απεργιακού δικαιώματος από προληπτικές και κατασταλτικές πράξεις παρεμπόδισης και ποινικοποίησής του και δίωξης των εκπροσώπων των εργαζομένων. Καμία πράξη άρσης της απόλυτης απαγόρευσης του lock out (ανταπεργία) των εργοδότην.

- Προστασία της απασχόλησης ευάλωτων σε διακρίσεις και βία ομάδων (νέοι, γυναίκες, εργαζόμενοι πλησίον της συντάξης, εργαζόμενοι έπειτα από εργατικό ατύχημα, άτομα με αναπηρίες, μετανάστες, ΛΟΑΤΚΙ).
- Καμία περικοπή στα επιδόματα για βαριά και επικίνδυνη εργασία.

- Αποτελεσματική αντιμετώπιση της αδήλωτης, της ψευδώς δηλωμένης και ανασφάλιστης εργασίας και της εργοδοτικής αυθαιρεσίας στη βάση των προτάσεων-θέσεων της ΓΣΕΕ. Άμεση λήψη κατάλληλων μέτρων για την επιθεώρηση εργασίας στον αγροτικό τομέα.
- Δράσεις που έχουν πολλαπλασιαστικά οφέλη για τους αδύναμους συνανθρώπους μας.

- Διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα των οργανισμών και επιχειρήσεων κοινωνικής ωφέλειας. Οχι στο ξεπούλημα των κοινωνικών αγαθών και υπηρεσιών.
- Δράσεις στήριξης της μητρότητας και ενίσχυση των δομών για τη φροντίδα των παιδιών, των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία.

- Δίκαιη μεταναστευτική πολιτική, αποτελεσματική και συνεκτική αντιμετώπιση των ζητημάτων μετανάστευσης, ασύλου και ιθαγένειας με σεβασμό στα δικαιώματα του ανθρώπου.
- Προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών αγαθών και πόρων.

5. ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

Μέσο: . . . . . ΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/09/2018

Σελίδα: 24

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
Άγιος Στέφανος 30.3.2016
Αριθ. Πρωτ: 8157**

**ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜ
41/29-3-2016 ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Με την αριθ. 41/29-3-2016 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η τροποποίηση-ενοποίηση των κατηγοριών του μειωμένου τιμολογίου που ισχύει για τέλη Ύδρευσης για τις παρακάτω κατηγορίες:

Κατηγορίες Μειωμένου Τιμολογίου Τελών Ύδρευσης

Α) ΑΠΟΡΟΙ

Πλήρης απαλλαγή από το κόστος κατανάλωσης ύδατος και έκπτωση του Παγίου Τέλους Ύδρευσης κατά 30% πλέον αναλογούντος ΦΠΑ (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ανωτέρω απόφαση).

Β) ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΟΙ

Μείωση Τελών Ύδρευσης 40 % επί του τιμολογίου (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ανωτέρω απόφαση).

Γ) ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ 67% ΚΑΙ ΑΝΩ

Μείωση Τελών Ύδρευσης 30 % επί του τιμολογίου για δικαιούχους που το οικογενειακό τους εισόδημα δεν ξεπερνά τις 40.000,00 ευρώ (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ανωτέρω απόφαση).

Δ) ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ

Μείωση Τελών Ύδρευσης 30 % επί του τιμολογίου για δικαιούχους που το οικογενειακό τους εισόδημα δεν ξεπερνά τα 40.000,00 ευρώ (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ανωτέρω απόφαση).

Ε) ΤΡΙΤΕΚΝΟΙ (που δεν ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες)

Μείωση Τελών Ύδρευσης 30% επί του τιμολογίου για δικαιούχους που το οικογενειακό τους εισόδημα δεν ξεπερνά τα 30.000,00 ευρώ (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ανωτέρω απόφαση).

ΣΤ) ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Ενιαία χρέωση 1,90 ευρώ από το πρώτο κυβικό και άνω ευρώ (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ανωτέρω απόφαση).

Ζ) ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Ενιαία χρέωση 1,90 ευρώ από το πρώτο κυβικό και άνω (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ανωτέρω απόφαση).

Η) ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ

Ενιαία χρέωση 1,90 ευρώ από το πρώτο κυβικό και άνω ευρώ (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ανωτέρω απόφαση).

Μετά την ψήφιση του παρόντος καταργείται οποιαδήποτε προηγούμενη απόφαση μειωμένων τιμολογίων που αφορά Τέλη Ύδρευσης.

Η Απόφαση αυτή να δημοσιευτεί σύμφωνα με το Νόμο (άρθ. 66 του ΒΔ 24-9/20-10-1958).

**Η Αντιδήμαρχος
Διοίκησης και Ανθρ. Δυναμικού
ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ**

6. Η ΛΙΣΤΑ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΓΙΑ 125.000 ΑΠΟΣΤΡΑΤΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

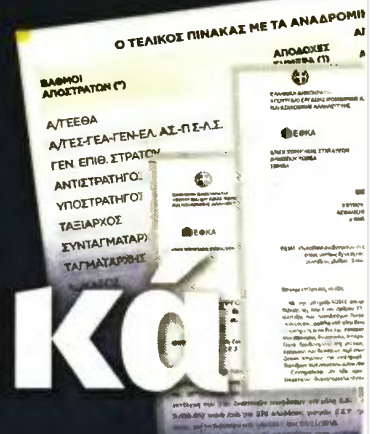
Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/09/2018

Σελίδα: 1

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΥΨΟΥΣ 400 ΕΚΑΤ. € ▶ ΣΕΛΙΔΕΣ 16-17

Η λίστα με τα αναδρομικά για 125.000 απόστρατους

ΑΠΟ 2.460 ΕΩΣ 11.820 €
οι οφειλές στους βετεράνους
Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων
Ασφαλείας με εξόφληση
σε 5 χρόνια

ΕΩΣ 25.000 € ΤΑ ΠΟΣΑ
ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ
ΙΑΤΡΟΥΣ ΤΟΥ ΕΣΥ,
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥΣ
ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥΣ

ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ του υπουργείου
Εργασίας και του ΕΦΚΑ με την
κοστολόγηση των επιστροφών που
επιδίκασε το ΣτΕ

6. Η ΛΙΣΤΑ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΓΙΑ 125.000 ΑΠΟΣΤΡΑΤΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/09/2018

Σελίδα: 16

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΑ ΠΟΣΑ ΚΥΜΑΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ 800 ΕΥΡΩ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 25.000 ΕΥΡΩ

Επιστρέφουν σε 60 δόσεις τα αναδρομικά στα ειδικά μισθολόγια

Αναδρομικά συντάξεων για 141.000 δικαιούχους που φτάνουν ακόμη και τις 25.000 ευρώ, από τον Αύγουστο του 2012 μέχρι Νοέμβριο του 2018, καλείται να καταβάλει η κυβέρνηση εφόσον, όπως όλα δείχνουν, υποχρεωθεί να συμμορφωθεί πλήρως στις δικαστικές αποφάσεις, πράττοντάς το και με προεκλογική στόχευση...

Ήδη, όπως αποκαλύπτει σήμερα ο Ελεύθερος Τύπος με επίσημη έγγραφα, στην κυβέρνηση και συγκεκριμένα στα υπουργεία Οικονομικών, Εργασίας και στον ΕΦΚΑ έχει γίνει προεργασία για την κοστολόγηση των αναδρομικών που απορρέουν βάσει δικαστηρίων για περικοπές που κρίθηκαν αντισυνταγματικές από το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Μισθοδικείο.

Στη σειρά...

Η πρώτη και μεγαλύτερη κατηγορία συνταξιούχων που θα έχει λαμβάνειν αναδρομικά σύνταξης είναι των αποστράτων, με περίπου 125.000 συνταξιούχους Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας να είναι στη λίστα των δικαιούχων.

Ακολουθούν περίπου 11.000 συνταξιούχοι ειδικών μισθολογίων, όπως γιατροί του ΕΣΥ και πανεπιστημιακοί (μέλη ΔΕΠ), και επίσης μια τρίτη κατηγορία δικαιούχων αναδρομικών από μειώσεις που κρίθηκαν αντισυνταγματικές είναι δικαστές αλλά και βουλευτές για τους οποίους κατέβηκε στο Μισθοδικείο το πλαφόν σύνταξης στις 2.000 ευρώ.

Ανά κατηγορία

Τα αναδρομικά που οφείλονται να επιστραφούν σε 141.000 συνταξιούχους, σύμφωνα με εκτιμήσεις αρμόδιων υπηρεσιών, κυμαίνονται:

- Από 2.460 ευρώ ως 11.820 ευρώ για 125.000 αποστράτους στρατού ξηράς, Αεροπορίας, Ναυτικού, Λιμενικού Σώματος, αστυνομικούς, πυροσβέστες. Εξετάζεται 5ετής εξοφλήσή τους με μηνιαίες προσαυξήσεις από 41 ως και 197 ευρώ στις συντάξεις τους. Το διάστημα πληρωμής αφορά από Αύγουστο ή Δεκέμβριο του 2012

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

μέχρι Δεκέμβριο 2017. Οι αποστράτοι δεν εμπίπτουν πλέον στο νέο μισθολόγιο που ισχύει για τους εν ενεργεία «ένστολους» από 1ης/1/2017, και ως εκ τούτου οι συντάξεις τους έχουν αποσυνδεθεί από το νέο μισθολόγιο των εν ενεργεία στρατιωτικών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας.

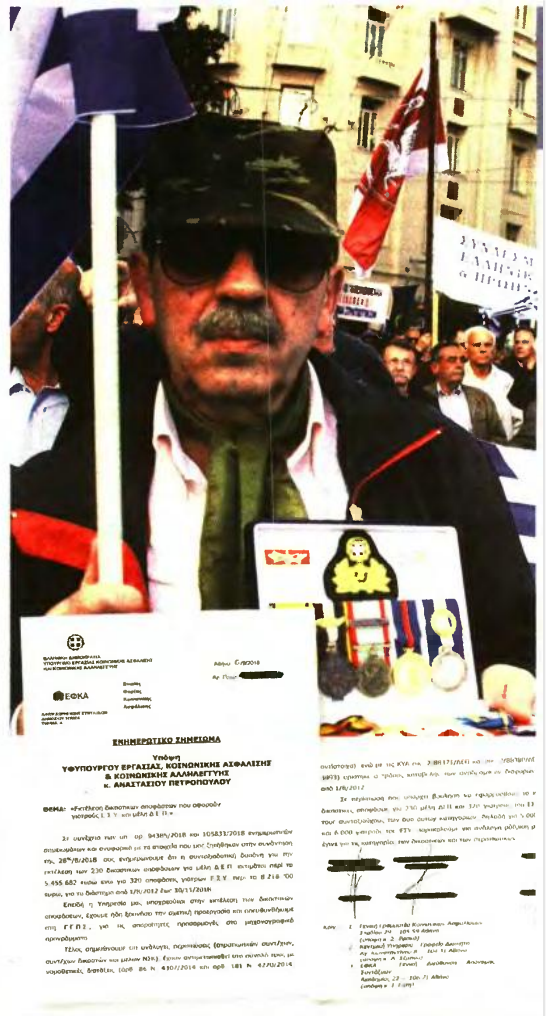
- Μέχρι και 25.000 ευρώ για καθέναν από τους 11.000 συνταξιούχους γιατρού του ΕΣΥ και πανεπιστημιακούς (ΔΕΠ) για το διάστημα από 1ης/8/2012 έως 30/11/2018. Με δόσεις εξόφλησης για 5 χρόνια (60 μήνες) το μηνιαίο όφελος στις συντάξεις τους μπορεί να φτάνει και τα 416 ευρώ. Αν δηλαδή ένας πανεπιστημιακός παίρνει σήμερα 1.450 ευρώ, θα έχει 416 ευρώ επιπλέον και η σύνταξη

Δικαιούχοι 141.000 αποστράτοι και συνταξιούχοι γιατροί, πανεπιστημιακοί, δικαστές και βουλευτές

του θα ανέλθει στα 1.896 ευρώ. Σε σύσκεψη που έγινε στα τέλη Αυγούστου στο υπουργείο Εργασίας, υπό τον υφυπουργό Τ. Πετρόπουλο, στελέχη του ΕΦΚΑ παρουσίασαν εισηγήσεις για το κόστος των αναδρομικών και μόλις προχθές 6 Σεπτεμβρίου, όπως φαίνεται στο έγγραφο που αποκαλύπτει ο «Ε.Τ.», έστειλαν μια πρώτη εκτίμηση για όσους έχουν ήδη δικαιωθεί και περιμένουν τα αναδρομικά τους. Το κόστος για 550 δικαιωθέντες συνταξιούχους ανέρχεται σε 13,5 εκατ. ευρώ, αλλά οι υπηρεσίες τόνισαν πως τυχόν εφαρμογή των αποφάσεων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει το σύνολο των 11.000 συνταξιούχων (6.000 γιατρών του ΕΣΥ και 5.000 συνταξιούχων πανεπιστημιακών), διότι οι δικαστικές αποφάσεις

είναι... «καρπινόν» και όποιος προσφείγει από αυτή την κατηγορία δικαιώνεται με αναδρομικά.

- Στα 800 ευρώ κατά μέσο όρο για συνταξιούχους που βρέθηκαν με μεγάλη μείωση λόγω του πλαφόν σύνταξης στις 2.000 ευρώ (μόνο από μία σύνταξη και όχι από άθροισμα). Το όριο αυτό κατέβηκε ως αντισυνταγματικό με απόφαση του Μισθοδικείου για τους δικαστικούς λειτουργούς, και η ίδια απόφαση «παρ-ούρει» και τους στρατιωτικούς, αλλά και πολιτικούς συνταξιούχους που είχαν από μία και μόνον σύνταξη πάνω από 2.000 ευρώ μιστά. Στην περίπτωση που δικαιωθούν όλοι όσοι είχαν μείωση και λόγω του πλαφόν η σύνταξη τους έπεσε κάτω από τις 2.000 ευρώ καθαρά προ φόρου, τότε θα πρέπει να επιστραφούν οι μειώσεις που είχαν από 1ης/10/2017 ως και 30/6/2018, δηλαδή να επιστραφούν μειώσεις 9 μηνών από την εφαρμογή του μέτρου. Στον κόφτη λόγω πλαφόν 2.000 ευρώ μπήκαν, σύμφωνα με στοιχεία του ΓΛΚ, όταν εφαρμόστηκε το μέτρο, 5.065 στρατιωτικοί, δικαστικοί, πολιτικοί συνταξιούχοι καθώς και συνταξιούχοι βουλευτές. Ειδικά για την περίπτωση του πλαφόν, το υπουργείο Εργασίας με εντολή του υφυπουργού Α. Πετρόπουλου, όπως επί λέξει αναφέρει το έγγραφο της 8ης Αυγούστου που αποκαλύπτει ο «Ε.Τ.», επανέφερε τις συντάξεις πάνω από τις 2.000 ευρώ μόνον για τους ανάπηρους συνταξιούχους δικαστικούς. Ο λόγος που επιστράφησαν συντάξεις και καταργήθηκε το πλαφόν των 2.000 ευρώ σε συνταξιούχους δικαστικούς με αναπηρία έχει να κάνει με το γεγονός ότι το υπουργείο και ο ΕΦΚΑ παραδέχτηκαν ότι η διάταξη που μπήκε στο νόμο Κατρούγκαλου είναι εσφαλμένη καθώς οι συνταξιούχοι πρώην λειτουργοί του Δημοσίου με αναπηρία 67% και άνω εξαιρούντο κατά την πάγια συνταξοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου από μειώσεις. Τώρα όμως το ίδιο θα πρέπει να γίνει και με το σύνολο όσων είχαν μείωση σύνταξης λόγω πλαφόν 2.000 ευρώ. ■

Πόσο πρέπει να αυξηθούν οι

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΟΥΣ τα οφειλόμενα αναδρομικά είναι αυτά που επιδίκασε το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) και αφορούν το υπόλοιπο 50% των μειώσεων που είχαν με το νόμο 4093 από την αναπροσαρμογή που έγινε τότε στις αποδοχές των εν ενεργεία αξιωματικών και υπαξιωματικών και εφαρμόστηκαν με ανάλογες περικοπές στις συντάξεις των αποστράτων.

Το 50% αυτών των μειώσεων αποκαταστάθηκε, τόσο στους εν ενεργεία όσο και στους αποστράτους, με το νόμο 4307 του 2014 επί κυβέρνησης Ν.Δ. Το άλλο 50% οφείλεται και μάλιστα το ΣτΕ έχει δώσει διαρία στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ να ρυθμίσει τον τρόπο πληρωμής μέχρι τον Οκτώβριο του 2018.

Αν πισαιτεί και το διάστημα που οι εν λόγω περικοπές εφαρμόστηκαν αναδρομικά από τον Αύγουστο του 2012, τότε οι επιστροφές θα πρέπει να καλύπτουν συνολικά τους 65 μήνες.

Για 60 μήνες πάντως (Δεκέμβριος 2012-Δεκέμβριος 2017), τα ποσά που δικαιούνται οι αποστράτοι κατά μήνα κυμαίνονται από 41 ως 197 ευρώ καθαρά προ φόρου, δηλαδή ξεκινούν από 2.460 ευρώ για χαμηλόβαθμους αποστράτους αξιωματικούς και φτάνουν στις 11.820 ευρώ για τους υψηλόβαθμους για όλο το διάστημα. Στον αποκαλυπτικό πίνακα που εφεξερματίζεται και δημοσιεύει ο Ελεύθερος Τύπος, ο οποίος βασίζεται στα στοιχεία των αποδοχών που είχαν οι αποστράτοι πριν από τις μειώσεις και

6. Η ΛΙΣΤΑ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΓΙΑ 125.000 ΑΠΟΣΤΡΑΤΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/09/2018

Σελίδα: 17

Φωτό αρχείου από παλαιότερη διαμαρτυρία αποστράτων.

▶▶ ΜΕ ΠΑΓΙΔΑ ΕΠΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Ξεπερνούν τα 400 εκατ. € οι συνολικές επιστροφές

ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ των αναδρομικών ανά κατηγορία είναι:

- έως 220 εκατ. ευρώ για τις συντάξεις 125.000 αποστράτων,
- έως 172 εκατ. ευρώ για τις συντάξεις 11.000 συνταξιούχων του ΕΣΥ και ΔΕΠ,
- έως 36 εκατ. ευρώ από τις επιστροφές συντάξεων που κόπηκαν με το πλαφόν των 2.000 ευρώ.

Συνολικά η εκτίμηση επιστροφών φτάνει στα 428 εκατ. ευρώ. Το πώς θα δοθούν και σε πόσες δόσεις αντέχει ο προϋπολογισμός δεν έχει αποφασιστεί, αλλά εξετάζεται να είναι ως και 60 μήνες, δηλαδή εντός μιας 5ετίας. Το ποσό αυτό στην περίπτωση που αποφασιστεί να το μοιράσει η κυβέρνηση, θα έχει κυρίως προεκλογική στόχευση, διότι οι δικαστικές αποφάσεις δεν είναι «κθεσινές» αλλά έχουν εκδοθεί από το 2017 και εν συνέχεια και το 2018, δικαιώνοντας με το ίδιο σκεπτικό τους συνταξιούχους που προσέφυγαν στα ανώτατα δικαστήρια της

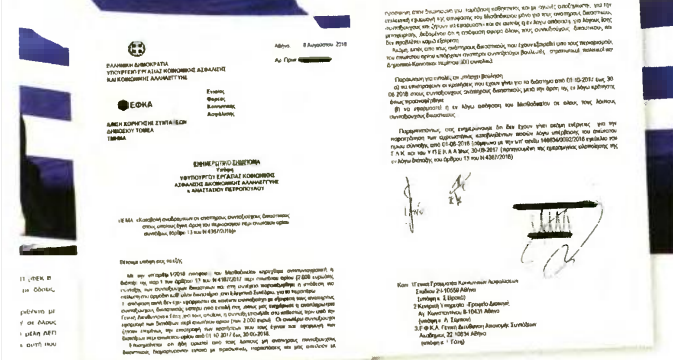
χώρας (Συμβούλιο Επικρατείας, Ελεγκτικό Συνέδριο, Μισθοδικείο). Πέραν αυτών υπάρχει και μια μεγάλη παγίδα που έχει να κάνει με τις νομοθετημένες περικοπές συντάξεων και την κατάργηση των προσωπικών διαφορών από 1ης/1/2019. Τα συναρμόδια υπουργεία μελετούν το ενδεχόμενο να δώσουν πρώτα τα αναδρομικά στις συντάξεις με τις δόσεις που θα τους επιτραπεί και από την τρόικα να καθορίσουν, και στη συνέχεια να γίνει κανονικά ο επανυπολογισμός με το νόμο Κατρούγκαλου. Στην πράξη θα δίνουν από τη μια τσέπη και θα παίρνουν από την άλλη. Η επιστροφή των αναδρομικών, δηλαδή, μπορεί να συμψηφιστεί με τα ποσά των προσωπικών διαφορών που θα προκύψουν από τον επανυπολογισμό των συντάξεων. Σε αυτή την περίπτωση το όφελος δεν θα είναι σημαντικό για τους συνταξιούχους, καθώς η περικοπή σύνταξης λόγω επανυπολογισμού θα μετριάσει από την καταβολή της μηνιαίας δόσης των αναδρομικών.

▶▶ ΟΙ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΜΕΙΩΣΕΙΣ Ν. 4093 ΚΑΙ ΕΑΣ

Μένουν εκτός πληρωμών

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ σχεδιασμός και δεν εξετάζεται αυτή τη στιγμή να επιστραφούν στους συνταξιούχους οι παράνομες κρατήσεις της Εισφοράς Αλληλεγγύης, που επιβάλλεται σε κύριες συντάξεις ή σε άθροισμα κύριων συντάξεων (μικτά ποσά) άνω των 1.400 ευρώ, όπως επίσης δεν φαίνεται πρόθεση να αποκατασταθούν και να επιστραφούν οι παράνομες μειώσεις του νόμου 4093 που επιβάλλονται με ποσοστά 5% ως 20% στο άθροισμα συντάξεων που ήταν άνω των 1.000 ευρώ τον Δεκέμβριο του 2012. Οι εν λόγω μειώσεις αφορούν πολλούς περισσό-

τερους, σχεδόν 800.000 συνταξιούχους του Δημοσίου, του ΙΚΑ, του ΟΑΕΕ, του ΕΤΑΑ, του ΝΑΤ, των ΔΕΚΟ, των τραπεζών και άλλων φορέων μισθωτών. Η διακοπή των παράνομων αυτών περικοπών θα σημείαι απώλειες άνω των 900 εκατ. ευρώ (περίπου 650 εκατ. ευρώ θα έλειπαν από την εισφορά αλληλεγγύης υπέρ ΑΚΑ-ΓΕ και άλλα 300 εκατ. ευρώ θα στοίχιζε ο σωστός υπολογισμός της κράτησης 5%-20% γιατί τώρα επιβάλλεται σε άθροισμα σύνταξης που είναι μικρότερο από αυτό που είχαν οι συνταξιούχοι το 2012).

ΠΛΑΦΟΝ Στις 8/8/2018 γίνεται εισήγηση μέσω ενημερωτικού σημειώματος από υπηρεσίες του ΕΦΚΑ στο υπουργείο Εργασίας για τα αναδρομικά των συνταξιούχων δικαστικών και άλλων δικαιούχων που δικαιώθηκαν δικαστικά με την ακύρωση του πλαφόν περικοπής σύνταξης άνω των 2.000 ευρώ. **ΑΡΙΣΤΕΡΑ:** Στις 6/9/2018 έρχεται και νέα εισήγηση - ενημερωτικό σημείωμα του ΕΦΚΑ κατόπιν οδηγιών του υπουργείου Εργασίας για τα αναδρομικά και το κόστος επιστροφής τους στους συνταξιούχους των ειδικών μοθολογίων (γιατρών ΕΣΥ και πανεπιστημιακών, μελών ΔΕΠ). Ανάλογη εισήγηση υπάρχει και στο υπουργείο Αμυνας για τα αναδρομικά των αποστράτων.

συντάξεις των αποστράτων

- Αποστράτος με βαθμό Α/ΓΕΕΘΑ (και αντιστοίχων σε Ναυτικό και Αεροπορία) δικαιούται καθαρή αύξηση 197 ευρώ και αναδρομικά 11.820 ευρώ.
- Αποστράτος με βαθμό ΓΕΣ (και αντιστοίχων σε Ναυτικό και Αεροπορία) δικαιούται καθαρή αύξηση σύνταξης κατά 112 ευρώ και αναδρομικά 6.720 ευρώ.
- Αποστράτος με βαθμό αντιστρατήγου (και αντιστοίχων σε Ναυτικό και Αεροπορία) έχει λαμβάνειν καθαρή αύξηση 77 ευρώ και αναδρομικά 4.620 ευρώ.
- Αποστράτος με βαθμό υποστρατήγου (και αντιστοίχων σε Ναυτικό και Αεροπορία) δικαιούται καθαρή αύξηση 72 ευρώ και αναδρομικά 4.320 ευρώ.
- Αποστράτος με βαθμό ταξίαρχου (και αντιστοίχων σε Ναυτικό και Αεροπορία) δικαιούται αύξηση 71 ευρώ και αναδρομικά 4.260 ευρώ.
- Αποστράτος με βαθμό συνταγματάρχη (και αντιστοίχων σε Ναυτικό και Αεροπορία) δικαιούται αύξηση 54 ευρώ και αναδρομικά 3.240 ευρώ.
- Αποστράτος με βαθμό ταγματάρχη (και αντιστοίχων σε Ναυτικό και Αεροπορία) δικαιούται αύξηση 43 ευρώ και αναδρομικά 2.580 ευρώ.

Ο ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ

ΒΑΘΜΟΙ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ (*)	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΣΗΜΕΡΑ (1)	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΜΕ ΝΕΑ ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΤΕ (2)	ΔΙΑΦΟΡΑ (ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΥΞΗΣΗ)	ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΓΙΑ 60 ΜΗΝΕΣ
Α/ΓΕΕΘΑ	2.022	2.219	197	11.820
Α/ΓΕΣ-ΓΕΑ-ΓΕΝ-ΕΛ.ΑΣ.-Π.Σ.-Λ.Σ.	1.708	1.820	112	6.720
ΓΕΝ. ΕΠΙΘ. ΣΤΡΑΤΟΥ	1.613	1.738	125	7.500
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ	1.553	1.630	77	4.620
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ	1.515	1.587	72	4.320
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ	1.420	1.491	71	4.260
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ	1.386	1.440	54	3.240
ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ	1.296	1.340	43	2.580
ΛΟΧΑΓΟΣ	1.293	1.335	41	2.460

(*) Στρατού Ήερρας και αντιστοίχων σε Αεροπορία, Ναυτικό, ΕΛ.ΑΣ., Λιμενικό Σώμα και Πυροσβεστικό Σώμα. 1. Μετά την Α' δόση αναδρομικών και την αποκατάσταση του 50% των περικοπών με το νόμο 4307/2014. 2. Β' δόση αναδρομικών από το υπόλοιπο 50% που επιδικάσε το ΣΤΕ. Τα ποσά σύνταξης έχουν υπολογιστεί μετά τις μειώσεις Μνημονίου, μετά την εισφορά ασθένειας και πριν από το φόρο.

Η πρόεδρος του ΚΙΝ.Α.Α.
Φώφη Γεννηματά στην
περινή ομιλία στη ΔΕΘ

Το «ματς» αρχίζει από τη Θεσσαλονίκη

Με την ομιλία της Φώφης Γεννηματά στο Βελλίδειο τη Δευτέρα, στο πλαίσιο της ΔΕΘ, ξεκινά για το Κίνημα Αλλαγής η μακρά πορεία με φόντο τις πολλές εκλογές του 2019 • Τι θα υποστηρίξει για την οικονομία, την κοινωνική πολιτική, το Μακεδονικό και τον δρόμο της Κεντροαριστεράς «που οδηγεί στο ξέφωτο...»

► Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΚΛΟΥΜΠΕΡΗ

πιθητική αντιπολίτευση στον ΣΥΡΙΖΑ, «καρφιά» στη Ν.Δ. για να δικαιολογηθούν οι ίσως αποστάσεις και προγραμματικός λόγος. Σε αυτές τις τρεις κατευθύνσεις θα δομήσει την ομιλία της τη Δευτέρα το βράδυ στο Βελλίδειο Συνεδριακό Κέντρο η Φώφη Γεννηματά, στο πλαίσιο της παρουσίας της στην 83η Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης.

Για την επικεφαλής του Κινήματος Αλλαγής η επίσκεψη στην πρωτεύουσα της Μακεδονίας σηματοδοτεί την έναρξη ενός νέου καθοριστικού πολιτικού κύκλου με εμφανή ορίζοντα τις πολλαπλές εκλογές του 2019.

Τα ψηφοδέλτια

Ειδικά η αναμέτρηση των βουλευτικών συνιστά για τον φορέα της Κεντροαριστεράς τη «μπιέρα των μαχών», με την ηγεσία να έχει θέσει ως στόχο την κατάκτηση της τρίτης εντολής και... σιωπηρά να προσδοκά σε διψήφιο ποσοστό. Ενδεικτικό της σοβαρότητας με την οποία αντιμετωπίζεται η εν λόγω κάλπη είναι το γεγονός ότι η προετοιμασία για τα ψηφοδέλτια έχει ήδη ξεκινήσει.

Παρόμοια προσπάθεια καταβάλλεται και για τις υπο-

ψηφιότητες των αυτοδιοικητικών, εκεί όπου θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι αρκετοί υποψήφιοι προερχόμενοι ή υποστηριζόμενοι από το ΠΑΣΟΚ, θα στηριχθούν και από τον ΣΥΡΙΖΑ (π.χ. Σταύρος Αρναουτάκης - Περιφέρεια Κρήτης, Απόστολος Κατσιφάρας - Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Γιάννης Μπουτάρης - Δήμος Θεσσαλονίκης κ.ά.).

Η άνοδος της κ. Γεννηματά στη Θεσσαλονίκη συνδυάζεται εξάλλου και με την προσωπική πολιτική της απόφαση να απορρίψει τη Συμφωνία των Πρεσπών μεταξύ Αθίνας και Σκοπίων, προσβλέποντας σε εκλογικά οφέλη για το κόμμα της.

Με την ευκαιρία αυτή αναμένεται να επαναλάβει στους πολίτες της Βόρειας Ελλάδας ότι η λύση της κυβέρνησης στο Μακεδονικό δεν είναι επιβεβλημένη για τη χώρα μας, συνιστά μεγάλη παραχώρηση εκ μέρους του πρωθυπουργού και αντί να κλείσει τους λογαριασμούς του παρελθόντος, ίσως ανοίξει καινούργιους.

Μάλιστα, με σκοπό τα παραπάνω μηνύματα να πολλαπλασιαστούν, από τη Χαριλάου Τρικούπη σχεδίασαν παράλληλες περιόδους κεντρικών στελεχών σε όλους σχεδόν του νομού της Μακεδονίας, της Θράκης, της Ηπείρου και της Θεσσαλίας, οι οποίες ξεκίνησαν από χτες και θα ολοκληρωθούν την επόμενη εβδομάδα.

Σε ό,τι αφορά τις θέσεις που θα αναπτύξει για την οί-

Η άνοδος της κ. Γεννηματά στη Θεσσαλονίκη συνδυάζεται και με την προσωπική πολιτική της απόφαση να απορρίψει τη Συμφωνία των Πρεσπών μεταξύ Αθίνας και Σκοπίων, προσβλέποντας σε εκλογικά οφέλη για το κόμμα της

κονομία και την κοινωνική πολιτική θα αποτελούν μέρος του επικαιροποιημένου Σχεδίου Ελλάδα, το οποίο διαμορφώθηκε στο ιδρυτικό συνέδριο του Κινήματος Αλλαγής τον περασμένο Μάρτιο.

Όπως δήλωσε προχθές η Φ. Γεννηματά, δίνοντας μια γεύση από το περιεχόμενο της ομιλίας της, «πρέπει να υπάρξουν τομές και αλλαγές και' αρχάς στην ίδια τη λειτουργία του κράτους, πρέπει να υπάρξουν αλλαγές στη συμφωνία με τους θεσμούς για τα πρωτογενή πλεονάσματα που προβλέπονται και πρέπει να βρούμε χώρο για να μειώσουμε τους φόρους, προσδιορίζοντας τις πηγές χρηματοδότησης».

Σε αυτή τη λογική, χαρακτηριστική είναι η δέσμευση που παρείχε μετά τη συνάντησή με τη προεδρεία της ΓΣΕΒΕΕ και της ΕΣΣΕ για μείωση των φόρων για τις επιχειρήσεις από το 29% στο 20% και ελάφρυνση των νοικοκυριών με πλήρη κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης.

Μισθοί και συντάξεις

Στο ίδιο πνεύμα, αλλά χωρίς να υπεισέλθει σε λεπτομέρειες, είχε τονίσει ύστερα από συνάντηση με αντιπροσωπεία της ΓΣΕΕ ότι το Κίνημα Αλλαγής θα φέρει στην πρώτη γραμμή τον αγώνα για αξιοπρεπείς μισθούς και συντάξεις και τον αγώνα για «ουσιαστικά δικαιώματα και συλλογικές συμβάσεις». Είχε δε καταγγείλει την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό για εξαπάτηση του κόσμου της εργασίας μετά τους «πανηγυρισμούς» για την επέκταση των συμβάσεων που ο ΣΥΡΙΖΑ «καθυστέρησε για δύο χρόνια».

Ενα πρόσθετο δείγμα της ανθρωποκεντρικής ρητορικής της ήταν η παρέμβαση που έκανε με αφορμή την αδυναμία του κράτους να παράσχει πρόσβαση σε 35.000 παιδιά σε παιδικούς και βρεφικούς σταθμούς. Τέλος, με σαφή πρόθεση να απαξιώσει τις ανακοινώσεις που θα κάνει ο Αλέξης Τσίπρας για τα φτωχά και αδύναμα στρώματα, θα κάνει λόγο για ελεπμοσύνη και ψίχουλα από «ματωμένα» πλεονάσματα που προέκυψαν από την υπερφορολόγηση και όχι από την ανάπτυξη.

Πολιτική αλλαγή

Το κεντρικό πολιτικό μήνυμα της Φώφης Γεννηματά θα είναι το αίτημα για «πολιτική αλλαγή με αλλαγή πολιτικής» για μια ισχυρή προοδευτική διακυβέρνηση με εθνική συνεννόηση. Αυτονόητο κρίνεται -σε αυτό το κλίμα- ότι θα αναφερθεί και πάλι στην πρόταση περί αναγκαιότητας άμεσης προκήρυξης εκλογών.

Από τη μια πλευρά, θα τονίσει ότι «το άστρο του κ. Τσίπρα έχει δύσει» και ότι «τίποτα πλέον δεν τους γλιτώνει από τη συντριβή». Και όπως είχε δηλώσει χαρακτηριστικά, θα ζητήσει στις ερχόμενες εκλογές ο ΣΥΡΙΖΑ να ηττηθεί στρατηγικά «και να πάνε εκεί όπου ήρθαν».

Από την άλλη πλευρά, θα επιρρίψει βέλη και στη Ν.Δ., διευκρινίζοντας ότι «η επιστροφή της στην εξουσία δεν αποτελεί λύση για τη χώρα», αφού ο κ. Μητσοτάκης, όπως και ο κ. Τσίπρας «είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, της συντήρησης και του λαϊκισμού». Και θα καταλήξει, σύμφωνα με όσα είχε πει στην εκδήλωση για την 3η Σεπτέμβρη, επισημαίνοντας ότι ο στρατηγικός και ιδεολογικός αντίπαλος για το ΚΙΝ.Α.Α. είναι ο νεοφιλελευθερισμός και η παράταξη της Ν.Δ.

Με άλλα λόγια, θα καταγγείλει και τους δύο διεκδικητές της εξουσίας για πόλωση και άγονες αντιπαραθέσεις και θα ζητήσει την ισχυροποίηση της Κεντροαριστεράς που, όπως θα σημειώσει, «είναι ο δρόμος που οδηγεί στο ξέφωτο...».

ΑΔΕΔΥ

Ψαλίδι 40% στους μισθούς, αγωνία για 75.000

Μισθολογικές απώλειες που φτάνουν έως και το 40% έχουν υποστεί οι δημόσιοι υπάλληλοι στα χρόνια της κρίσης, αν συνυπολογιστούν η περικοπή 13ου - 14ου μισθού, το νέο μισθολόγιο, το «πάγωμα» των ωριμάνσεων και το «ψαλίδισμα» επιδομάτων, ενώ ανάλογα ποσοστά των εισοδημάτων τους έχουν χάσει και οι συνταξιούχοι, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε χθες στη Θεσσαλονίκη ο πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ, Γιάννης Πάιδας.

Την ίδια ώρα, όπως είπε, παραμένουν σε καθεστώς αβεβαιότητας 75.000 εργαζόμενοι με ευέλικτες μορφές απασχόλησης στο Δημόσιο, ενώ σε αναμμένα κάρβουνα βρίσκονται 90.000 δημόσιοι υπάλληλοι που περιμένουν τις αλλαγές στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Σύμφωνα με τον ίδιο, στα χρόνια των μνημονίων ο αριθμός των εργαζομέ-

νων στο Δημόσιο μειώθηκε κατά 125.000, με αποτέλεσμα την υποστελέχωση των δημοσίων υπηρεσιών, ειδικά στους ευαίσθητους τομείς της Υγείας, της Παιδείας, της κοινωνικής μέριμνας, των ΟΤΑ και του πολιτισμού.

Συλλαλητήριο

Ο κ. Πάιδας απύθυνε κάλεσμα για συμμετοχή των δημοσίων υπαλλήλων στο σημερινό συλλαλητήριο για τα

Στα χρόνια των μνημονίων ο αριθμός των εργαζομένων στο Δημόσιο μειώθηκε κατά 125.000

εγκαίνια της ΔΕΘ, με βασικά αιτήματα την κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου για το Συνταξιοδοτικό, μισθούς και συντάξεις αξιοπρέπειας, κατάργηση της τροπολογίας Γεροβασίλη για την αξιολόγηση, προσλήψεις μόνιμου προσωπικού κ.ά.

Συνέντευξη | ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ, υπουργός Υγείας | ▶ Στον ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΕΡΖΗ

«Η Ν.Δ. "παίζει" με τα πιο συντηρητικά

Ο υπουργός Υγείας Ανδρέας Ξανθός μιλά στην «Εφ.Συν.» εφ' όλης της ύλης. Για τις εκλογές, τον ΣΥΡΙΖΑ, την εικόνα της κυβέρνησης, το νέο πολιτικό σκηνικό. Ταυτόχρονα κάνει έναν απολογισμό του υπουργείου του τα τελευταία 3 χρόνια και αναλύει τα επόμενα βήματα στη δημόσια Υγεία στη μεταμνημονιακή περίοδο.

• **Μπήκαμε ουσιαστικά σε προεκλογική περίοδο. Εγινε ο ανασχηματισμός, γίνονται ήδη οι πρώτες ζυμώσεις, ο πρωθυπουργός θα βγει με ένα γενναίο πακέτο παροχών στη ΔΕΘ. Θεωρείτε πως η κυβέρνηση μπορεί να αντιστρέψει το κακό κλίμα, το οποίο ενισχύθηκε σε ένα σημαντικό βαθμό με την τραγωδία στο Μάτι;**

Νομίζω ότι είναι απολύτως αναστρέψιμη η εικόνα. Η αντιπολίτευση δεν κατάφερε να δημιουργήσει κλίμα γενικευμένης κατακραυγής, ειδικά μετά την τραγωδία. Ήταν φανερό ότι «άδραξε την ευκαιρία» και εκμεταλλεύτηκε προκλητικά την κατάσταση ώστε να δημιουργήσει συνθήκες αγριότητας και μίσους προς την κυβέρνηση. Δεν συνέβη αυτό. Ο κόσμος κατάλαβε ότι αυτή ήταν μια πολύ μεγάλη κρίση, μια πρωτόγνωρη φυσική καταστροφή που δεν μπορούσε κανείς να διαχειριστεί εύκολα και χωρίς απώλειες. Και ότι υπήρχαν διαχρονικές ευθύνες για μια τέτοια τραγική εξέλιξη. Η ολοποίηση της δέσμευσης για καταδράσεις αυθαιρέτων θα επηρεάσει καταλυτικά.

• **Ωστόσο η κυβέρνηση φέρει μια δεδομένη φθορά, καθώς εφάρμοσε ένα τρίτο Μνημόνιο. Το κλίμα δηλαδή ήταν ήδη άσχημο...**

Σίγουρα η θέση κάποιων πολιτών χειροτέρεψε, όπως οι συνταξιούχοι που έχασαν το ΕΚΑΣ. Υπήρξαν επιβαρύνσεις στην κοινωνία ως αποτέλεσμα του επώδυνου συμβιβασμού. Η κυβέρνηση διαχειρίστηκε ακόμα ένα Μνημόνιο, χωρίς όμως την επιθετικότητα, τον αυταρχισμό, την κοινωνική αναταραχή και τις συγκρούσεις της προηγούμενης περιόδου. Έκανε μια ειλικρινή προσπάθεια να αμβλύνει, όσο ήταν δυνατόν, τις πιο αρνητικές πλευρές. Νομίζω όμως ότι το κρίσιμο σημείο είναι πως στην πορεία μέχρι σήμερα υπήρξε συνεπής ως προς το αφήγημα

της. Η κυβέρνηση τι είπε το 2015; «Έδωσα μια μάχη, δεν κατάφερα να ανατρέψω τους συσχετισμούς στην Ε.Ε., κάνω έναν συμβιβασμό, αποδέχομαι να διαχειριστώ ένα Μνημόνιο, το θέτω στην κρίση του κόσμου και αναλαμβάνω την ευθύνη της εξέδου από αυτό το 2018». Αυτό ακριβώς έγινε. Ο κόσμος αποφάσισε τον Σεπτέμβριο του '15 ότι προτιμά να διαχειριστεί αυτή η κυβέρνηση το νέο μνημονιακό πλαίσιο, με μεγαλύτερη εντιμότητα, δικαιοτέρα κατανομή των βαρών και στήριξη του κοινωνικού κράτους. Νομίζω πως έγινε προσπάθεια σε όλα αυτά τα επίπεδα. Η κυβέρνηση απέδειξε ότι έχει και εντιμότητα και «μεροληψία» υπέρ του κοινωνικού κράτους. Αυτό που σίγουρα μπορεί να συζητηθεί είναι αν τα βάρη κατανεμήθηκαν με τον δικαιότερο τρόπο. Η ουσία όμως είναι ότι τα μνημόνια είναι παρελθόν, η επιτροπεία τελείωσε, μπροστά μας είναι μια νέα περίοδος, προφανώς με υποχρεώσεις αλλά και με περισσότερες δυνατότητες ανακούφισης των ανθρώπων, ανάκαμψης της οικονομίας και στήριξης των κοινωνικών δικαιωμάτων. Νομίζω ότι ο κόσμος τα έχει καταλάβει αυτά, ξέρει ότι το παλιό

Η κυβέρνηση απέδειξε ότι έχει και εντιμότητα και «μεροληψία» υπέρ του κοινωνικού κράτους. Αυτό που σίγουρα μπορεί να συζητηθεί είναι αν τα βάρη κατανεμήθηκαν με τον δικαιότερο τρόπο

Ήταν τιμή για τον ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά που η κοινωνία τον εμπιστεύτηκε. Θεωρώ πως υπάρχει κόσμος που έχει απογοητευτεί καθώς υπήρξαν μεγαλύτερες προσδοκίες απ' ό,τι ήταν ρεαλιστικό να συμβεί. Κάποιοι «ξεκινούν» το 1ο εξάμηνο του 2015 και κυρίως τις δεσμεύσεις του Σεπτεμβρίου και μένουν στις εξαγγελίες πριν από τις εκλογές του Γενάρη. Μόνο που αυτές προϋπέθεταν την ακύρωση των μνημονίων, η οποία δεν συνέβη

Για πρώτη φορά μια κυβέρνηση δεν έχει πίσω της ένα μαζικό κόμμα με εκτεταμένα πελατειακά δίκτυα και εκλογικούς μηχανισμούς σε όλη τη χώρα, με επιρροή στην Αυτοδιοίκηση

πολιτικό σύστημα χρεοκόπησε τη χώρα και πως αυτή η κυβέρνηση, να μην δεν κατάφερε να απεγκλωβιστεί από τον κλοιό της λιτότητας, αλλά πάλεψε και κατάφερε, με σοβαρότητα και αξιοπιστία, να βγάλει σιγά σιγά τη χώρα από την κρίση.

• **Η αντιπολίτευση ουκνά σας κατηγορεί για «σκανδαλολογία» και ειδικά στον χώρο της Υγείας με τις υποθέσεις ΚΕΕΛΠΝΟ και Novartis. Έχει δίκιο; Τα σκάνδαλα είναι υπαρκτά ή επικοινωνιακό τρικ;**

Για πρώτη φορά υπάρχει μια θεσμική διαδικασία διερεύνησης αυτών των σκανδάλων. Για πάρτι στον χώρο της Υγείας μιλούσαν πολλοί στο παρελθόν, υπουργοί που έλεγαν «θα τα βάλουμε με τα πιράνχας» κ.λπ. Ποτέ, όμως, δεν υπήρξε σοβαρή διερεύνηση, πάταξη της διαφθοράς και προσπάθεια θεσμικής εξυγίανσης. Αυτή η κυβέρνηση τα κάνει πράξη. Κανείς δεν αμφισβητεί τα σκάνδαλα, απλώς η Ν.Δ. και το ΚΙΝ.ΑΛΛ. τα θυμήθηκαν πολύ αργά. Και μας λένε ότι δεν υπάρχουν πολιτικές ευθύνες γιατί ήταν υπόθεση συναλλαγής

φαρμακευτικών με τους γιατρούς. Μόνο που σίγουρα κάποια πολιτικά πρόσωπα και ανώτεροι κρατικοί παράγοντες άφησαν το πεδίο ανεξέλεγκτο. Ή μήπως συμμετείχαν ενεργά στο πάρτι; Να μην το ελέγξουμε; Είναι πολιτική δίωξη αυτό; Η πολιτική ευθύνη είναι πασιφανέστατη και έχει πολιτικά ονοματεπώνυμα. Αν θα υπάρξει τελεσίδικη καταδίκη πολιτικών προσώπων ή άλλων κρατικών λειτουργών, αυτό είναι θέμα καθαρά των ελεγκτικών αρχών και της Δικαιοσύνης.

• **Ας έρθουμε λίγο στον ΣΥΡΙΖΑ. Καιρό τώρα ακούγονται πολλά για τη σχέση κόμματος-κυβέρνησης. Πως δεν υπάρχει ουσιαστική επαφή μεταξύ τους και πως το κόμμα έχει χάσει μέρος από την επιρροή που ασκούσε στον κόσμο. Η δικιά σας εκτίμηση για όλα αυτά ποια είναι;**

Αυτή η περίοδος ήταν για τον ΣΥΡΙΖΑ μια πρωτόγνωρη διαδικασία ανάληψης ευθυνών διακυβέρνησης της χώρας σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες. Ήταν τιμή για τον ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά που η κοινωνία τον εμπιστεύτηκε. Θεωρώ πως υπάρχει κόσμος που έχει απογοητευτεί καθώς υπήρξαν μεγαλύτερες προσδοκίες απ' ό,τι ήταν ρεαλιστικό να συμβεί. Κάποιοι «ξεκινούν» το 1ο εξάμηνο του 2015 και κυρίως τις δεσμεύσεις του Σεπτεμβρίου και μένουν στις εξαγγελίες πριν από τις εκλογές του Γενάρη. Μόνο που αυτές προϋπέθεταν την ακύρωση των μνημονίων, η οποία δεν συνέβη. Όλο αυτό το διάστημα ο ΣΥΡΙΖΑ βίωσε μια βίαιη ωρίμανση. Η σχέση κυβέρνησης-κόμματος-κοινωνίας ήταν σε διαρκή μεταβολή και επαναδιαπραγμάτευση.

• **Προσγειώθηκε στην πραγματικότητα δηλαδή ο ΣΥΡΙΖΑ;**

Αντικειμενικά, υπήρξε μια ανώμαλη προ-σέλιωση στη μνημονιακή πραγματικότητα. Αλλά για να απαντήσω στην προηγούμενη ερώτηση, ειλικρινά δεν νομίζω ότι υπήρξε μια συνειδητή προσπάθεια από την κυβέρνηση παραγωγισμού ή απαξίωσης του κόμματος. Θεωρώ ότι το επόμενο διάστημα θα υπάρχουν οι διεργασίες εκείνες που θα αποκαταστήσουν αυτή τη σχέση, ώστε το κόμμα να έχει τον ρόλο του συλλογικού φορέα που αναδεικνύει κοινωνικές ανάγκες και θέτει πολιτικές προτεραιότητες. Αυτό, νομίζω, συμβολίζει και η επιλογή του Πάνου Σκουρλέτη. Είναι μια κίνηση που αναβαθμίζει τον πολιτικό ρόλο του κόμματος. Πρέπει επίσης να τονίσουμε εδώ ένα ιστορικό παράδοξο: Για πρώτη φορά μια κυβέρνηση δεν έχει πίσω της ένα μαζικό κόμμα με εκτεταμένα πελατειακά δίκτυα και εκλογικούς μηχανισμούς σε όλη τη χώρα, με επιρροή στην Αυτοδιοίκηση, στα συνδικάτα, στους παραγωγικούς φορείς, στα ΜΜΕ, στο κατεστημένο. Κάτι σημαίνει αυτό.

• **Υπάρχουν δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών που επικριθούν να ταυτίσουν τον ΣΥΡΙΖΑ με το ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου. Θεωρείτε πως θα εξελι-**

ανταντακλαστικά της κοινωνίας»

κτείτε σε «αντικαταστάτη» εκείνου του ΠΑΣΟΚ, με δεδομένο και το άνοιγμα στην Κεντροαριστερά; Υπάρχει ζήτημα ιδεολογικής αλλοτρίωσης εδώ;

Δεν μπορούμε να μιλάμε με ξεπερασμένους όρους. Αυτή η κρίση προκάλεσε έναν μεγάλο μετασχηματισμό στο πολιτικό σύστημα. Το ΠΑΣΟΚ που τις δύο πρώτες τετραετίες έδωσε δείγματα γραφής στην κοινωνική πολιτική, μετατράπηκε σε εξουσιαστικό κόμμα και εκδήλωσε όλες τις παθολογίες και τις στρεβλώσεις μιας καθεστωτικής μετάλλαξης. Γι' αυτό και ο κόσμος το «συρρίκνωσε» πολιτικά. Αρα, εμείς γιατί να αναζητήσουμε κάτι από την αίγλη ενός κόμματος που έχει περιθωριοποιηθεί ιστορικά; Πόσο μάλλον σήμερα, που το ΚΙΝ.ΑΛΔ. έχει ένα σοβαρό πρόβλημα στρατηγικής μπροστά στον νέο διπολισμό που έχει αναδυθεί: από τη μια η δημοκρατική και ευρωπαϊκή Αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ, που δεν είναι ούτε Κέντρο ούτε Κεντροαριστερά, και από την άλλη η γνωστή συντηρητική Δεξιά με μόλιση δόση νεοφιλελευθερισμού και ακροδεξιάς ρητορικής. Το στοίχημα είναι ο ΣΥΡΙΖΑ να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην αναδιάρθρωση του αριστερού-προοδευτικού πόλου και στις προκλήσεις της μεταμνημονιακής περιόδου, διατηρώντας το αξιακό του φορτίο.

ΕΥΚΛΙΝΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ/ΚΟΝΤΑΡΙΝΗΣ

• **Μιλήσατε για ακροδεξιά ρητορική της Ν.Δ. Τι εννοείτε;**
Η Ν.Δ. «παίζει» αυτή την περίοδο με τα

πιο συντηρητικά ανταντακλαστικά της κοινωνίας. «Παίζει» με τις φοβίες μπροστά στα σύγχρονα φαινόμενα της μαζικής μετανά-

Στην Υγεία υπήρχαν διαχρονικές παθολογίες και στρεβλώσεις. Οφείλαμε να ανοίξουμε ένα σοβαρό μέτωπο. Αυτή η προσπάθεια βρίσκεται στο ξεκίνημά της. Έχουμε απολύσει γιατρούς για «φακελάκι». Έχουμε στείλει το μήνυμα ότι δεν υπάρχει ατιμωροσία

στευσης, της μητροπολιτικής βίας, της παραβατικότητας, που έχουν διεθνή χαρακτήρα και απασχολούν όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Είναι ένα κράμα» νεοφιλελεύθερης αντίληψης που απεχθάνεται κάθε τι κοινωνικό, μισαλλόδοξο και εθνικιστικής λογικής και, φυσικά, σκληρής πελατειακής κουλτούρας. Αυτό που επιδιώκει η Ν.Δ. είναι μια συντηρητική παλιννόρθωση σε ένα χθες που θέλουμε να ξεχάσουμε. Γι' αυτό και δεν θα τα καταφέρει.

• **Στη Θεσσαλονίκη πριν από λίγες μέρες προχωρήσατε σε έναν δημόσιο απολογισμό των πεπραγμένων σας. Είσατε το πρώτο υπουργείο που το κάνει αυτό. Ποιο είναι το σκοπικό σας;**

Η διαδικασία του δημόσιου απολογισμού είναι μια καινοτομία που έχουμε εγκαινιάσει στο υπουργείο Υγείας από το 2017. Ξεκίνησε με τους διοικητές των Υγειονομικών Περιφερειών και τους προέδρους των εποπτευόμενων φορέων του υπουργείου (ΕΟΠΥΥ, ΕΟΦ, ΕΚΑΒ, ΕΟΜ, ΕΚΕΑ κ.λπ.) οι οποίοι καλούνται στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και παρουσιάζουν τον απολογισμό του έργου τους στους βουλευτές. Συνεχίστηκε με τον απολογισμό των διοικητών των νοσοκομείων στις τοπικές κοινωνίες. Τώρα, για πρώτη φορά, η πολιτική ηγεσία του υπουργείου στο σύνολό της κάνει το ίδιο απέναντι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, στα συνδικάτα, στους συλλόγους ασθενών, στους πολίτες. Ο δημόσιος απολογισμός είναι μια μορφή κοινωνικού ελέγχου, μια δημοκρατική διαδικασία κατά την οποία αναδεικνύονται προβλήματα και ελλείψεις, αλλά δίνονται και απαντήσεις. Η κριτική από τη σκοπιά της υπεράσπισης της δημόσιας περίθαλψης για εμάς είναι καλοδεχούμενη και τη σεβόμαστε.

Το έργο και οι στόχοι του υπουργείου Υγείας

Αυτό που δεν δεχόμαστε είναι η ιστοπεδωτική και ανεύθυνη καταστροφολογία, που λέει ότι «το σύστημα Υγείας καταρρέει», «η χώρα είναι ανοχύρωτη» και άλλα παρόμοια παντελώς ανυπόστατα.

• **Ποια πράγματα θεωρείτε ότι πετύχατε τα τελευταία τρία χρόνια;**

Κατ' αρχάς, διασφαλίσαμε ένα δικαίωμα που είχε χαθεί την περίοδο της κρίσης. Την καθολική κάλυψη και την ελεύθερη πρόσβαση περίπου 3 εκατ. ανασφάλιστων πολιτών που είχαν βρεθεί αποκλεισμένοι από το δημόσιο σύστημα Υγείας. Αυτό ήταν η πρώτη μας πολιτική προτεραιότητα. Είναι στα όρια της φαιδρότητας οι απόψεις που λένε ότι αυτή η ανάγκη είχε αντιμετωπιστεί πριν. Ο κόσμος γνωρίζει ότι υπήρχε αποκλεισμός, υπήρχαν εμπόδια και βεβαιωμένα κρέπη ανασφάλιστων ανθρώπων στις εφορίες, ύψους 28 εκατ. ευρώ, τα οποία εμείς διαγράψαμε.

Το δεύτερο που πετύχαμε ήταν η επιβίωση της δημόσιας περίθαλψης. Υπάρχει πλέον ευστάθεια, εξομάλυνση στα οικονομικά των νοσοκομείων, αισθητή βελτίωση στις

Δρομολογούμε την κατάργηση της μνημονιακής επιβάρυνσης του ενός ευρώ ανά συνταγή

παρεχόμενες υπηρεσίες και σταδιακή κάλυψη των κενών σε προσωπικό. Θυμίζω ότι από το 2010 μέχρι το 2015 είχαν «παγώσει» οι προσλήψεις. Σαφώς και δεν έχουν καλυφθεί όλες οι ανάγκες, υπήρξε, όμως, μια ένεση ανθρώπινου δυναμικού που διασφάλισε την ανάπτυξη του ΕΣΥ και απέτρεψε το μπλακ άουτ που ήταν προ των πυλών. Οι εργαζόμενοι συνέκισαν να βάζουν πλάτη, παρά τα πολλά προβλήματα, επειδή πήραν το σήμα πως η κατρακύλα σταμάτησε. Το 2015 σταμάτησαν οι περικοπές στις δαπάνες Υγείας και από το 2016 έχουμε για πρώτη φορά περισσότερες προσλήψεις σε σχέση με τις αποχωρήσεις.

Το τρίτο είναι η συστηματική προσπάθεια ηθικοποίησης. Στην Υγεία υπήρχαν διαχρονικές παθολογίες και στρεβλώσεις. Οφείλαμε να ανοί-

ξουμε ένα σοβαρό μέτωπο. Αυτή η προσπάθεια βρίσκεται στο ξεκίνημά της. Έχουμε απολύσει γιατρούς για «φακελάκι». Έχουμε στείλει το μήνυμα ότι δεν υπάρχει ατιμωροσία. Στόχος μας δεν είναι να ενοκοποιήσουμε τους πολιτικούς μας αντιπάλους. Ούτως ή άλλως, έχουν ακέραιη την πολιτική ευθύνη. Στόχος είναι η θεσμική εξομάλυνση ώστε να μη δικαιώνεται η διαφθορά.

Το τέταρτο είναι το ζήτημα των μεταρρυθμίσεων. Όχι με τη νεοφιλελεύθερη λογική αλλά με αυτήν της κάλυψης των κοινωνικών αναγκών. Μια τέτοια μεταρρύθμιση είναι η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Αυτό ήταν το μεγάλο κενό στο ΕΣΥ. Το νέο μοντέλο οργανώνεται σταδιακά, αναπτύσσονται οι δομές (ΤΟΜΥ) παρά τις δυσκολίες στην κάλυψη των ιατρικών θέσεων. Είναι ένα μεγάλο στοίχημα να δώσουμε στους νέους γιατρούς το μήνυμα ότι υπάρχει σχέδιο για την επόμενη μέρα, για την ανάπτυξη του συστήματος Υγείας, για αξιοπρεπή επιστημονική και επαγγελματική προοπτική στη χώρα μας.

• **Η επόμενη μέρα μετά τα μνημόνια τι μπορεί να φέρει**

στη δημόσια Υγεία;

Θέλουμε να υλοποιήσουμε την πολιτική της καθολικής κάλυψης μέσα από ένα νέο δημόσιο σύστημα Υγείας, με περισσότερους πόρους, το οποίο θα διευρύνει την παρουσία του σε όλα τα επίπεδα, από την πρωτοβάθμια μέχρι τη μετανοσοκομειακή φροντίδα. Το ΕΣΥ διεκδικεί πλέον περισσότερο ζωτικό χώρο στις υπηρεσίες Υγείας. Στόχος μας είναι να εξαλείψουμε τις ανισότητες που υπάρχουν σήμερα τόσο σε σχέση με το κόστος όσο και με τη δυσκολία του συστήματος Υγείας να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες.

Ενα πρώτο μέτρο που δρομολογούμε είναι η κατάργηση της μνημονιακής επιβάρυνσης του ενός ευρώ ανά συνταγή. Μελετούμε επίσης την εισαγωγή εισοδηματικών κριτηρίων και κριτηρίων χρονότητας στην ανάγκη φαρμακευτικής αγωγής και με βάση αυτά να μειώσουμε ή να μηδενίσουμε τη συμμετοχή των πολιτών στα φάρμακα.

Παράλληλα, στην οδοντιατρική φροντίδα έχουμε προβλέψει για πρώτη φορά, από το 2019, ο ΕΟΠΥΥ να αγοράζει υπηρεσίες από ιδιώτες οδοντίατρος. Σε πρώτη φάση αυτό θα αφορά προληπτικές και θεραπευτικές παρεμβάσεις στον παιδικό πληθυσμό.

Τεστ στις αγορές με παροχές 8 δισ.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΑΓΝΟΕΙ ΤΗΝ ΕΚΡΗΞΗ ΤΩΝ SPREADS ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΩΝ

Του **ΠΑΡΡΟΥ ΠΑΠΟΥ**
pappp@hotmmail.com

Με τη φωτιά των αγορών παίξει η κυβέρνηση, αγνώστως επιδεικτικά όχι μόνο την έκρηξη των spreads στα ελληνικά ομόλογα, αλλά και τις -προς το παρόν- διπλωματικές συστάσεις Ευρωπαίων αξιωματούχων να κινείται εντός των προβλεπόμενων ορίων που έχουν καθορίσει οι μνημονιακές συμβάσεις. Διαπιστώνοντας έτσι ότι οι υποσχέσεις για 700 εκατ. ευρώ φοροελαφρύνσεις και νέο μέρισμα δεν έχουν την αναμενόμενη ανταπόκριση στις πλατιές μάζες, το επιτελείο του Μεγάρου Μαξίμου εντάσσει στη στρατηγική του «Τσακαλώτε, δώσ' τα όλα» τα λογιστικά υπερπλεονάσματα έως το τέλος του 2022, ανεβάζοντας τον λογαριασμό των παροχών στα 8 δισ. ευρώ! Ο σχεδιασμός στηρίζεται στη λογική ότι, αφού το Μεσοπρόθεσμο κατατέθηκε και ψηφίστηκε στη Βουλή κατόπιν συμ-

φωνίας με τους δανειστές, η κυβέρνηση μπορεί να κάνει ό,τι θέλει με τα εκτιμώμενα, δηλαδή τα λογιστικά, υπερπλεονάσματα της επόμενης τετραετίας, που φτάνουν στα 3,582 δισ. ευρώ! Σε αυτά προστίθεται το φετινό μέρισμα, το οποίο υπολογίζεται ότι μπορεί να φτάσει στα 900 εκατ. - 1 δισ. ευρώ, καθώς στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους πιστεύουν ότι το πλεόνασμα θα ξεπεράσει το 4%, αλλά και τα αναδρομικά σε ένοσλους και δικαστικούς, ύψους περίπου 400 εκατ. ευρώ, τα οποία, αν και θα καταβληθούν λόγω της απόφασης του ΣτΕ, θα παρουσιαστούν ως κυβερνητική κίνηση. Το «πακέτο» συμπληρώνεται από τις περικοπές κύριων και επικουρικών συντάξεων, για τις οποίες η κυβέρνηση επιμένει ότι θα αποφευχθούν, ως μη αναγκαίες. Το δημοσιονομικό κόστος ανέρχεται στα 2,9 δισ. ευρώ, χωρίς να είναι, μάλιστα, ακόμα ξεκάθαρο εάν η κυβέρνηση θα επιχειρήσει να διασώσει και κάποια από τα πολυδιαφημισμένα αντίμετρα, όπως το

επίδομα στέγασης. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο λογαριασμός θα ξεπεράσει ακόμα και τα 8,5 δισ. ευρώ.

Αυτή η άκρατη παροχολογία, που εκτείνεται από τις μειώσεις του ΕΝΦΙΑ έως τις εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών, από τις συντάξεις έως τον ΦΠΑ και από τις μειώσεις των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις έως την κατάργηση της έκτακτης εισφοράς, προκάλεσε νευρικότητα ή μάλλον ναυτία στις αγορές.

Πηγές, μεταφέροντας το κλίμα από την επενδυτική κοινότητα του Λονδίνου, ξεκαθάρισαν στο «MP» ότι η άνοδος των τιμών των ελληνικών ομολόγων δεν σχετίζεται ούτε με την κρίση της Τουρκίας ούτε με την ανησυχία για τις κινήσεις της παλικής κυβέρνησης ούτε με τη γενικότερη αναστάτωση για τις αναδυόμενες οικονομίες, αλλά αποκλειστικά με τη νευρικότητα που έχει προκαλέσει η προκλητική ρητορική της κυβέρνησης, πριν καλά-καλά ολοκληρωθεί το Πρόγραμμα, πριν καν προλάβει να ξεκινήσει η πρώτη μεταμνημονιακή αξιολόγηση. Αυτό που επισημαίνουν οι ίδιες πηγές είναι ότι διαφαίνεται η πρόθεση της κυβέρνησης να ερμηνεύσει κατά το δοκούν το πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας, αναπτύσσοντας τη θεωρία ότι δεν χρειάζεται να υπάρχει καμία απολύτως συμφωνία με τους δανειστές επί συγκεκριμένων μέτρων, παρά μόνο συμφωνία ότι επιτυγχάνονται οι προβλεπόμενοι δημοσιονομικοί στόχοι. Ωστόσο, στην επενδυτική κοινότητα εκτιμούν ότι είναι πολύ εύκολο να αρχίσει

να «ξηλώνεται το πουλόβερ» μπαίνοντας στην τελική ευθεία για τις εθνικές εκλογές, με ορατό ή μάλλον από τον κίνδυνο να ανασταλούν ή να καταργηθούν σημαντικές μεταρρυθμίσεις, που περάσαν στη μνημονιακή οκταετία.

ΣΥΝΤΑΣΕΙΣ

Χοντρά είναι το παιχνίδι για τις συντάξεις, καθώς φαίνεται ότι εντάσσεται και στο πλαίσιο της προεκλογικής διεκδυσίνδας στις Βρυξέλλες, όπου η διαδοχή του Ζ.Κ. Γιούνκερ και η διαμόρφωση νέων συμμαχιών-ισορροπιών επηρεάζουν μοιραία και το ελληνικό ζήτημα.

Σύμφωνα με ευρωπαϊκές πηγές, η φιλική στάση της Κομισιόν στο αίτημα για αναστολή της περικοπής των συντάξεων θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με περισσότερο σκεπτικισμό. Κατ' αρχάς, οι Βρυξέλλες δεν μιλούν για πλήρη κατάργηση του μέτρου, αλλά για αναβολή του, και τα σενάρια κάνουν λόγο για επανεξέταση ανά εξάμηνο, προκειμένου να σταθμίζονται οι δημοσιονομικές επιδόσεις. Ακόμα κι αυτή η προσέγγιση δεν «καλάει» καθόλου την κυβέρνηση, καθώς θα φτάσει έως τις κάλπες χωρίς να έχει υποστεί τη φθορά των νέων περικοπών.

Υπάρχει όμως ένα «αλλά». Όπως σημειώνουν οι ίδιες πηγές, η παραπομπή του θέματος με εύστοχο τρόπο στο Eurogroup μπορεί να σημαίνει πολύ απλά ότι ξαναπαίζεται το γνωστό παιχνίδι «καλός και κακός αστυνομικός», όπου φυσικά τον ρόλο του «κακού» θα αναλάβει ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών...

Η άκρατη παροχολογία εκτείνεται από τις μειώσεις του ΕΝΦΙΑ και τις εισφορές, έως τον ΦΠΑ, τις μειώσεις φόρων και την κατάργηση της έκτακτης εισφοράς

Της **ΒΑΣΩΣ ΠΑΛΑΙΟΥ**
vasopal@gmail.com

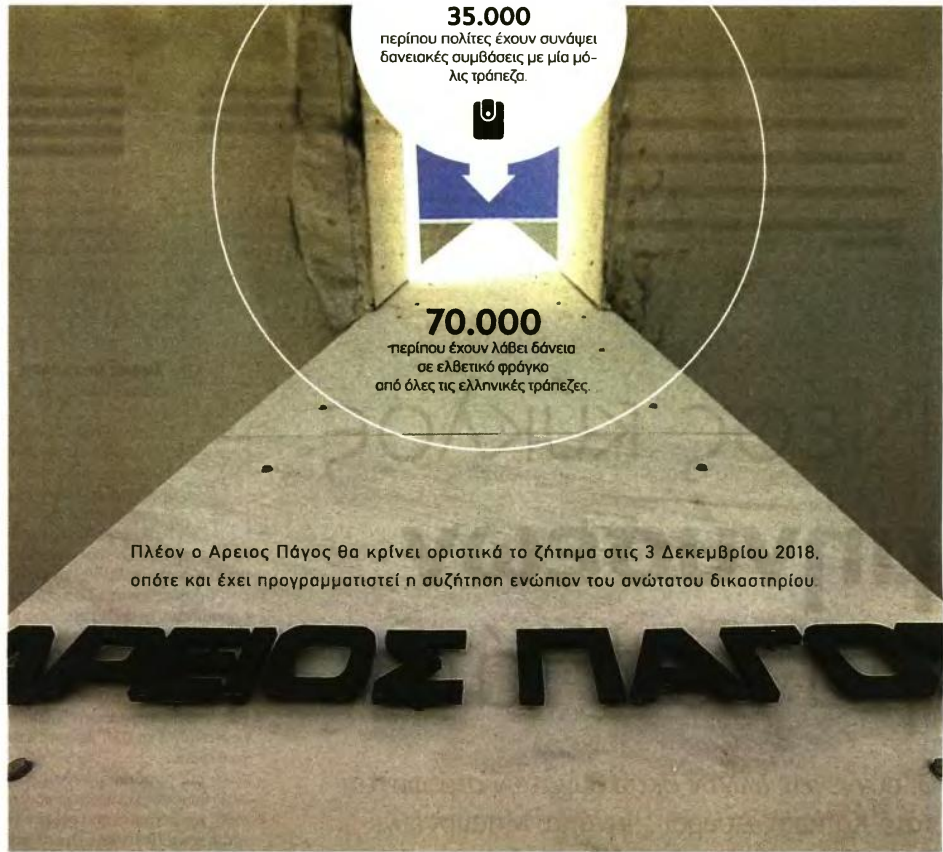
Οριστικά και αμετάκλητα ο Αρειος Πάγος θα κρίνει το θέμα των δανείων σε ελβετικό φράγκο, που αφορά χιλιάδες πολίτες. Η δίκη ενώπιον του Αρείου Πάγου προσδιορίστηκε για τις 3 Δεκεμβρίου. Προηγουμένως, λόγω της σοβαρότητας της υπόθεσης, οι δανειολήπτες είχαν καταθέσει αίτημα επίσημης της διαδικασίας ενώπιον του ανώτατου δικαστηρίου. Πρόκειται για την πιο κρίσιμη δίκη, η οποία έχει προσδιοριστεί να διεξαχθεί ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων, καθώς αφορά 35.000 δανειολήπτες που προχώρησαν σε σύμβαση με μια μόλις τράπεζα. Ωστόσο, αναμένεται να αποτελέσει νομολογικό προηγούμενο και για εκείνους που έχουν λάβει δάνεια από άλλα πιστωτικά ιδρύματα, κάτι που προσδίδει στην απόφαση του Αρείου Πάγου, η οποία αναμένεται να εκδοθεί εντός του 2019, ακόμα μεγαλύτερη βαρύτητα. Ο συνολικός αριθμός των δανειοληπτών σε ελβετικό φράγκο υπολογίζεται περίπου στις 70.000. Η πλειονότητα των επίμαχων δανειακών συμβάσεων καταρτίστηκε την περίοδο 2006-2008 και το συνολικό τους ύψος υπολογίζεται στα 10 δισ. ευρώ. Τα χρόνια που ακολούθησαν, η δραστηκή πτώση της ισοτιμίας ελβετικού φράγκου - ευρώ οδήγησε τους δανειολήπτες στην απόγνωση, καθώς, αν και πλήρωναν κανονικά τις δόσεις τους, αυτές αντί να μειώνονται, αυξάνονταν.

Η υπόθεση έφτασε στο ανώτατο δικαστήριο της χώρας μετά την απόφαση του Εφετείου Αθηνών, το οποίο πριν από σχεδόν οκτώ μήνες «εξαφάνισε» την πρωτοβάθμια κρίση της ελληνικής Δικαιοσύνης, η οποία είχε δικαιώσει πλήρως τους δανειολήπτες. Το Εφετείο Αθηνών -αντίθετα- έκανε δεκτούς τους ισχυρισμούς της τράπεζας. Ουσιαστικά, το κρίσιμο ζήτημα που εξετάζουν τα ελληνικά δικαστήρια είναι εάν τα επίμαχα δάνεια θα πρέπει να αποπληρωθούν με βάση την ισοτιμία του ελβετικού φράγκου έναντι του ευρώ τη χρονική περίοδο της εκταμίευσής τους ή το τρέχον διάστημα.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ ΕΦΕΣΗ

Στην προκειμένη περίπτωση, η πρωτόδικη απόφαση, η οποία εκδόθηκε το 2016, μετά τη συλλογική αγωγή που κατέθεσαν η Γενική Ομοσπονδία Καταναλωτών Ελλάδος (ΙΝ.ΚΑ.) και οι ενώσεις καταναλωτών Κρήτης και Αιτωλοακαρνανίας, είχε κρίνει καταχρηστικούς τρεις όρους των επίμαχων δανειακών συμβάσεων και είχε απαγορεύσει στο πιστωτικό ίδρυμα να αποκορύψει την εκ μέρους των δανειοληπτών καταβολή των δόσεών τους σε ελβετικό φράγκο στο ισοδύναμό τους σε ευρώ βάσει της ισοτιμίας που υφίστατο κατά τον χρόνο εκταμίευσης του δανείου.

Ωστόσο, η τράπεζα κατέθεσε έφεση και κατάφερε ενώπιον του Εφετείου να δικαιωθεί. Συγκεκριμένα, το Εφετείο της Αθήνας εξέδωσε την απόφασή του κρίνοντας ότι τα δάνεια που έχουν συναφθεί σε ελβετικό φράγκο πρέπει να εξοφλούνται με βάση την εκάστοτε ισοτιμία με το ευρώ και όχι με βάση την αρχική ισοτιμία εκταμίευσης, επικαλούμενο το Άρθρο 291 του Αστικού Κώδικα. Μεταξύ άλλων, το δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό των δανειοληπτών ότι τα δάνεια ελβετικού φράγκου είναι

Τελευταία ελπίδα ο Αρειος Πάγος

Στις 3 Δεκεμβρίου η δίκη για 70.000 ιδιώτες που δανείστηκαν σε ελβετικό φράγκο και είδαν τις οφειλές τους να πολλαπλασιάζονται

Η δραστηκή πτώση της ισοτιμίας με το ευρώ, που οδήγησε σε απόγνωση όσους συνάψαν τέτοιες συμβάσεις και οι διαφορετικές αποφάσεις Πρωτοδικείου - Εφετείου

επενδυτική υπηρεσία, για την οποία θα ίσχυαν αυξημένες υποχρεώσεις ενημέρωσης από την τράπεζα, σημειώνοντας ότι ο πελάτης δεν παίρνει κεφάλαια για να επενδυθούν, αλλά τα λαμβάνει για να καλύψει τις ανάγκες του. Επίσης, έκρινε ότι τα δάνεια ήταν σε συνάλλαγμα και όχι σε ευρώ με ρήτρα ελβετικού φράγκου. Επιπλέον, το Εφετείο δεν έκανε δεκτό το επικείμενο των δανειοληπτών περί ανεπαρκούς ενημέρωσής τους από την τράπεζα, σημειώνοντας ότι το πιστωτικό ίδρυμα παρέχει πλήρη ενημέρωση για τους κινδύνους, μέσω ειδικού εντύπου, όπου γίνονταν και ρητή αναφορά στον κίνδυνο να προκληθούν «σημαντικές πρόσθετες επιβαρύνσεις» από μεταβολές της ισοτιμίας ή των επιτοκίων του ελβετικού φράγκου. Ωστόσο, πολλά πρωτοβάθμια δικαστήρια, για μεμονωμένες περιπτώσεις δανειοληπτών, έχουν κρίνει ακριβώς το αντίθετο.

Σε κάθε περίπτωση, ο Αρειος Πάγος πρόκειται να κρίνει οριστικά το ζήτημα βάζοντας τέλος στην πολύχρονη δικαστική διαμάχη μεταξύ των δανειοληπτών και των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ήδη, στο ανώτατο δικαστήριο έχουν φτάσει και υποθέσεις μεμονωμένων δανειοληπτών πέραν αυτής που αφορά τη συλλογική αγωγή. Πριν από μερικούς μήνες παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Αρείου Πάγου από το Πολιτικό Τμήμα του υπόθεση δανειολήπτρις από τη Θεσσαλονίκη. Πάντως, με δεδομένο πως η κρίση που θα εκδοθεί από το ανώτατο δικαστήριο της χώρας θα αποτελέσει νομολογικό προηγούμενο, το οποίο θα καταλαμβάνει όλες τις περιπτώσεις χορήγησης δανείων σε ελβετικό φράγκο, θεωρείται βέβαιο πως δεν θα καθυστερήσει η έκδοση της απόφασης μετά τη συζήτηση που θα πραγματοποιηθεί στις 3 Δεκεμβρίου 2018.

Η πλειονότητα των επίμαχων δανειακών συμβάσεων καταρτίστηκε την περίοδο 2006-2008 και το συνολικό τους ύψος υπολογίζεται στα 10 δισ. ευρώ

▶ ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΕΣ ΕΞΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗ ΔΕΘ

Είναι δίκαια. θα γίνουν πράξη;

ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΩΝ

Στο εισόδημα φορολογουμένων και επιχειρήσεων

Στα ακίνητα (ΕΝΦΙΑ)

Σε ασφαλιστικές εισφορές ελεύθερων επαγγελματιών

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ

Αύξηση κατώτατου μισθού

Επαναφορά συλλογικών διαπραγματεύσεων

Κατάργηση υποκατώτατου μισθού

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Επιδότηση ενοικίου

Κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης

Μέτρα για πυρόπληκτους

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΜΕ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΤΟΣΟ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Ένα συγκεκριμένο και κοστολογικά ισορροπημένο πακέτο παροχών ανακοινώνει σήμερα από το βήμα της ΔΕΘ ο Αλέξης Τσίπρας. Με πυλώνες την ανάπτυξη και τις επενδύσεις, αλλά και την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, ο πρωθυπουργός θα παρουσιάσει ένα πρόγραμμα διακυβέρνησης με ορίζοντα τετραετίας, με στόχο να αναδείξει τη σαφή διαφορά του από τη νεοφιλελεύθερη ατζέντα της Νέας Δημοκρατίας.

Ντεμαράζ από τη ΔΕΘ με

Ισχυρό συμβολισμό για τη μετάβαση στη μεταμνημονιακή περίοδο, αλλά και ουσία -καθώς θα αναγγείλει μέτρα και για τους επενδυτές και για τους πολίτες, αποτελεί η φετινή παρουσία του πρωθυπουργού στη Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης, με στόχο να λάβει «ψήφο εμπιστοσύνης» για την επόμενη τετραετία

► Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΕΡΖΗ**

πνύματα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό θα απευθύνει, μέσα από την ομιλία του στη Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης, ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, με τα οποία δεν θα δώσει απλώς το στίγμα της μεταμνημονιακής περιόδου, αλλά θα οριοθετήσει και την πολιτική της κυβέρνησης με φόντο και την επόμενη τετραετία. Με απλά λόγια, από τη ΔΕΘ ξεκινά με επίσημο τρόπο η προεκλογική περίοδος.

Από τη Θεσσαλονίκη ο πρωθυπουργός θα εξαγγείλει ένα γενναίο πακέτο μέτρων, το οποίο θα στηρίζεται σε δύο πυλώνες. Ο πρώτος θα είναι αναπτυξιακός και φιλικός προς τους επενδυτές και ο δεύτερος θα έχει κοινωνικό χαρακτήρα, με στόχο να ενισχυθούν κατά κύριο λόγο οι αδύναμες κοινωνικές ομάδες.

Το συγκεκριμένο πακέτο μέτρων είναι ήδη κοστολογημένο και ισορροπημένο, ώστε να μην υπάρξει κανένα ζήτημα αμφισβήτησής του από τους δανειστές. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι πόροι του είναι εξασφαλισμένοι χωρίς να υπάρχει κανένας κίνδυνος να «ξεφύγει» ο οικονομικός σχε-

διασμός της κυβέρνησης, γεγονός που θα μπορούσε να προκαλέσει αντιδράσεις από το εξωτερικό.

Από την άλλη πλευρά, πρόκειται για ένα πακέτο εξαγγελιών που έχουν στόχο να καταδείξουν τη διαφορά της πολιτικής της κυβέρνησης από εκείνη της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ένα πακέτο μέτρων - ανάχωμα στον νεοφιλελευθερισμό. Είναι κάτι παραπάνω από σίγουρο πως αυτό θα αποτελέσει και το βασικό αφήγημα της κυβέρνησης προεκλογικά, το οποίο θα συνοδεύεται με πράξεις. Στόχος είναι να καλλιεργηθεί η αίσθηση στους πολίτες πως η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να μην κατάφερε να απεγκλωβιστεί από τις πολιτικές λιτότητας που κλήθηκε να διαχειριστεί τον Σεπτέμβριο του 2015, ωστόσο είναι η μοναδική πολιτική δύναμη που κατάφερε να απεγκλωβίσει τη χώρα τρία χρόνια μετά τα μνημόνια και πως πρώτο μέλημά της πλέον είναι η ανάπτυξη της χώρας και η ενίσχυση του κοινωνικού κράτους.

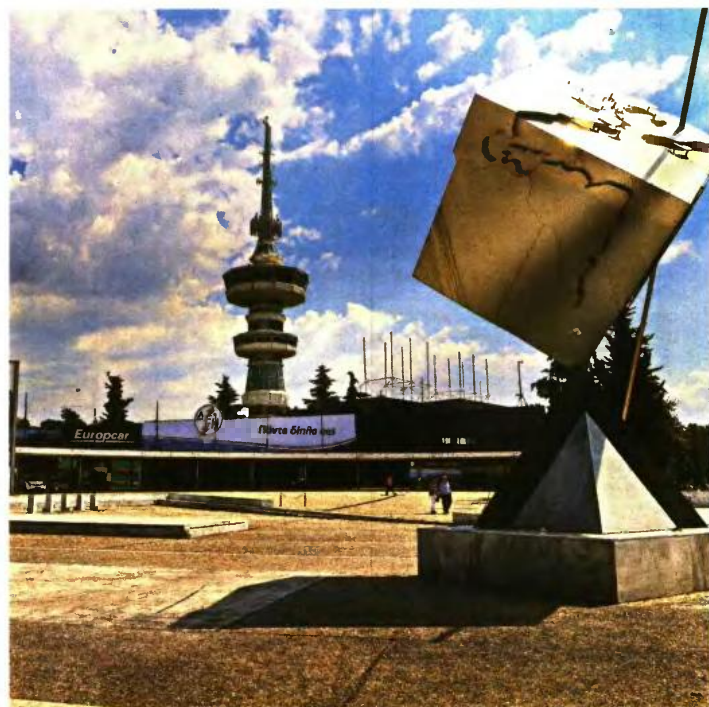
«Τώρα, λοιπόν, είναι η ώρα να επενδύσουμε στις δυνατότητες της χώρας. Να αξιοποιήσουμε το θετικό μομέντουμ, να χτίσουμε σε στέρρες βάσεις την επόμενη μέρα», έγραφε χαρακτηριστικά σε άρθρο του πριν από δύο ημέρες ο πρωθυπουργός,

σε περιοδική έκδοση του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων, προσθέτοντας πως «έχει έρθει η ώρα να απελευθερώσουμε δυνάμεις. Να οργανώσουμε την παραγωγή, ενισχύοντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας και, φυσικά, δίνοντας τις ευκαιρίες σε αυτούς που αποτελούν το πολυτιμότερο περιουσιακό στοιχείο αυτής της χώρας να γίνουν οι πρωταγωνιστές της νέας εποχής».

Ο πρωθυπουργός αναμένεται σε αυτό το πλαίσιο να κάνει και ειδική αναφορά στο λεγόμενο brain drain, στη φυγή των νέων επιστημόνων στο εξωτερικό, που έλαβε τεράστιες διαστάσεις τα προηγούμενα χρόνια, θέλοντας να στείλει το μήνυμα πως αυτή η εποχή έχει περάσει πλέον και πως θα υπάρξουν ευκαιρίες για τους νέους να δραστηριοποιηθούν στην Ελλάδα.

Χθες το απόγευμα, ο Αλέξης Τσίπρας είχε συνάντηση με τον Αμερικανό υπουργό Εμπορίου, Γουίλμπουρ Ρος, στο πλαίσιο της ΔΕΘ και με δεδομένο ότι οι ΗΠΑ είναι η τιμώμενη χώρα στη φετινή έκθεση. Σύμφωνα με όσα σχολίαζαν κυβερνητικές πηγές, είναι ένα αδιαμφισβήτητο μήνυμα στήριξης της ελληνικής οικονομίας και των προοπτικών της η μεγάλη παρουσία των αμερικανικών επιχειρήσεων και αξιωματούχων του υπουργείου Εμπορίου των ΗΠΑ στη φετινή 83η ΔΕΘ.

Στη συνάντηση έγινε αναφορά τόσο στην αναπτυξιακή δυναμική της χώρας όσο και η διερεύνηση των τομέων εκείνων για τους οποίους υπάρχει αμερικανικό ενδιαφέρον για επενδύσεις στην Ελλάδα. Επίσης, έγινε ιδιαίτερη αναφορά στα εγχειρήματα καινοτομίας, νεοφυούς επιχειρηματικότητα και τις start ups. Αλλωστε, στη φε-

ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΠΑΚΕΤΟ ΠΑΡΟΧΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΘ, «Ανάσα» για τους πολίτες,

► Του **ΜΑΡΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

ΟΡΙΖΟΝΤΑ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ θα έχει το πρόγραμμα των παροχών που θα εξαγγείλει ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας σήμερα από το βήμα της ΔΕΘ και θα χρηματοδοτηθεί σε πρώτη φάση από το υπερπλεόνασμα του 2019. Οι πρώτες, συντηρητικές, εκτιμήσεις από την πλευρά των θεσμών κάνουν λόγο για μια υπερπλεόνασμα 600-700 εκατ. ευρώ την επόμενη χρονιά που επιτρέπει στην κυβέρνηση να ξεδιπλώσει το προεκλογικό της πρόγραμμα.

Στο «καλάθι» με τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού έχουν ενσωματωθεί εισηγήσεις για φορολογικές ελαφρύνσεις και στοχευμένες παροχές που έχουν κάνει ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος και ο αναπληρωτής υπουργός Γιώργος Χουλιαράκης ύστερα από συνεννόηση με τους δανειστές. Σύμφωνα με πληροφορίες, αυτό περιλαμβάνει μειώσεις φόρων σε εισόδημα, ασφαλιστικές εισφορές, ΦΠΑ και ακίνητα, αλλά και πρόσθετες εισοδηματικές ενισχύσεις με τη μορφή της επιδότησης για τη στέγαση φορολογουμένων,

Μειώσεις φόρων σε εισόδημα, ασφαλιστικές εισφορές, ΦΠΑ και ακίνητα αλλά και πρόσθετες εισοδηματικές ενισχύσεις με τη μορφή της επιδότησης για τη στέγαση φορολογουμένων, φοιτητών και ευπαθών κοινωνικών ομάδων και ειδικά μέριμνα για τους πυρόπληκτους περιλαμβάνει το «καλάθι» του πρωθυπουργού - Μειώσεις αναμένεται να ανακοινωθούν για τους φορολογικούς συντελεστές στις επιχειρήσεις από το 29%, που ισχύει ως αυτή την ώρα, στο 26%

ορίζοντα τετραετίας

τινή ΔΕΘ κατέχουν ξεχωριστή θέση τα καινοτόμα εγχειρήματα, καθώς είναι σημαντική η για πρώτη φορά τόσο πολυπληθής παρουσία -120 στο σύνολο- start ups που φιλοξενούνται στο περίπτερο 12, με τίτλο Digital Greece.

Παράλληλα, ο πρωθυπουργός είχε και θα έχει επαφές με στελέχη και CEOs μεγάλων αμερικανικών επιχειρήσεων, που βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη εν όψει της ΔΕΘ. Αξίζει να σημειωθεί ότι στη ΔΕΘ θα εκπροσωπηθούν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται, μεταξύ άλλων, στον τομέα της ενέργειας, τον χρηματοπιστωτικό τομέα, τη φαρμακοβιομηχανία, τον τομέα των τροφίμων, τον ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα, την ανακύκλωση και αρκετά στελέχη αυτών των εταιρειών αναμένεται να δώσουν το «παρών» στη συνάντηση με τον Αλέξη Τσίπρα.

Πάιατ: «Σημείο αναφοράς η ΔΕΘ»

Κάτω από τη φράση-κλειδί, «το 2018 είναι πραγματικά το έτος της Αμερικής στην Ελλάδα», ο πρέσβης των ΗΠΑ στην Ελλάδα, Τζέφρι Πάιατ, σε άρθρο του σε περιοδική έκδοση του ΑΠΕ αναφέρεται στην ιδιαίτερα σημαντική παρουσία κορυφαίων αμερικανικών εταιρειών στην 83η ΔΕΘ, αλλά και στην ελληνοαμερικανική συνεργασία στους τομείς Αμυνας, Εξωτερικής Πολιτικής και Οικονομίας.

Και, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει εν κατακλείδι, «η ΔΕΘ θα είναι ένα σημείο αναφοράς στις διμερείς σχέσεις, αλλά είναι απλά μόνο μία στάση σε μία μακρύ κοινό ταξίδι, που σίγουρα θα δώσει θετικό τόνο στην επόμενη χρονιά και στα χρόνια που ακολουθούν».

Ο πρωθυπουργός στην περιαισιή ΔΕΘ

ΑΠΕ ΜΠΕ - ΠΑΝΕΛ - ΜΠΑΡΛΙΑΡΟΥΤΣΕ ΓΙΩΤΗΡΗΣ

ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΔΥΣΜΕΝΩΣ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

ευκαιρία για τους επενδυτές

φοιτητών/τριών και πολυτέκνων που ανήκουν στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Ειδικά μέριμνα υπήρξε και θα υπάρξει για τους πολίτες που επλήγησαν από τις φονικές πυρκαγιές του καλοκαιριού στο Μάτι αλλά και στην Κινέτα.

Πρόκειται για μέτρα τα οποία δεν θα επηρεάσουν δυσμενώς τους δημοσιονομικούς στόχους που έχουν τεθεί στον προϋπολογισμό και ως εκ τούτου δεν δημιουργούν πρόβλημα στις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων, οι οποίες το προηγούμενο διάστημα κινούνταν νευρικά επηρεαζόμενες από το γενικότερο αρνητικό κλίμα. Βέβαια, οι αγορές είναι αυτές που την επομένη των ανακοινώσεων θα αποτιμήσουν το «πακέτο» του πρωθυπουργού και θα στείλουν το δικό τους μήνυμα. Από το σήμα που θα εκπέμψουν εν πολλοίς θα καθορισθεί και το κόστος δανεισμού για την Ελληνική Δημοκρατία στα ομόλογα που θα εκδώσει προκειμένου να καλύψει τις δανειακές ανάγκες μετά το 2020. Μέχρι τότε φτάνουν και τα αποθέματα από το μαξιλάρι ασφαλείας.

Κορωνίδα στις προτεραιότητες του μεγάλου Μαξίμου αποτελεί αναμφίβολα το φλέγον

ζήτημα των συντάξεων. Όλες οι πληροφορίες συγκλίνουν στο ότι ο Αλέξης Τσίπρας θα δώσει ένα στίγμα σχετικά με τη μη περικοπή των συντάξεων κατά την ομιλία του στους παραγωγικούς φορείς, χωρίς όμως ακριβή περιγραφή. «Η δεσμευτική περιγραφή για την αναστολή της μείωσης των συντάξεων θα γίνει μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού», τονίζουν οι ίδιες πηγές. Το ζητούμενο για το κυβερνητικό επιτελείο είναι να σταλεί το μήνυμα από τη Θεσσαλονίκη διά στόματος πρωθυπουργού.

Το δεύτερο «καλούδι» που αναμένεται να βγει από το «καλάθι» του πρωθυπουργού είναι η μείωση του ΕΝΦΙΑ. Ο πληροφωρισμένος θέλουν την εν λόγω μείωση να είναι σταδιακή, με διαφορετικούς συντελεστές για το 2019 και το 2020, ενώ δεν αποκλείεται να συνεχιστεί και για τα επόμενα χρόνια. Στη λίστα συγκαταλέγεται και η μείωση ασφαλιστικών εισφορών η οποία θα είναι γενναία προκειμένου να καταστεί δυνατή η ελάφρυνση των ελεύθερων επαγγελματιών που ανήκουν στη μικρή και μεσαία εισοδηματική τάξη.

Ανοικτό παραμένει το ενδεχόμενο να μει-

ωθεί το τέλος επιτηδεύματος από τα 650 ευρώ που είναι σήμερα. Μειώσεις αναμένεται να ανακοινωθούν για τους φορολογικούς συντελεστές στις επιχειρήσεις από το 29% που ισχύει ως αυτή την ώρα στο 26%, κάτι το οποίο ακούγεται συχνά-πυκνά το τελευταίο διάστημα και από κυβερνητικά στελέχη. Σε ό,τι αφορά τα φυσικά πρόσωπα, προσδοκείται να αναγγελθεί μείωση του πρώτου συντελεστή από το 22% στο 20%.

Αύξηση του κατώτατου μισθού και επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων θεωρούνται δεδομένο ότι περιλαμβάνονται στο «βαρύ καλάθι» του Αλέξη Τσίπρα καθώς επίσης και το μέρισμα που θα αναγγελθεί και φέτος τον Δεκέμβριο - φτάνει τα 700 εκατομμύρια ευρώ και πρόκειται για τη λεγόμενη «13η σύνταξη». Πληροφορίες θέλουν επίσης την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης για εισοδήματα έως 30.000 ευρώ, ενώ στις εξαγγελίες του πρωθυπουργού θεωρείται δεδομένη η επιδότηση ενοικίου για οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα.

Στην κυβέρνηση πάντως επιθυμούν και

επιδιώκουν τα μέτρα που θα εξαγγελθούν, στην πλειονότητά τους, να έχουν ορίζοντα τετραετίας. Αυτό βέβαια συνεπάγεται ότι θα νομοθετηθούν το επόμενο διάστημα για να ισχύουν σε βάθος χρόνου. Και με τον τρόπο αυτό μπορεί να γίνει ακόμη πιο εντυπωσιακό το «καλάθι» των παροχών καθώς τα θετικά μέτρα θα απλωθούν στα επόμενα χρόνια. Και επιπλέον ορισμένοι βλέπουν πίσω από αυτή την εξαγγελία της τετραετούς προνομοθέτησης μια προσπάθεια να δεσμευτεί η επόμενη κυβέρνηση με έναν υψηλό πήχη που θα δυσκολευτεί να τον περάσει...

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, διαβλέποντας τέτοιες προθέσεις, έσπευσε να προειδοποιήσει για τους κινδύνους που θα απειλήσουν τη χώρα κάνοντας λόγο για ένα κρεσέντο παροχολογίας από την πλευρά του Αλέξη Τσίπρα. Ο κ. Μητσοτάκης θα επιμείνει οι οποίες εξαγγελίες να είναι απολύτως κοστολογημένες, κάτι που όπως υποστηρίζει έχει κάνει το δικό του επιτελείο με τις προγραμματικές θέσεις του κόμματός του.

13. ΜΕΤΑΜΝΗΜΟΝΙΑΚΕΣ ΦΟΡΟ-ΑΝΤΟΧΕΣ

Μέσο: . . . . . ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/09/2018

Σελίδα: 8

Μεταμνημονιακές φορο-αντοχές

ΓΕΓΟΝΟΣ

Του Γιάννη Κανουπάκη

jkan@naftemporiki.gr

Το κατά πόσο τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις θα είναι σε θέση στο μέλλον να καταβάλλουν τους «μεταμνημονιακούς φόρους» αποτελεί κρίσιμο ερώτημα και παραμένει αναπάντητο, τονίζει ο πρόεδρος της ΕΣΣΕ και του ΕΒΕΠ, Βασίλης Κορκίδης. Μι-

λώντας από το βήμα της Γ.Σ. της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητριών Ελλάδος στη Θεσσαλονίκη, υπογράμμισε ότι η 83η ΔΕΘ συμπίπτει χρονικά με την τυπική λήξη των μνημονίων, κατά τη διάρκεια των οποίων η τρόικα και οι εκάστοτε κυβερνήσεις προσπάθησαν με την εύκολη λύση της επιβολής εξοντωτικών άμεσων και έμμεσων φόρων να επιτύχουν με ισοδύναμα την πολυπόθητη δημοσιονομική εξυγίανση. «Είναι γεγονός», σημείωσε χαρακτηριστικά, «πως εμείς, οι άνθρωποι της αγοράς, καταφέραμε όλη αυτή την

περίοδο, με μεγάλες, αιματηρές θυσίες, να περάσει η χώρα μας από τα μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα στα απαιτούμενα πλεονάσματα, κάτι που σπηρίχθηκε κυρίως στην υπερφορολόγηση των επιχειρήσεών μας. Παράλληλα, η δραματική μείωση των εισοδημάτων και η φοροαδυναμία νοικοκυριών και επιχειρήσεων δημιούργησε τεράστιες ληξιπρόθεσμες οφειλές 102 δισ. ευρώ βεβαιωμένων φόρων και ένα “εσωτερικό” χρέος 227 δισ. ευρώ από οφειλές στην εφορία, στα ασφαλιστικά ταμεία και στις τράπεζες». [SID:12089086]

Ο Τσίπρας υποκλέπτει τις εξαγγελίες της Ν.Δ.

Στον **ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΧΛΙΜΙΝΤΣΟ**
costaspap@gmail.com

«Το μόνο που έκανε ο Αλέξης Τσίπρας για τη Θεσσαλονίκη ήταν να δημιουργήσει Γραφείο Πρωθυπουργού!», τονίζει στα «Π» ο Σταύρος Καλαφάτης. Ο βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης της Νέας Δημοκρατίας και πρώην υπουργός κατηγορεί τον κ. Τσίπρα ότι υποκλέπει τις εξαγγελίες της Ν.Δ. και στήνει «νέες παραστάσεις εξαπάτησης του κόσμου».

Ο Αλέξης Τσίπρας ετοιμάζεται να αναγγείλει στη ΔΕΘ φοροελαφρύνσεις και άλλα μέτρα ανακούφισης των πολιτών. Εκτιμάται ότι με μια σειρά παροχών που θα κάνει η κυβέρνη-

και να ναρκωθεί τις γέφυρες. Ολοι, ωστόσο, τον είδαμε, τον μάθαμε και τον ξέρουμε πια πολύ καλά. Θυμόμαστε το δόλερ «Πρόγραμμα Θεσσαλονίκης», με το οποίο υποσχέθηκε παροχές 12 δισ., αλλά επέβαλε φόρους και περικοπές 14,5 δισ. Επίσης το δόλερ «παράλληλο πρόγραμμα», από το οποίο τίποτε δεν εφαρμόσε. Και ρωτάμε: Αυτός που δεν δίστασε να υπόσχεται τα πάντα την ώρα που ερχόταν στην εξουσία, θα διστάσει τώρα που φεύγει; Γιατί, λοιπόν, να τον πιστέψουμε; Επειδή είπε πως είχε υπατάξεις; Επειδή κάθε φορά που τους θυμίζουμε τις υποσχέσεις που αθέτησαν, μας λένε «περσινά, ξινά σταφύλια»; Ενα είναι τώρα περισσότερο από βέβαιο... Ότι στα σχεδόν τέσσερα χρόνια εξουσίας, έδωσε στους Έλληνες μια οδυνηρή εμπειρία. Πληρώσαμε πολύ ακριβά τόσο το έγκλημα που διέπραξε το 2015 όσο και το νέο Μνημόνιο, που συνεχίζεται με επιπλέον μέτρα. Και το αγώι ξυπνά τον αγωγιάτη. Ματαιοπονεί, λοιπόν, εάν επενδύει σε νέες παραστάσεις εξαπάτησης του κόσμου.

Στη μεταμνημονιακή περίοδο, η επιτήρηση εξακολουθεί να είναι αυστηρή. Θα έχει μια κυβέρνηση της Ν.Δ. το περιθώριο να εφαρμόσει τη δική της πολιτική;

Αναλάβαμε πολύ συγκεκριμένες δεσμεύσεις εδώ και δύο χρόνια, όταν η Ελλάδα βρισκόταν στο ξεκίνημα του Μνημονίου που επέβαλαν οι Τσίπρας και Καμμένος. Μετρήσαμε πολύ αυστηρά τα περιθώρια εξοικονόμησης πόρων και τις παρεμβάσεις που έχει ανάγκη η οικονομία, προκειμένου να ξεκολλήσει από το τέλμα. Δεν είπαμε όσα θέλουμε να κάνουμε, αλλά μόνον εκείνα που μπορούμε κάτω από τις ασφυκτικές δεσμεύσεις -ιδίως για τα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα- που ανέλαβε η κυβέρνηση Τσίπρας. Οι εξαγγελίες μας, επομένως, τόσο για τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών όσο και για τη μείωση των φόρων ισχύουν στο ακέραιο. Είναι, άλλωστε, ο μόνος δρόμος για να γίνουν νέες επενδύσεις, να δημιουργηθούν δουλειές, να αυξηθεί ο αριθμός των εργαζομένων, να πέσουν χρήματα στο ασφαλιστικό σύστημα και να υπάρξουν δημόσια έσοδα, μέσα από το μέγεθος της πίτας και όχι του μερτικού που αρπάζει το κράτος. Παράλληλα, με τολμώ μετάρρυθμίσεις και αποκρυσταλλώσεις θα αποκαταστήσουμε την αξιοπιστία της χώρας και θα επιδιώξουμε μείωση του στόχου για πρωτογενή πλεονάσματα, ώστε να αποκτήσουμε περισσότερο δημοσιονομικό χώρο και να προχωρήσουμε σε πιο γενναίες αναπτυξιακές και κοινωνικές πολιτικές. Επομένως, από μια κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας οι πολίτες μπορούν να περιμένουν περισσότερα και όχι λι-

«Ισχύουν στο ακέραιο όσα έχουμε πει για μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και των φόρων», δηλώνει στα «Π» ο βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Σταύρος Καλαφάτης

γότερα από όσα λέμε. Δεν είμαστε και δεν θα γίνουμε ΣΥΡΙΖΑ.

Η διεθνής κοινότητα πιέζει για την υλοποίηση της συμφωνίας Τσίπρα-Ζάεφ. Η Ν.Δ. θα την ακυρώσει εφόσον έρθει στην εξουσία και γιατί; Όπως έχει δηλώσει ρητά, κατηγορηματικά και κατ' επανάληψη ο Κ. Μπιστοτάκης, η Νέα Δημοκρατία δεν πρόκειται να ψηφίσει την κύρωση της Συμφωνίας των Πρεσπών. Ούτε ως αντιπολίτευση ούτε ως κυβέρνηση. Οποιοσδήποτε τον κ. Ζάεφ καταλαβαίνει πολύ καλά τους λόγους. Οι Έλληνες, λέει, «αποδέχτηκαν πως είμαστε Μακεδόνες που μιλάμε τη μακεδονική γλώσσα». Πανηγυρίζει πως έχει μια συμφωνία που διαφυλάττει τη «μακεδονική, εθνική και πολιτισμική ταυτότητα» και διακηρύσσει πως προχωρεί στην ευρωπαϊκή «Μακεδονία». Δεν είναι, λοιπόν, μόνο ότι οι κ. Τσίπρας και Καμμένος αποδέχθηκαν σύνθετο ονομασία. Συμφώνησαν ότι οι γειτόνές μας όχι μόνο θα αυτοαποκαλούνται, αλλά και θα ονομάζονται από όλο τον κόσμο «Μακεδόνες». Αναγνώρισαν «μακεδονική» εθνότητα και γλώσσα, έβαλαν τα ελληνικά προίοντα με μακεδονική ονομασία στην κρίση διεθνούς επιτροπής, έδωσαν στα Σκόπια δικαιώματα στην ελληνική ΑΟΖ. Τους έδωσαν όλα όσα ζητούσαν από το 2008, αλλά δεν τα δεχόταν καμιά άλλη ελληνική κυβέρνηση. Είμαστε, τώρα, μπροστά στον κίνδυνο να κυρωθεί η συμφωνία από τον κ. Τσίπρα και τον κ. Καμμένο ή τους αποστάτες που έχει προαναγγείλει ο κυβερνητικός εκπρόσωπος. Γι' αυτό οι Έλληνες - και πρώτοι οι Μακεδόνες - ζητάμε εκλογές αύριο το πρωί.

Είστε υπέρ του συλλαλητηρίου που προγραμματίζεται στη ΔΕΘ την ημέρα της ομιλίας του Αλέξη Τσίπρα; Εσείς θα συμμετάσχετε σε αυτό;

Θα σας πω ότι μετέλα και στα δύο συλλαλητήρια που έγιναν για τη Μακεδονία. Τόσο στη Θεσσαλονίκη όσο και στην Αθήνα. Και θα προσέσω ότι όλοι - η κυβέρνηση πρώτιστα - οφείλουν να σέβονται τις εθνικές ευαισθησίες των Ελλήνων. Μην κάνουν λάθος: Η συντριπτική πλειοψηφία αποδοκιμάζει τη συμφωνία που υπέγραψαν.

Στην περσινή του ομιλία στη ΔΕΘ ο πρωθυπουργός είχε πει ότι το ενδιαφέρον του για τη Θεσσαλονίκη «αποδεικνύεται με πράξεις». Εκεί πράγματι βελτιώθηκε η ζωή στη Θεσσαλονίκη επί των ημερών του κ. Τσίπρα;

Το μόνο που έκανε ήταν το ότι δημιούργησε Γραφείο Πρωθυπουργού στην πόλη μας. Φαίνεται όμως πως, μετά την υπογραφή της διευθύντριας του, το κατέργησε και αυτό.

Στα σχεδόν τέσσερα χρόνια εξουσίας, έδωσε στους Έλληνες μια οδυνηρή εμπειρία. Ματαιοπονεί εάν επενδύει σε νέες παραστάσεις εξαπάτησης του κόσμου

Το μόνο που έκανε στη Θεσσαλονίκη ήταν το ότι δημιούργησε Γραφείο Πρωθυπουργού στην πόλη μας. Μετά την υπουργοποίηση της διευθύντριας του, το κατέργησε και αυτό

νση μπορεί ο ΣΥΡΙΖΑ να κερδίσει πολιτικά το χαμένο έδαφος;

Σε αντίθεση με τα προηγούμενα χρόνια, ο κ. Τσίπρας άλλαξε φέτος τακτική. Αποφάσισε να μοιράσει όχι μόνο το υπερπλεονάσμα του 2018, αλλά και εκείνο του 2019. Σκέφτηκε, προφανώς, να αποκλείσει κάθε δυνατότητα υπερπλεονάσματος κατά τη νέα χρονιά και να δυσκολέψει το έργο της επόμενης κυβέρνησης. Σκέφτηκε να υποκλέψει εξαγγελίες της Νέας Δημοκρατίας, να τροποποιήσει κάποιες άλλες, αλλά και να επεκταθεί στα επόμενα χρόνια για να εμφανιστεί λαγούς με πετραχήλια. Φεύγοντας, σκέφτηκε να κάψει τα σπαρτά

Με σχέδιο αυτοδυναμίας

Ρητορική αξιοπιστίας από τον Κυριάκο Μητσοτάκη προς τις κοινωνικές ομάδες που θα κρίνουν τις εκλογές

Του **ΘΑΝΑΣΗ ΦΟΥΣΚΙΔΗ**
thfouskidis@gmail.com

«**Η** αυτοδυναμία περνάει από τη ΔΕΘ» είναι το μόντο που κυριαρχεί αυτές τις μέρες στην Πειραιώς, με φόντο την επικείμενη παρουσία του Κυριάκου Μητσοτάκη στη συμπτωτούσα, αλλά και τις παράλληλες δραστηριότητες που «τρέχουν» οι «γαλάζιοι» επιτελείς, προκειμένου να καταστεί ακόμη πιο ισχυρό το μήνυμα που θα στείλει ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Στο πλαίσιο αυτό, στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων του προέδρου της Ν.Δ. και των συνεργατών του έχουν τοποθετηθεί οι εξαγγελίες στις οποίες θα προχωρήσει σχετικά με τις κοινωνικές ομάδες που θα κρίνουν, σύμφωνα με τις μετρήσεις, την επίτευξη ή μη του στόχου της αυτοδυναμίας και στους κόλπους των οποίων υπάρχουν σημαντικά περιθώρια αύξησης της δημοσκοπικής δυναμικής του κόμματος.

«Εχουμε πει επανειλημμένως ότι ο Κυριάκος δεν πρόκειται να μπει στη λογική της ψεύτικης παροχολογίας του Τσίπρα. Αντιθέτως, θα μιλήσει με ειλικρίνεια και θα παρουσιάσει ένα αξιόπιστο σχέδιο, έναντι κυρίως εκείνων που υποτίθεται ότι θα προστάτευε η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑΝΕΑ και τελικώς ήταν οι ίδιοι που επλήγησαν περισσότερο από τις πολιτικές τους. Μιλάμε φυσικά για τους ανέργους, τη νέα γενιά και τη μεσαία τάξη», επισημαίνουν στα «Π» κορυφικοί κομματικοί παράγοντες.

Παράλληλα με τους βασικούς άξονες γύρω από τους οποίους θα κινηθεί η επιχείρηση ανάδειξης της «γαλάζιας» προοπτικής για τη χώρα και οι οποίοι δεν είναι άλλοι από την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη μείωση των φορολογικών συντελεστών, αλλά και τη χαλάρωση - έπειτα από συνεννόηση με τους εταίρους - των πρωτογενών πλεονασμάτων για τα επόμενα χρόνια, ο αρχηγός της Ν.Δ. θα αφιερώσει σημαντικό μέρος της κεντρικής ομιλίας του στη Θεσσαλονίκη στις πρωτοβουλίες για τους ασθενέστερους οικονομικά πολίτες. Ως εκ τούτου, θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στο κυβερνητικό πρόγραμμα για τους ανέργους (έχει εξαγγείλει την επέκταση του επιδόματος του ΟΑΕΔ), τις νέες οικογένειες (με αύξηση του αφορολόγητου ανά παιδί), τους χαμηλόμισθους, με κατάργηση του υποκατώτατου μισθού και στην άμεση μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση στο 13% - και σε δεύτερο χρόνο στο 11%. Παράλληλα, ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα επαναλάβει τη ρητή δέσμευσή του να μη μείνει ούτε ένα παιδί εκτός παιδικών σταθμών, υπογραμμίζοντας την αδυναμία του Αλέξη Τσίπρα να υλοποιήσει την αντίστοιχη προσωπική του υπόσχεση.

Με δεδομένο ότι ο πρωθυπουργός θα επιλέξει να απευθυνθεί ακόμη πιο δυναμικά στους συνταξιούχους, τους οποίους και θεωρεί προνομιακή εκλογική δεξα-

μενή του, ο επικεφαλής της αξιωματικής αντιπολίτευσης θα δώσει από την πλευρά του το δικό του στίγμα, χωρίς όμως -όπως τονίζουν συνεργάτες του- να ακολουθήσει τον Αλέξη Τσίπρα στον «ρόλο της φαυλότητας, της ανευθυνότητας και της ακατάσχετης υποσχολογίας». Στο επιχείρημα της αναβολής του μέτρου της περικοπής συντάξεων, που θα προβάλλει ο πρωθυπουργός, ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα αντιτείνει «την επιλογή μιας συνολικής μεταρρύθμισης για το Ασφαλιστικό, που θα δίνει οριστικές λύσεις και θα απομακρύνει τον εφιάλτη νέων μειώσεων, που με μαθηματική ακρίβεια θα επανέλθει, αν δεν υπάρξουν δραστηκές παρεμβάσεις».

ΑΝΑΚΑΜΨΗ

Χωρίς επ' ουδενί να δίνει την εντύπωση ότι αντιτίθεται σε οποιαδήποτε θετική εξέλιξη (αρκεί, όπως λένε στην Πειραιώς, να μη βάζει σε κίνδυνο την πορεία της χώρας και να ξυπνάει μνήμες τεχνητής ρήξης με τους εταίρους το 2015), ο πρόεδρος της Ν.Δ. θα αναπτύξει ένα πλάνο βιωσιμότητας του συστήματος, με ταυτόχρονη μείωση των εργοδο-

Εξαγγελίες χωρίς παροχολογίες σε ανέργους, νέα γενιά, μεσαία τάξη και συνταξιούχους και άμεσες πρωτοβουλίες για τους ασθενέστερους οικονομικά πολίτες

τικών εισφορών - παράμετρος που «πνίγει» κάθε προσπάθεια ανάκαμψης της πραγματικής οικονομίας. «Δεσμευθήκαμε να προχωρήσουμε σε μια τολμηρή μείωση εισφορών από το 20% στο 15% για την κύρια σύνταξη, η οποία πιστεύουμε ότι μπορεί να ολοκληρωθεί εντός μίας τετραετίας. Αν μας το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, μπορούμε να το πετύχουμε ακόμα γρηγορότερα. Ολοι γνωρίζουμε ότι το ασφαλιστικό σύστημα μετά την αντιμεταρρύθμιση Κατρούγκαλου δεν εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα των συντάξεων. Το δικό μας σύστημα, που θα αναπτύξουμε πλήρως στη ΔΕΘ, διακρίνεται από μια ριζικώς διαφορετική λογική: πέρα από τη μείωση των εισφορών, επιμένουμε στην ανάγκη ο δεύτερος πύλωνας, το κομμάτι της συμπληρωματικής σύνταξης, να πάρει τον χαρακτήρα ενός προσωπικού - ατομικού κουμπαρά για όλους τους νέους ασφαλισμένους. Αυτό σημαίνει ότι οι υποχρεωτικές εισφορές της τάξης του 7% θα κατατίθενται σε έναν προσωπικό αποταμιευτικό λογαριασμό, τον οποίο θα μπορεί να βλέπει ο νέος ασφαλισμένος και θα γνωρίζει ότι έχει τον έλεγχό του», είχε δηλώσει πρόσφατα ο κ. Μητσοτάκης, προαναγγέλλοντας τις θέσεις που θα αναλύσει στη Θεσσαλονίκη την επόμενη εβδομάδα.

Του **ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΧΛΗΜΗΤΖΟΥ**
costaspap@gmail.com

Στόχος της Νέας Δημοκρατίας είναι να κερδίσουμε όλες τις περιφέρειες», τονίζει ο Κυριάκος Μητσοτάκης, βάζοντας ψηλά τον πήχη των προσεχών περιφερειακών εκλογών. Ο πρόεδρος της Ν.Δ. έχει υπογραμμίσει εδώ και καιρό ότι, σε αντίθεση με τις δημοτικές, οι περιφερειακές εκλογές έχουν ξεκάθαρο πολιτικό στίγμα και συνεπώς θα δοθούν «χρυσά» σε κάθε αναμέτρηση στο επίπεδο αυτό. Η εκλογική επιτροπή για τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές, με επικεφαλής τον Νικόλαο Κακλαμάνη, εργαζόταν αθόρυβα και συστηματικά όλο το καλοκαίρι και πλέον έχει καταλήξει στις βασικές επιλογές, τις οποίες και θα παρουσιάσει στον κ. Μητσοτάκη, ο οποίος θα λάβει τις τελικές αποφάσεις το αργότερο μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου. Τα μέλη της επιτροπής συνομιλούν τακτικά με παράγοντες των τοπικών κοινωνιών και αφουγκράζονται το κλίμα που επικρατεί σε κάθε περιφέρεια σε σχέση με τους δυνητικούς υποψηφίους, ενώ συνεδριάζουν κάθε εβδομάδα και διασταυρώνουν τις πληροφορίες τους. Θυμίζουμε ότι πέρα από τον κ. Κακλαμάνη, στην επιτροπή μετέχουν επίσης οι Λευτέρης Αυγενάκης, Μάκης Βορίδης, Γιώργος Γεωργαντάς, Κώστας Τσιάρας, Θανάσης Νέζης και Στέλιος Κονταδάκης. Στις τελευταίες εκλογές, του 2014, οι υποψήφιοι που στήριξε η Νέα Δημοκρατία επικράτησαν σε 7 από τις 13 Περιφέρειες. Από τους νυν περιφερειάρχες, ο Απόστολος Τζιτζικώστας στην Κεντρική Μακεδονία, ο Γιώργος Χατζημάρκος στο Νότιο Αιγαίο, ο Κώστας Αγοραστός στη Θεσσαλία και ο Αλέξανδρος Καχριμάνης στην Ηπειρο θα λάβουν εκ νέου το «γαλάζιο» χρώμα. Μάλιστα, στην τελευταία περίπτωση, η Πειραιώς βρήκε μια ευκαιρία να στείλει ένα αυστηρό, αλλά σαφές μήνυμα, για τη στάση που θα κρατήσει ενόψει των αυτοδιοικητικών εκλογών. Την περασμένη εβδομάδα, ο επικοινωνιολόγος Σπύρος Ριζόπουλος ανακοίνωσε τα ονόματα της γραμματείας οργανωτικού προεκλογικού αγώνα για την υποψηφιότητά του για την Περιφέρεια Ηπείρου το 2019. Σε αυτά περιλαμβάνονταν και δέκα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας (ανάμεσά τους ο πρώην βουλευτής Άρτας, Κώστας Παπασιώζος), οι οποίοι στη συνέχεια παρατέμφθηκαν -προς διαγραφή- στην Κεντρική Επιτροπή Δεοντολογίας της Ν.Δ. «Όποιος φέρει κομματικό τίτλο δεν μπορεί να τον χρησιμοποιεί για να κάνει προσωπικά πολιτικά παιχνίδια», τονίζει στα «Π» στενός συνεργάτης του Κ. Μητσοτάκη. Σε μια ακόμα κερδισμένη περιφέρεια, εκείνη της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ο εκλεγμένος περιφερειάρχης Γιώργος Παυλίδης απεβίωσε τον Οκτώβριο του 2016 και στη θέση του εξελέγη ο μέχρι τότε χωρικός αντιπεριφερειάρχης Ροδόπης, Χρήστος Μέτιος. Πηγές της Πειραιώς σημειώνουν ότι θα του δοθεί το «χρυσά», αν και στο τραπέζι είχαν πέσει και άλλα ονόματα. Πιο σύνθετη είναι η περίπτωση στο Βόρειο Αιγαίο, όπου τοπικές αντιδράσεις στην εκ νέου υποψηφιότητα της Χριστιάνας Καλογήρου προβληματίζουν το «στρατηγείο» της Ν.Δ., αν και η πρώην βουλευτής Λέσβου είναι η επικρατέστερη υποψήφια με τη στήριξη της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Στο τραπέζι έχει πέσει η ιδέα της στήριξης του Σταμάτη Μαλέλη, αλλά και το όνομα του Κώστα Μουτζούρη, πρώην πρότανη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Στη Στερεά Ελλάδα, όπου η Ν.Δ. επίσης κέρδισε στις εκλογές του 2014, ο Κώστας Μπακογιάννης δεν θα είναι υποψήφιος, αφού θα διεκδικήσει για πρώτη φορά τον δήμο της Αθήνας. Πληροφορίες θέλουν να έχει γίνει πρόταση στον βουλευτή Εύβοιας και πρώην υπουργό Σίμο Κεδικόγλου, ο οποίος εξετάζει

Οι «γαλάζιοι» υποψήφιοι για τις περιφέρειες

Τα δυνατά χαρτιά της ρίχνει στη μάχη των αυτοδιοικητικών εκλογών η Νέα Δημοκρατία - Ποιοι έχουν εξασφαλίσει το χρίσμα και πού υπάρχουν περισσότερες από μία επιλογές

Στερεά Ελλάδα
ΣΙΜΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ ή ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ

Βόρειο Αιγαίο
ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
Στο τραπέζι και η ιδέα στήριξης του Σταμάτη Μαλέλη και του Κώστα Μουτζούρη.

Δυτική Μακεδονία
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ ή ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΚΗΣ

Δυτική Ελλάδα
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ ή ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πελοπόννησος
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΙΚΑΣ ή ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ

Αττική
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΤΟΥΛΗΣ ή ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΧΑΤΟΥΡΓΙΔΗΣ

Κρήτη
ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ ή ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ

Η μεγάλη πολιτική σημασία της Αττικής, οι σύνθετες περιπτώσεις, οι προβληματισμοί και η αναζήτηση κατάλληλου προσώπου για τα Ιόνια Νησιά

15. ΟΙ ΓΑΛΑΖΙΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ

Μέσο: . . . . . ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/09/2018

Σελίδα: 15

το ενδεχόμενο αυτό. Σε περίπτωση που αρνηθεί, επικρατέστερος προβάλλει ο εντεταλμένος σύμβουλος και μέχρι πρότινος αντιπεριφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας, Θεμιστοκλής Χειμάρρας.

ΦΑΒΟΡΙ

Από τις έξι περιφέρειες που δεν κατάφερε να κερδίσει η Ν.Δ. στις τελευταίες εκλογές, τη μεγαλύτερη πολιτική σημασία προφανώς έχει η Αττική. Μέχρι πρόσφατα, επικρατέστεροι υποψήφιοι με τη στήριξη της Ν.Δ. θεωρούνταν δύο επιτυχημένοι αυτοδιοικητικοί. Ο λόγος για τον δήμαρχο Παλαιού Φαλήρου, Διονύση Χατζηδάκη, που όμως τελικά θα είναι υποψήφιος βουλευτής στον Νότιο Τομέα Αθηνών, και τον δήμαρχο Περιστερίου, Ανδρέα Παχατουρίδη. Αυτή τη στιγμή ως φαβορί προβάλλει ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ, Γιώργος Πατούλης, παρόλο που ο ίδιος σταθερά επιμένει ότι προτεραιότητά του είναι η Αθήνα. Από το περιβάλλον του προέδρου της Ν.Δ., ωστόσο, δεν αποκλείουν και μια έκπληξη της τελευταίας στιγμής στη μεγαλύτερη περιφέρεια της χώρας ή να δοθεί τελικά το χρίσμα στον κ. Παχατουρίδη.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει αποκλειστεί η στήριξη του Πέτρου Τατούλη, που δόθηκε το 2014. Η Πειραιώς φαίνεται να καταλήγει στην υποψηφιότητα του Μεσοήνιου Παναγιώτη Νίκα. Εμπόδιο στην επιλογή του δημάρχου Καλαμάτας φαινόταν να αποτελεί το γεγονός ότι δεν διατηρεί καλές σχέσεις με τον Αντώνη Σαμαρά. Ωστόσο, οι «πάγοι» μεταξύ των δύο μοιάζουν να έλιωσαν, καθώς προ ημερών στην Καλαμάτα ο πρώην πρωθυπουργός είχε ολιγόλεπτη, εγκάρδια συνομιλία και θερμή χειραψία με τον κ. Νίκα, στέλνο-

ντας «σήμα» στήριξης της υποψηφιότητάς του. Εντονα έχει εξεταστεί, παράλληλα, και η περίπτωση του πρώην βουλευτή και υπουργού Ανδρέα Λυκουρέντζου (συναντήθηκε πρόσφατα με τον Ν. Κακλαμάνη) χωρίς μέχρι στιγμής να έχει αποκλειστεί.

Ο βουλευτής Κοζάνης Γιώργος Κασαπίδης είναι σύμφωνα με πηγές της Πειραιώς η πρώτη επιλογή για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, με την περίπτωση του πρώην περιφερειάρχη Γιώργου Δακή να εξετάζεται επίσης, παρόλο που είχε χάσει στην προηγούμενη αναμέτρηση.

Ενας ακόμα βουλευτής, ο Ανδρέας Κασανιώτης, έχει προσεγγιστεί για να είναι εκ νέου υποψήφιος περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, καθώς την τελευταία φορά είχε χάσει για μόλις 3.000 ψήφους από τον Απόστολο Κατσιφάρα. Σημαντικές πιθανότητες συγκεντρώνει η περίπτωση να προτιμηθεί ο Γιώργος Κοντογιάννης, πρώην βουλευτής Ηλείας και νυν αναπληρωτής διευθυντής του γραφείου Τύπου της Ν.Δ., αρμόδιος για θέματα περιφερειακού Τύπου.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, η κατάσταση είναι πιο σύνθετη, καθώς η επιλογή του πρώην περιφερειάρχη Σπύρου Σπύρου, που έχασε με μεγάλη διαφορά το 2014 από τον Θεόδωρο Γαλιατσάτο του ΣΥΡΙΖΑ, δεν φαίνεται να περπατάει και ακόμα αναζητείται η κατάλληλη υποψηφιότητα που θα μπορέσει να φέρει τη νίκη. Η Κρήτη, τέλος, είναι μια περιφέρεια όπου ο Κυριάκος Μητσοτάκης γνωρίζει άριστα πρόσωπα και πράγματα. Σύμφωνα με πληροφορίες, υπάρχει το ενδεχόμενο να στηριχθεί η υποψηφιότητα του νυν περιφερειάρχη, Σταύρου Αρναουτάκη, ενώ εξετάζεται η περίπτωση του πρώην δημάρχου Ηρακλείου, Γιάννη Κουράκη.

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**
 newspaper@parapolitika.gr

Ουρές υποψηφίων σχηματίζονται το τελευταίο διάστημα έξω από τα γραφεία της Ν.Δ. στην οδό Μιχαήλ Καλού, αριθμός 6 στην περιοχή της Δυτικής Θεσσαλονίκης. Εκεί όπου με φόντο τον σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης βρίσκεται η έδρα του «γαλάζιου» στρατοπέδου. Το κλίμα θυμίζει σχολιάζουν στελέχη του κόμματος στη συμπρωτεύουσα λίγο από 2004, όταν η Ν.Δ. ετοιμαζόταν να γίνει κυβέρνηση. Με τους μυστήρες για τις λίστες να αυξάνονται και να πληθύνονται. Λογικό, αν σκε-

κατέφερουν να αυξήσουν το ποσοστό τους κατά 4 μονάδες εξασφαλίζουν την τρίτη έδρα. Πολλοί και οι ενδιαφερόμενοι για την 20μελή εκλογική λίστα. Στην Α' Θεσσαλονίκης, εκτός από τους τέσσερις βουλευτές (Καραμανλής, Γκιουλέκας, Καλαφάτης και Ράπτη) που θα είναι εκ νέου υποψήφιοι, μια θέση στη λίστα φέρονται ότι θα έχουν οι πολιτευτές του 2015 Στράτος Σιμόπουλος, Βενιαμίν Καρακωστόντζου, Άννα Ευθυμίου, Αντώνης Σαμαράς και, αν το επιθυμούν, οι Σύνθια Σάπκα και Τζελίνα Μακραντωνάκη. Στην κόψη του ξυραφιού βρίσκονται οι Γιώργος Ορφανός και Παναγιώτης Κοκκόρης, ενώ εκτός λίστας θα είναι οι Δημήτρης Σταμάτης,

ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗ ΛΙΣΤΑ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ

Τα 53 ονόματα για τις 32 θέσεις της Ν.Δ. - Οι παλιοί, οι νέοι και οι «κομμένοι»

φτεί κανείς ότι ακόμη και αν επιβεβαιωθούν οι πιο μετριοπαθείς σημεινές προβλέψεις, το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης θα αυξήσει κατά 30% τις έδρες που κατείχε στη Βουλή στις δύο εκλογικές περιφέρειες του νομού. Από 4 που διαθέτει σήμερα στην πρώτη εκλογική περιφέρεια της συμπρωτεύουσας σε 6 και από 2 σε 3 στη Β' Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα 9 αντί 6 που είναι σήμερα οι βουλευτές της Ν.Δ., δηλαδή οι Κώστας Καραμανλής, Κώστας Γκιουλέκας, Σταύρος Καλαφάτης και Έλενα Ράπτη (όλοι εκλέγονται στην Α') και Θόδωρος Καραγόγλου και Σάββας Αναστασιάδης στη Β'. Ενδεικτικά είναι και τα νούμερα. Στην Α' Θεσσαλονίκης η Ν.Δ. είχε συγκεντρώσει στις δεύτερες εκλογές του 2015 25,3%. Αν λοιπόν καταφέρει να ξεπεράσει το 31,25% εξασφαλίζει τις 5 έδρες και διεκδικεί με αξιώσεις την 6η, ενώ αν ξεπεράσει το 37,7% μπορεί να εξασφαλίσει και την 7η έδρα. Πιο σαφή φαίνονται τα πράγματα στη Β' Θεσσαλονίκης, που θεωρείται ένα από τα προπύργια της Ν.Δ. στη Βόρεια Ελλάδα, όπου οι «γαλάζιοι» την εποχή του Κώστα Καραμανλή είχαν πλησιάσει το 50%. Το 2015 περιορίστηκαν στο 29,5% και αν

Κώστας Κιλτίδης, ο οποίος μετακομίζει στο Κιλκίς, Κωνσταντίνος Ζέρβας, που ενδιαφέρεται να είναι υποψήφιος δήμαρχος, αλλά και η Χριστίνα Ταχιάου, που δεν ενδιαφέρεται, ενώ η Κατερίνα Μάρκου φαίνεται ότι θα μετακομίσει σε άλλη εκλογική περιφέρεια. Μικρό ενδιαφέρον δείχνει ο πολιτευτής Δημήτρης Πανοζάκος, ενώ όλα «ανοικτά» είναι για τον πρόεδρο του Ιατρικού Συλλόγου, Θανάση Εξαδάκτυλο, και τον πρόεδρο του Οδοντιατρικού Συλλόγου, Θανάση Δεβλιώτη. Θέση στη λίστα μπορεί να διεκδικήσουν και οι πολιτευτρίες Μαρία Μήτσιου, Άννα Κουκουδέα, Μαρία Προκοπίδου, Πηνελόπη Σερδάρη και Αντζελα Φίλου. Στο... «νέο αίμα» εντάσσονται οι ωραίες Αφροδίτη Λατινοπούλου, Ελένη Φύκα, Σοφία Αλατζά, Μαρία Καρατενίζη και Κατερίνα Σταμούλη, οι δημοτικοί σύμβουλοι Δημήτρης Κουβέλας -που το σκέφτεται σοβαρά- και Σωκράτης Δημητριάδης, ο περιφερειακός σύμβουλος Βασίλης Γάγκας και ο προερχόμενος από το Ποτάμι, Φάνης Ουγγρίνης. «Νέο αίμα» θεωρούνται και οι προερχόμενοι από το Μητρώο Στελεχών, Γιάννης Παπαγεωργίου και Διαμαντής Γκολιδά-

Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΗΤΚΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΣΠΥΡΑΚΗ

ΑΦΡ. ΛΑΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΑΚΗΣ

Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΦΑΝΗΣ ΠΑΠΑΣ

ΘΟΔΩΡΟΣ ΖΑΓΟΡΑΚΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΥΣΟΘΟΡΟΣ

ΑΝΝΑ ΝΙΚΟΛΗ

κης, καθώς και η «μυτσοσκακιά» Βίκυ Νάκου, που κινούνται ήδη σε προεκλογικούς ρυθμούς. Εσχάτως ακούγονται τα ονόματα του πρώην πρότανη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Αχιλλέα Ζαπράνη, του πρότανη του ΑΠΘ, Περικλή Μήτκα, του ευρωβουλευτή Θοδωρή Ζαγοράκη, αλλά και του πρώην γραμματέα της Ν.Δ. Ανδρέα Παπαμιμίκου, ο οποίος αναζητεί τρόπο επιστροφής στην πολιτική. Στα βαριά νέα ονόματα που διεκδικούν εκλογή με την πρώτη και σε πολύ υψηλές θέσεις είναι αυτό της εκπροσώπου Τύπου, Μαρίας Σπυράκη, που, όπως όλα δείχνουν, θα δοκιμάσει την τύχη της στην Α' Θεσσαλονίκης.

ΣΥΝΩΣΤΙΣΜΟΣ

Συνωστισμός και στη Β' Θεσσαλονίκης, όπου η λίστα θα περιλαμβάνει 12 υποψήφιους. Ποια ονόματα θα συμπεριληφθούν; Σίγουρα οι δύο βουλευτές, Θόδωρος Καραγόγλου και Σάββας Αναστασιάδης, ο Δημήτρης Βαρτζόπουλος, που το 2015 είχε αναδειχτεί τρί-

Σύμφωνα με τις πιο μετριοπαθείς προβλέψεις, η Ν.Δ. θα αυξήσει κατά 30% τις έδρες στις δύο εκλογικές περιφέρειες του νομού

τος σε σταυρούς, ενώ από τις τέσσερις γυναίκες που είχαν συμμετάσχει στο ψηφοδέλτιο η μόνη που κινείται έντονα είναι η Ανατολή Κωνσταντινίδης, η οποία θα συμπεριληφθεί με βεβαιότητα εκ νέου στις υποψηφιότητες. Από τα νέα ονόματα φαίνεται ότι έχουν «κλειδώσει» ο πρώην αντιπεριφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, Φάνης Παπάς, ο δήμαρχος Λαγκαδά, Γιάννης Καραγιάννης, ο οποίος πρόσφατα οριστικοποίησε την απόφασή του να διεκδικήσει εκλογή στη Βουλή, ο Κώστας Ευθυμίου, που και αυτός προέρχεται από το Μητρώο Στελεχών, καθώς και ο ανεξάρτητος πλέον βουλευτής Γιώργος Λαζαρίδης, που προέρχεται από τους ΑΝ.ΕΛ. και ακούγεται έντονα ότι θα είναι στη λίστα της Ν.Δ. Θέσεις διεκδικούν ακόμη ο Πάρις Τσογκαρίδης, ο Κώστας Φουτίου, ο Λάμπρος Κασίδης και ο Κώστας Ανεστίδης, καθώς και οι υποψήφιοι του 2015 Ολυά Δημητριάδης, Κατερίνα Λυρούδη και Άννα Νικολή. Επίσης, σενάρια θέλουν τον Κυριάκο Μπιστοτάκη να σκέφτεται «ευρωπαϊκή ενίσχυση» του ψηφοδελτίου με τις υποψηφιότητες του Θοδωρή Ζαγοράκη (που ακούγεται και για την Α' Θεσσαλονίκης) ή του ανεξάρτητου πλέον ευρωβουλευτή (εκλεγμένου με τον ΣΥΡΙΖΑ) Κώστα Χρυσόγονου.

Τα τεχνικά κλιμάκια των θεσμών αναμένονται στην Αθήνα εντός του Σαββατοκύριακου, προκειμένου οι συζητήσεις να ξεκινήσουν από τη Δευτέρα. Με τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού από το βήμα της ΔΕΘ να είναι ήδη γνωστές, το ενδιαφέρον των διαβουλεύσεων θα επικεντρωθεί στην «ποσοτικοποίηση» των όσων ανακοινωθούν.

[διαπραγμάτευση] Ποσοτικοποιημένα στοιχεία και μελέτες στη μάχη για προϋπολογισμό 2019, συντάξεις και επέκταση του εξωδικαστικού

Με «αριθμούς» οι διεκδικήσεις έναντι των θεσμών

Του Θάνου Τσίρου
tsiros@naftemporiki.gr

Με ποσοτικοποιημένα στοιχεία και μελέτες που θα τεκμηριώνουν τις θέσεις της θα επιχειρήσει η ελληνική διαπραγματευτική ομάδα να υπερασπιστεί τις διεκδικήσεις της εν όψει της έναρξης των διαβουλεύσεων με τους θεσμούς από την προσεχή Δευτέρα.

όπως επίσης και οι εκκρεμότητες επί των μεταρρυθμίσεων που πρέπει να προωθησει η ελληνική πλευρά βάσει των όσων συμφωνήθηκαν στο Eurogroup του Ιουνίου. Η ελληνική πλευρά αναμένεται να παρουσιάσει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η διατήρηση της προσωπικής διαφοράς στις συντάξεις δεν θα επηρεάσει τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος σε μακροχρόνια βάση. Επίσης, θα έχει στα χέρια της την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού στο 8μηνο η οποία θα πιστοποιεί με βάση τις εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου τη δυνατότητα παραγωγής υπερπλεονάσματος άνω του 0,5% του ΑΕΠ κατά τη φετινή χρονιά. Στο τραπέζι θα τεθεί και το θέμα της επέκτασης του εξωδικαστικού συμβιβασμού ώστε να συμπεριληφθούν στη λεγόμενη ρύθ-

μιση των 120 δόσεων και μησθοί και συνταξιούχοι, οι οποίοι όμως θα πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια.

Τα τεχνικά κλιμάκια αναμένεται να καταφτάσουν στην Αθήνα μέσα στο Σαββατοκύριακο ώστε οι συζητήσεις να ξεκινήσουν από τη Δευτέρα. Οι εξαγγελίες του πρωθυπουργού θα είναι ήδη γνωστές, οπότε το ενδιαφέρον των διαβουλεύσεων θα επικεντρωθεί στην «ποσοτικοποίηση» των όσων θα ανακοινωθούν από το βήμα της Δευτέρας/Εκθεσης Θεσσαλονίκης.

Οδηγός για την ελληνική πλευρά θα είναι οι προβλέψεις του Μεσοπρόθεσμου Σχεδίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής οι οποίες μάλιστα θα εμφανιστούν «επικαιροποιημένες» από την ελληνική πλευρά. Το οικονομικό επιτελείο θα επιδιώξει να πείσει τους εκπροσώπους των θεσμών ότι το πρωτογενές πλεόνασμα του 2018 θα κλείσει τελικώς κοντά ή και πάνω από το 4% του ΑΕΠ, δημιουργώντας έναν «δημοσιονομικό χώρο» της τάξεως των 800-900 εκατ. ευρώ τουλάχιστον. Το μεσοπρόθεσμο έχει συνταχθεί με βάση την εκτίμηση ότι το πρωτογενές πλεόνασμα θα κλείσει φέτος κοντά στο 3,5%. Δεδομένου ότι το κυρίαρχο θέμα συζήτησης στις διαπραγματεύσεις θα είναι ο προϋπολογισμός του 2019, κυρίαρχο μέλημα της ελληνικής πλευράς θα είναι να «κλειδώσει» το πρωτογενές πλεόνασμα της επόμενης χρονιάς στο 4%, καθώς μόνο με αυτό τον τρόπο θα πετύχουν οι

Στο υπουργείο Οικονομικών αναμένεται να διεξαχθούν οι συζητήσεις κυβέρνησης και θεσμών, ενώ υπολογίζεται πως αυτές θα διαρκέσουν 4 με 5 ημέρες.

δανειστής ότι είναι εφικτή η χρηματοδότηση των ευνοϊκών μέτρων του επόμενου έτους που αναμένεται να περιγράψει ο πρωθυπουργός από το βήμα της ΔΕΘ.

Το «σχέδιο 4ετίας»

Ένα από τα σενάρια των τελευταίων ημερών έφεραν τον πρωθυπουργό να περιγράψει κατά τη σημερινή του ομιλία ένα «σχέδιο 4ετίας» για μειώσεις φόρων και ασφαλιστικών εισοφορών. Ακόμη και σε αυτή την περίπτωση, η «ποσοτική τεκμηρίωση» αναμένεται να γίνει με βάση τις προβλέψεις του μεσοπρόθεσμου. Υπενθυμίζεται ότι έχουν γίνει οι ακόλουθες προβλέψεις για τη δημιουργία δημοσιονομικού χώρου μέχρι και το 2022:

1. Για το 2019 προβλέπεται πρόσθετος δημοσιονομικός χώρος 700 εκατ. ευρώ. Αυτός θα υπάρξει αν το πλεόνασμα ανέλθει στο 4% του ΑΕΠ.
2. Για το 2020 προβλέπεται

ότι θα μπορούν να μοιραστούν επιπλέον 435 εκατ. ευρώ για μειώσεις φορολογικών συντελεστών και 145 εκατ. ευρώ για κοινωνικές δαπάνες, ανεβάζοντας τον συνολικό λογαριασμό στο 1,28 δισ. ευρώ. Ο πήχης για το πρωτογενές πλεόνασμα εκτιμάται στο 4,1%.

3. Το 2021 το «πακέτο» φτάνει στα 2,105 δισ. ευρώ με επιπλέον φορολογικές παροχές 412,5 εκατ. ευρώ συγκριτικά με το 2020 και ισοδύναμη περαιτέρω αύξηση των κοινωνικών δαπανών (δηλαδή κατά 412,5 εκατ. ευρώ). Ο πήχης του πρωτογενούς πλεονάσματος προβλέπεται στο 4,5%.

4. Το πακέτο ολοκληρώνεται το 2022 με τον συνολικό λογαριασμό των μέτρων να ανεβαίνει στα 3,582 δισ. ευρώ με νέες φορολογικές διαφρονίσεις 738,5 εκατ. ευρώ και πρόσθετες κοινωνικές δαπάνες 738,5 εκατ. ευρώ. Για το 2022 προβλέπεται το υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα της περιόδου: 5,2%.

> Επαφές με την αντιπολίτευση

Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, οι εκπρόσωποι των θεσμών έχουν ζητήσει συνάντηση και από τους εκπροσώπους των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Η συνάντηση αναμένεται να πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα, στα γραφεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα.

[SID:12089159]

Επιχειρήματα για τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού

Η ελληνική πλευρά αναμένεται να παρουσιάσει στους θεσμούς στοιχεία σύμφωνα με τα οποία η μη κατάργηση της προσωπικής διαφοράς-μέτρο που μειώνει τη συνταξιοδοτική δαπάνη κατά περίπου 2,5 δισ. ευρώ- δεν επηρεάζει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα τη βιωσιμότητα των ασφαλιστι-

κού συστήματος. Αυτό καθώς η κρατική συμμετοχή στη δαπάνη για την καταβολή των συντάξεων μπορεί να μειώνεται βραχυπρόθεσμα αν προχωρήσει η κατάργηση της προσωπικής διαφοράς, μακροπρόθεσμα όμως -δηλαδή σε βάθος έως και το 2060- η διαφορά που θα προκύψει είναι

πολύ μικρή και δεν ξεπερνά τη μισή ποσοστιαία μονάδα. Παράλληλα, εκτιμάται ότι αν καταργηθεί η προσωπική διαφορά, η δαπάνη για τις συντάξεις θα ανέλθει το 2020 σε 13,4% του ΑΕΠ, ενώ αν δεν υπάρξει μείωση συντάξεων, το αντίστοιχο ποσοστό θα ανέλθει στο 13,9% του ΑΕΠ.

Όσον αφορά τις δημοσιονομικές επιπτώσεις από τη μη ενεργοποίηση της περικοπής των συντάξεων, η ελληνική πλευρά θα εμφανίσει «ισοδύναμα» τα οποία θα προέλθουν από το σκέλος των «αντιμετρών». Δηλαδή, από τη στιγμή που έχει ήδη συμφωνηθεί ότι η δημοσιονομική απόδοση των μέ-

τρων του 2019 (περικοπή των συντάξεων) αλλά και των αντιμετρών είναι ίδια, η ελληνική διαπραγματευτική ομάδα θα επικαλεστεί ότι δεν υφίσταται δημοσιονομικό ζήτημα από τη στιγμή που το κόστος από τις συντάξεις θα εξασφαλιστεί από τη μη ενεργοποίηση των αντιμετρών.

Ρυθμίσεις οφειλών

Από το 2015 η ελληνική κυβέρνηση έχει αναλάβει δέσμευση να μην προχωρήσει σε γενικευμένες ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών. Όπως αναφέρει στη «Ν» αρμόδιο κυβερνητικό στέλεχος, δεν υπάρχει περιθώριο να πέσουν στο τραπέζι αιτήματα για ευνοϊκά μεταχείριση οφειλών η οποία είτε έχει μαζικό χαρακτήρα είτε έχει χαρακτηριστικά που δεν υιοθετούνται από άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Για παράδειγμα, δεν μπορεί να «εράσει» από τους δανειστής μια νέα γενικευμένη πάγια ρύθμιση η οποία θα επιτρέψει την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία σε προκρίστερες από 12 δόσεις (π.χ. 24 ή 36 δόσεις).

Επίσης, δεν είναι εφικτό να ζητηθεί η ένταξη στη ρύθμιση των 120 δόσεων των οφειλετών που έχουν ήδη διακόψει την επαγγελματικά τους δραστηριότητα, καθώς εκτιμάται ότι γι' αυτή την κατηγορία οφειλετών η μόνη οδός είναι η πτώχευση.

Από την άλλη, εκτιμάται ότι υπάρχουν αυξημένες πιθανότητες να περάσει αίτημα ενσωμάτωσης στο πλαίσιο του εξωδικαστικού συμβιβασμού και των μισθωτών και των συνταξιούχων οι οποίοι προς το παρόν είναι εκτός. Βέβαια, σύμφωνα πάντοτε με το ίδιο στέλεχος, μια τέτοια προοπτική δεν θα μπορούσε να περάσει αν το αίτημα δεν συνοδευόταν και από συγκεκριμένα κριτήρια για τους οφειλτές: εισοδηματικά αλλά και περιουσιακά.

[SID:12088961]

Του **ΑΝΔΡΕΑ Ε. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**
papado@parapolitika.gr

Τα... ρέστα του παίζει σήμερα ο πρωθυπουργός, ανεβαίνοντας στη Θεσσαλονίκη για την 83η Διεθνή Εκθεση. Από τη Θεσσαλονίκη, λοιπόν, την πόλη που ταυτίστηκε με τον ορυμαγδό υποσχέσεων-ψευμάτων που είχε εξαγγείλει ο Αλέξης Τσίπρας τον Σεπτέμβριο του 2014, αναμένεται να επιδιώξει το τελευταίο restart πριν από τις κάλπες. Επαναλαμβάνοντας αυτό που ξέρει καλά, δηλαδή ένα μπαράζ υποσχέσεων, που είναι άγνωστο αν θα μπορέσει εντέλει να υλοποιήσει. Ιδίως αν αυτές δεν είναι σε συνεννόηση με τους εταίρους, όπως φαίνεται από τις διαρροές που συνεχώς γίνονται από ευρωπαϊκούς κύκλους. Ούτως ή άλλως, και μόνον η δημιουργία κλίματος παροχών τα προηγούμενα 24ωρα προκάλεσε την αντίδραση των αγορών, με την απόδοση του δεκαετούς ομολόγου να εκτοξεύεται στο 4,64%. Ενα πρώτο δείγμα, δηλαδή, για το τι θα συμβεί στο μέλλον στην περίπτωση που ο κ. Τσίπρας ανοίξει το πουγκί και μοιράσει αφειδώς χρήματα. Σε κάθε περίπτωση, ο πρωθυπουργός δείχνει αποφασισμένος να ρίξει στο τραπέζι όλα τα χαρτιά που έχει στη διάθεσή του προκειμένου να αντιστρέψει το αρνητικό κλίμα ή, έστω, να περιορίσει το εύρος της διαφαινόμενης ήττας του ΣΥΡΙΖΑ. Εδώ και εβδομάδες, άλλωστε,

Οι εισηγήσεις που δέχεται υποστηρίζουν ότι η μοναδική δυνατότητα που έχει στην παρούσα φάση είναι να μοιράσει μεγάλο μέρος από το πλεόνασμα

έχουν καλλιεργηθεί υψηλές προσδοκίες, με τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ να προαναγγέλλουν μεγάλο πακέτο ανακούφισης κοινωνικών ομάδων, και παροχών.

Η ΣΤΟΧΕΥΣΗ

Οι εισηγήσεις που δέχεται υποστηρίζουν ότι η μοναδική δυνατότητα που έχει στην παρούσα φάση είναι να μοιράσει μεγάλο μέρος από το πλεόνασμα. Πρώτα και κύρια, να μην εφαρμόσει το ψηφισμένο μέτρο της περικοπής των συντάξεων, που είναι να τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2019. Το σχετικό κονδύλι υπολογίζεται σε περίπου 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ! Επιπροσθέτως, στην κυβέρνηση επιθυμούν σφόδρα να ζεστάνουν τη σχέση τους με τους συνταξιούχους, που έχει πληγεί μετά το 2016, δίνοντας ένα εφάπαξ επίδομα, που θα μοιάζει με 13η σύνταξη, αλλά και αυξάνοντας τις πεσοκομμένες συντάξεις χρειάς. Η στόχευση προφανής, καθώς οι συνταξιούχοι αποτελούν την κατηγορία των πολιτών που προσέρχονται μαζικά στις κάλπες. Η δεύτερη μεγάλη, πιθανότητα να

μεγαλύτερη, τρύπα για τον ΣΥΡΙΖΑ είναι στους ελεύθερους επαγγελματίες, όπου τα ποσοστά του είναι μονοψήφια. Στο πλαίσιο αυτό, ο κ. Τσίπρας προσανατολίζεται σε μεγάλη μείωση των εισφορών για τους επαγγελματίες. Μεγάλη συζήτηση έχει γίνει στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ και για τα ζητήματα των εργασιακών σχέσεων. Στο Μέγαρο Μαξίμου και στην Κουμουνδούρου θεωρούν πως οι συλλογικές συμβάσεις και η αύξηση του κατώτατου μισθού μπορούν να φέρουν την κυβέρνηση σε επαφή με κοινωνικές ομάδες που στήριξαν τον ΣΥΡΙΖΑ στο παρελθόν. Γι' αυτό και όλες οι πληροφορίες συγχλίνουν πως σήμερα από το βήμα της ΔΕΘ ο πρωθυπουργός θα αναφερθεί εκτενώς στα ζητήματα αυτά. Πάντως, ο σχεδιασμός του Μαξίμου, μετά τον ανασχηματισμό και την ανάληψη των καθηκόντων του γραμματέα του ΣΥΡΙΖΑ από τον Πάνο Σκουρλέτη, περιλαμβάνει μπαράζ επισκέψεων του κ. Τσίπρα στην περιφέρεια. «Το ισχυρό αυτού του Αλέξη είναι η επαφή του με τον κόσμο», λένε επιτελικό στελέχη του κόμματος, προαναγγέλλοντας ακόμα και ανοιχτές εκδηλώσεις σε όλη την Ελλάδα. Καλά διασταυρωμένες πληροφορίες αναφέρουν ότι ο κ. Τσίπρας αναθάρρησε μετά το ταξίδι στην Ιθάκη, όταν και εξήγγειλε την έξοδο της χώρας από τα Μνημόνια. Απόδειξη το γεγονός πως λίγες μέρες μετά επισκέφθηκε και συννομήλησε με κόσμο στις πληγείσες περιοχές στο Μάτι, ενώ περιόδευ-

σε και στα Χανιά. Από το Μαξίμου αφήνουν να εννοηθεί ότι οι δημοσκοπήσεις που έχουν στα χέρια τους δείχνουν πως το κλίμα έχει βελτιωθεί για την κυβέρνηση και ότι περιμένουν με ενδιαφέρον πως θα υποδεχτούν οι πολίτες τις εξαγγελίες από τη ΔΕΘ. Θεωρούν πως συνέβαλαν και τα ανοίγματα που έγιναν στον πρόσφατο ανασχηματισμό και τα οποία κατέδειξαν πως πλέον έχουν εγκαταλειφθεί τα συμπλέγματα του παρελθόντος και πως στον ΣΥΡΙΖΑ μπορούν να συνομιλούν με την Κεντροαριστερά αλλά και με πρόσωπα από την Κεντροδεξιά. Κάποιοι, δε, το πάνε ένα βήμα παραπέρα και επισημαίνουν με νόημα πως φέτος στη ΔΕΘ είναι τιμώμενη χώρα οι ΗΠΑ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την εδραίωση του ΣΥΡΙΖΑ στο πολιτικό στερέωμα.

Το θέμα της περικοπής των συντάξεων και οι συνταξιούχοι είναι στην κορυφή της παροκολογίας, ενώ ανακοινώσεις αναμένονται και για τους ελεύθερους επαγγελματίες

ΑΛΕΞΗ, ΔΩΣ' ΤΑ ΟΛΑ

Ο πρωθυπουργός πάει σήμερα στη ΔΕΘ αποφασισμένος για μπαράζ υποσχέσεων στο τελευταίο του... restart πριν από τις κάλπες

6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018 Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Στις 28-9-2018 λήγει η προθεσμία εξόφλησης της τρίτης δόσης του φόρου εισοδήματος για πάνω από 100.000 νομικά πρόσωπα (εταιρείες κ.λπ.). Ακολουθούν άλλες 3 μηνιαίες δόσεις, ώστε ο φόρος να εξοφληθεί μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2018.

[υποχρεώσεις] Πόσα οφείλουν να καταβάλουν για τα εισοδήματα και τις περιουσίες τους εκατομμύρια φυσικά και νομικά πρόσωπα - Μέχρι

Φορολογικός «μαραθώνιος» έως και

Υποχρεωμένοι να καταβάλουν έως και 6 διαφορετικούς φόρους για τα εισοδήματα του 2017, την ακίνητη περιουσία του 2018 και τα οχήματα που σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν το 2019 είναι εκατομμύρια φορολογούμενοι τους επόμενους μήνες και συγκεκριμένα μέχρι το τέλος του Ιανουαρίου 2019.

Του Γιώργου Παλαιτσόκη
gpai@naftemporiki.gr

Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου περίπου 2,5 εκατομμύρια νοικοκυριά θα πρέπει να έχουν καταβάλει στα δημόσια ταμεία τη δεύτερη δόση των φόρων που έχουν βρειωθεί από την εκκαθάριση των φετινών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος. Το ποσό που πρέπει να πληρώσουν υπερβαίνει το 1,1 δισ. ευρώ. Θα ακολουθήσει άλλη μία δόση, συνολικού ύψους άνω του 1,1 δισ. ευρώ, η οποία θα πρέπει να εξοφληθεί έως το τέλος Νοεμβρίου. Επιπλέον, έως το τέλος Σεπτεμβρίου πάνω από 100.000 εταιρείες και λοιπά νομικά πρόσωπα θα πρέπει να έχουν εξοφλήσει την τρίτη δόση του φόρου εισοδήματος και του τέλους επιτηδεύματος για τη χρήση του 2017. Έπονται άλλες 3 μηνιαίες δόσεις, οι οποίες λήγουν στα τέλη των μηνών Οκτωβρίου, Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2018.

Έως το τέλος Σεπτεμβρίου, εξάλλου, περίπου 6,3 εκατομμύρια φυσικά και νομικά πρόσωπα θα πρέπει να έχουν πληρώσει την πρώτη δόση του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ). Θα ακολουθήσουν άλλες 4 δόσεις, που λήγουν στα τέλη των μηνών Οκτωβρίου 2018, Νοεμβρίου 2018, Δεκεμβρίου 2018 και Ιανουαρίου 2019.

Τέλος, εντός του διμήνου Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018, πάνω από 5 εκατομμύρια ιδιοκτήτες αυτοκινήτων και δικυκλών θα πρέπει να καταβάλουν τα τέλη κυκλοφορίας για το έτος 2019. Συνολικά, έως και το τέλος Ιανουαρίου 2019 εκατομμύρια φυσικά πρόσωπα και εκατοντάδες χιλιάδες νομικά πρόσωπα οφείλουν να πληρώσουν: φόρο εισοδήματος, ειδική εισφορά αλληλεγγύης, τέλος επιτηδεύματος και φόρο πολυτελείας διαβίωσης για το φορολογικό έτος 2017, Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) για το 2018 και τέλη κυκλοφορίας για το 2019.

Τα συνολικά πληρωτέα ποσά των παραπάνω φόρων υπερβαίνουν τα 10,4 δισ. ευρώ, μαζί με αυτά που ήδη έχουν εξοφληθεί ή θα έπρεπε να έχουν εξοφληθεί

τον Ιούλιο και τον Αύγουστο (1η δόση του συνόλου των φόρων από την εκκαθάριση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, 1η και 2η δόση φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων κ.λπ.).

Φόρος εισοδήματος 2017

Στις 28 Σεπτεμβρίου εκπνέει η προθεσμία για την εξόφληση της δεύτερης δόσης του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2017. Υπολογίζεται ότι φέτος περίπου 2,5 εκατομμύρια νοικοκυριά θα κληθούν να καταβάλουν ως δεύτερη δόση φόρου εισοδήματος ποσά συνολικού ύψους άνω των 650 εκατ. ευρώ. Η τρίτη και τελευταία δόση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων πρέπει να καταβληθεί έως την τελευταία εργάσιμη μέρα του Νοεμβρίου (μέχρι 30/11). Το συνολικό ποσό του φόρου εισοδήματος που πρέπει να πληρώσουν φέτος περισσότερα από 2,5 εκατομμύρια νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένης και της πρώτης δόσης που έληξε ήδη στις 31 Ιουλίου, υπερβαίνει τα 2 δισ. ευρώ.

Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων έχει υπολογιστεί με ενιαία φορολογική κλίμακα για τα εισοδήματα από μισθούς, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα. Στην κλίμακα αυτή, τα πρώτα 20.000 ευρώ του

ΕΥΡΩΣΥΝΤΑΚΤΗΣ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ετησίου εισοδήματος φορολογούνται με 22%, τα επόμενα 10.000 ευρώ (το τμήμα του ετησίου εισοδήματος από 20.001 έως 30.000 ευρώ) με 29%, τα επόμενα 10.000 ευρώ (το τμήμα του ετησίου εισοδήματος από 30.001 έως 40.000 ευρώ) με 37% και το υπερβάλλον ποσό (το τμήμα του ετησίου εισοδήματος πάνω από τα 40.000 ευρώ) με 45%. Με την ίδια κλίμακα, αλλά αυτοτελώς, έχουν φορολογηθεί τα εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες. Για τα εισοδήματα από μισθούς, συντάξεις και αγροτικές δραστηριότητες ασκούμενες από κατ' επάγγελμα αγρότες ισχύει ετήσια έκπτωση φόρου 1.900-2.100 ευρώ, η οποία κατοχυρώνεται πλέον μόνο εφόσον

έχουν πραγματοποιηθεί και δηλωθεί δαπάνες για αγορά αγαθών και λήψη υπηρεσιών συνολικού ύψους 10% - 18,75% επί του ετησίου φορολογητέου εισοδήματος. Αυτοτελώς, έχουν φορολογηθεί και τα εισοδήματα από ακίνητα. Για τα εισοδήματα αυτά εφαρμόστηκε φορολογική κλίμακα με συντελεστές 15% για τα πρώτα 12.000 ευρώ, 35% για τα επόμενα 23.000 ευρώ (από τα 12.001 έως τα 35.000 ευρώ του συνολικού ετησίου εισοδήματος) και 45% για το υπερβάλλον ποσό (πάνω από τα 35.000 ευρώ).

Στις 28-9-2018 λήγει επίσης η προθεσμία εξόφλησης της τρίτης δόσης του φόρου εισοδήματος για πάνω από 100.000 νομικά

πρόσωπα (εταιρείες κ.λπ.). Ακολουθούν άλλες 3 μηνιαίες δόσεις, ώστε ο φόρος να εξοφληθεί μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2018. Το συνολικό ποσό του φόρου εισοδήματος που πρέπει να καταβάλουν τα νομικά πρόσωπα έως τις 31-12-2018 υπερβαίνει τα 2,65 δισ. ευρώ.

Εισφορά αλληλεγγύης

Στα εκκαθαριστικά των φετινών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων περιλαμβάνεται και η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, η οποία επιβαρύνει κάθε φυσικό πρόσωπο με ατομικό ετήσιο «δηλωθέν ή τεκμαρτό» εισόδημα έτους 2017 μεγαλύτερο των 12.000 ευρώ. Η εισφορά έχει υπολογιστεί με συντελεστές κλι-

Στις 28 Σεπτεμβρίου εκπνέει η προθεσμία για την εξόφληση της δεύτερης δόσης του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2017.

Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης έχει συμβεβαιωθεί με τα ποσά του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, οπότε έχουν το ίδιο χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής

- 0% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος μέχρι τα 12.000 ευρώ,
- 2,2% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από τα 12.001 έως τα 20.000 ευρώ,
- 5% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 20.001 έως 30.000 ευρώ,
- 6,5% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 30.001 έως 40.000 ευρώ,
- 7,5% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 40.001 έως και 65.000 ευρώ,
- 9% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 65.001 έως και 220.000 ευρώ και
- 10% στο τμήμα ετησίου εισοδήματος από 220.001 ευρώ και πάνω.

Το συνολικό ποσό ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης που έχουν κληθεί να πληρώσουν με τα φετινά εκκαθαριστικά τους οι φορολογούμενοι με ετήσια εισοδήματα έτους 2017 μεγαλύτερα των 12.000 ευρώ υπολογίζεται σε 1 δισ. ευρώ. Τα ποσά της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης έχουν συμβεβαιωθεί με τα ποσά του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, οπότε το χρονοδιάγραμμα τμηματικής αποπληρωμής είναι το ίδιο με του φόρου εισοδήματος. Έτσι, στις 28 Σεπτεμβρίου εκπνέει η προθεσμία για την εξόφληση της δεύτερης δόσης της συγκεκριμένης εισφοράς.

Τέλος επιτηδεύματος της χρήσης 2017

▼ Με βάση τα εκδοθέντα εκκαθαριστικά σημειώματα των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων του φορολογικού έτους 2017, εκατοντάδες χιλιάδες μικρομεσαίοι επιχειρηματίες και ελεύθεροι επαγγελματίες οφείλουν να πληρώσουν τέλος επιτηδεύματος από 500 έως 650 ευρώ. Η υποχρέωση καταβολής των συγκεκριμένων ποσών ισχύει ανεξαρτήτως του εάν ο υπόχρεος είχε κέρδη ή ζημιές κατά τη διάρκεια του

2017. Το συνολικό ποσό που καλούνται να πληρώσουν φέτος οι φορολογούμενοι αυτοί φθάνει τα 185 εκατ. ευρώ. Τα ποσά του τέλους επιτηδεύματος έχουν συμβεβαιωθεί με τα ποσά του φόρου εισοδήματος και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, οπότε το χρονοδιάγραμμα τμηματικής αποπληρωμής τους είναι το ίδιο με του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων. Επίσης, με την εκκαθάριση των δηλώ-

σεων φορολογίας εισοδήματος περισσότερα από 250.000 νομικά πρόσωπα έχουν κληθεί να καταβάλουν σε 6 μηνιαίες δόσεις, μαζί με τον φόρο εισοδήματος, και το τέλος επιτηδεύματος 800-1.000 ευρώ για τη χρήση του 2017. Το συνολικό πληρωτέο ποσό του τέλους επιτηδεύματος των νομικών προσώπων ανέρχεται σε 250 εκατ. ευρώ περίπου. Η προθεσμία καταβολής της 3ης δόσης λήγει στις 28 Σεπτεμβρίου.

» Το συνολικό ποσό ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης που έχουν κληθεί να πληρώσουν με τα φετινά εκκαθαριστικά τους οι φορολογούμενοι με ετήσια εισοδήματα έτους 2017 μεγαλύτερα των 12.000 ευρώ υπολογίζεται σε 1 δισ. ευρώ.

πότε πρέπει να τα εξοφλήσουν προκειμένου να μην καταστούν ληξιπρόθεσμα

τον Ιανουάριο 2019

Το τίμημα για την πολυτελή διαβίωση

▼ Όσοι φορολογούμενοι κατείχαν κατά τη διάρκεια του 2017 αυτοκίνητα ΙΧ, με κινήτριες άνω των 1.928 κυβικών εκατοστών τα οποία κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2008 και μετά, σκάφη αναψυχής μήκους άνω των 5 μέτρων, πινόνες και αεροσκάφη οφείδουν να πληρώσουν μαζί με τους προηγούμενους φόρους και τον φόρο πολυτελούς διαβίωσης. Για όσους κατείχαν επιβατικά αυτοκίνητα ΙΧ, από 1.929 έως 2.500 κ.εκ. ο φόρος πολυτελούς διαβίωσης έχει υπολογιστεί με συντελεστή 5% επί του τεκμηρίου διαβίωσης κάθε αυτοκινήτου. Για όσους κατείχαν το 2017 επιβατικά αυτοκίνητα ΙΧ, άνω των 2.500 κ.εκ., πινόνες, σκάφη αναψυχής και αεροσκάφη ο φόρος πολυτελούς διαβίωσης έχει υπολογιστεί με συντελεστή 13% επί του ισχύοντος κατά περίπτωση τεκμηρίου διαβίωσης. Το συνολικό ποσό που οφείδουν να καταβάλουν οι φορολογούμενοι αυτοί φθάνει τα 80 εκατ. ευρώ. Η προθεσμία για την καταβολή της δεύτερης δόσης και αυτού του φόρου εκπνέει στις 28 Σεπτεμβρίου, οπότε έχει συμβεβαιωθεί και πρέπει να εξοφληθεί μαζί με τον φόρο εισοδήματος και την ειδικά εισφορά αλληλεγγύης.

Σε ρυθμούς ΕΝΦΙΑ

Στους λογαριασμούς που έχουν στο σύστημα TAXISnet 7,31 εκατομμύρια φυσικά πρόσωπα και περίπου 58.000 εταιρείες και λοιπά νομικά πρόσωπα έχουν ήδη αναρτηθεί τα εκκαθαριστικά σημειώματα με τα ποσά του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) που πρέπει να καταβάλουν για το 2018. Από τους φορολογούμενους αυτούς 6,28 εκατομμύρια φυσικά πρόσωπα και 52.000 νομικά πρόσωπα θα κληθούν να καταβάλουν περίπου 3,1 δισ. ευρώ για τον φετινό ΕΝΦΙΑ. Ο ΕΝΦΙΑ του 2018 έχει υπολογιστεί με βάση τις νέες αναπροσαρμοσμένες αντικειμενικές τιμές αφετηρίας (τιμές ζώνης ανά τ.μ.) που τέθηκαν σε ισχύ στις 12 Ιουνίου 2018. Επιπλέον, στους κανόνες υπολογισμού του κύριου ΕΝΦΙΑ επήλθαν φέτος οι ακόλουθες αλλαγές:

α) Το ανώτατο όριο του 1ου κλιμακίου, στο οποίο αντιστοιχεί συντελεστής κύριου ΕΝΦΙΑ 2 ευρώ ανά τ.μ. αυξήθηκε από 500 σε 550 ευρώ ανά τ.μ. και έτσι περιορίστηκε στα 551 έως 750 ευρώ ανά τ.μ. το εύρος των τιμών ζώνης που καλύπτει το 2ο κλιμάκιο, στο οποίο ισχύει συντελεστής κύριου ΕΝΦΙΑ 2,8 ευρώ ανά τ.μ.

β) Το ανώτατο όριο του 3ου κλιμακίου, στο οποίο αντιστοιχεί συντελεστής κύριου ΕΝΦΙΑ 2,9 ευρώ ανά τ.μ., αυξήθηκε από 1.000 σε 1.050 ευρώ ανά τ.μ. και έτσι περιορίστηκε στα 1.051 έως

1.500 ευρώ ανά τ.μ. το εύρος των τιμών ζώνης που καλύπτει το 4ο κλιμάκιο, στο οποίο ισχύει συντελεστής 3,7 ευρώ ανά τ.μ.

Για τους ιδιοκτήτες που πλήρωναν μέχρι και πέρυσι συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ, αυξήθηκε, εξάλλου, κατά 50.000 ευρώ, από τις 200.000 στις 250.000 ευρώ, το αφορολόγητο όριο του συγκεκριμένου φόρου. Στην κλίμακα του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ όπως ίσχυε πριν από την αύξηση του αφορολόγητου εφαρμόζονται συντελεστής φόρου 0,1% στο κλιμάκιο φορολογητέας αξίας από τα 200.000,01 έως τα 250.000 ευρώ και προέκυπτε φόρος 50 ευρώ. Τώρα, πλέον, ο συμπληρωματικός ΕΝΦΙΑ μηδενίζεται στο κλιμάκιο αυτό, οπότε όσοι φορολογούμενοι κατέχουν αστική ακίνητη περιουσία (κτίσματα και εντός σχεδίων πόλεων εδαφικές εκτάσεις) συνολικής αντικειμενικής αξίας από 200.000,01 έως 250.000 ευρώ δεν θα πληρώνουν από φέτος τον συγκεκριμένο φόρο. Όσοι κατέχουν αστική ακίνητη περιουσία συνολικής αντικειμενικής αξίας άνω των 250.000 ευρώ θα πληρώνουν από φέτος συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ μειωμένο κατά 50 ευρώ σε σύγκριση με το 2017.

Ο ΕΝΦΙΑ του 2018 πρέπει να εξοφληθεί σε 5 μηνιαίες δόσεις, η πρώτη εκ των οποίων μέχρι και την 28η Σεπτεμβρίου 2018 και η τελευταία μέχρι και την 31η Ιανουαρίου 2019.

> 1,2 δισ. τέλη κυκλοφορίας

Στο δίμηνο Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018 πάνω από 5 εκατομμύρια κάτοικοι αυτοκινήτων και δικύκλων θα κληθούν να καταβάλουν τα τέλη κυκλοφορίας για το έτος 2019. Τα ποσά των τελών κυκλοφορίας κυμαίνονται από 22 ευρώ έως 1.380 ευρώ για όλα τα ΙΧ, επιβατικά αυτοκίνητα που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι 31-10-2010, ενώ για όσα ΙΧ, επιβατικά αυτοκίνητα κυκλοφόρησαν σε Ελλάδα ή Ε.Ε. από την 1η-11-2010 και μετά, τα ποσά των τελών υπολογίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ανά χιλιόμετρο και κυμαίνονται από 0,9 ευρώ έως 3,72 ευρώ ανά γραμμικό εκτεθειμένο διοξείδιο του άνθρακα. Για τα φορτηγά ιδιωτικής χρήσης τα τέλη κυμαίνονται από 75 ευρώ έως 1.490 ευρώ ανάλογα με το μικτό τους βάρος σε χιλιόγραμμα, ενώ για τα λεωφορεία ιδιωτικής χρήσης τα ποσά των τελών κλιμακώνονται από 210 έως 510 ευρώ ανά όχημα, ανάλογα με τον αριθμό των θέσεων καθήμενων. Για τα επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή στην Ε.Ε. μέχρι 31-10-2010 τα τέλη ανέρχονται σε 290 ευρώ, ενώ για όσα ταξινομήθηκαν για πρώτη φορά σε Ελλάδα ή Ε.Ε. από την 1η-11-2010, τα τέλη υπολογίζονται και πάλι με βάση τις εκπομπές ρύπων. Για τα φορτηγά Δ.Χ. τα τέλη κλιμακώνονται από 125 έως 1.460 ανά όχημα και ανάλογα με το μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα, ενώ για τα λεωφορεία Δ.Χ. (αστικά, υπεραστικά και τουριστικά) τα τέλη κλιμακώνονται ανάλογα με τις θέσεις καθήμενων από 210 έως και 595 ευρώ. Το συνολικό ποσό των τελών που θα πρέπει να πληρώσουν οι ιδιοκτήτες οχημάτων για το έτος 2019 ανέρχεται σε 1,2 δισ. ευρώ.

Πόσο κοστίζουν οι εξαγγελίες

Οι Αγορές, από την άλλη πλευρά, έχουν κάνει ήδη τους δικούς τους υπολογισμούς.

Αν ο Αλέξης Τσίπρας ανακοινώσει μείωση του ΦΠΑ τροφίμων και υπηρεσιών εστίασης σε 13%, το άμεσο κόστος για τον προϋπολογισμό φτάνει τα 350 εκατ. ευρώ. Αν ανακοινώσει μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 30% το άμεσο κόστος είναι 250 εκατ. ευρώ. Αν τεθεί όριο στις εισφορές των αυτοαπασχολούμενων της τάξεως του 13,3% το κόστος υπολογίζεται σε 150 εκατ. ευρώ. Μετά έρχονται οι ηλεγχόμενες κοινωνικές παροχές και το «κοινωνικό μέριμμα».

Όλα αυτά θα χρηματοδοτηθούν με την προϋπόθεση ότι το 2019 η Ελλάδα όχι μόνο θα παρουσιάσει 3,5% πρωτογενές πλεόνασμα, αλλά θα το ξεπεράσει κατά 1 δισ. ευρώ.

► Με απλά λόγια, όχι μόνο θα συνεχιστεί η φετινή λιτότητα και του χρόνου, αλλά η λιτότητα σε μια προεκλογική χρονιά σχεδιάζεται ακόμη βαρύτερη.

Επειδή αυτά δεν συμβαίνουν στην Ελλάδα, οι αγορές έχουν απαξιώσει το Ελληνικό Χρηματιστήριο, τις τραπεζικές μετοχές και τα κρατικά ομόλογα (στο 4,3% σήμερα το 10ετές, είχε φτάσει το 4,7% πριν 3 ημέρες).

► Το πρώτο μήνυμα που έστειλε, χθες, ο υπουργός Οικονομικών στους συναδέλφους του στο άτυπο Eurogroup της Βιέννης είναι ότι εγκαταλείπεται η ιδέα έκδοσης 10ετούς ομόλογου για φέτος. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα θα αιτηθεί πρόσβαση στο «cash buffer», στο «μαξιλάρι ασφαλείας», για τα μικρά ποσά που πρέ-

πει φέτος να πληρώσει για τα δάνεια που δεν εντάχθηκαν στη 10ετή ρύθμιση που πρόσφατα συμφωνήθηκε.

Η Ελλάδα επικαλείται την κρίση των αναδυόμενων αγορών για να δικαιολογήσει το αίτημά της. Τα ελληνικά ομόλογα βρίσκονται σε κλειστό πιέσεων εξαιτίας της αναταραχής στην ιταλική αγορά ομολόγων, της συνεχιζόμενης κρίσης στην Τουρκία, και των εξελίξεων στην Αργεντινή. Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες υψηλού οικονομικού ρίσκου, και κάθε φορά που συμβαίνει κάτι στην Οικονομία μιας άλλης αναδυόμενης χώρας, αυτό συμπαρασύρει τα ελληνικά ομόλογα, τα οποία στις συνειδησεις των Αγορών ξαναγυρνούν στο επίπεδο των «σκουπιδικών».

Ο ΤΣΙΠΡΑΣ ΥΠΟΣΧΕΤΑΙ, ΑΛΛΑ Η ΤΡΟΪΚΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Του ΧΡΗΣΤΟΥ Ν. ΚΩΝΣΤΑ

Την ώρα που το πρωθυπουργικό αεροπλάνο προσγειωνόταν στη Θεσσαλονίκη, με τον Αλέξη Τσίπρα περιχαρή να εγκαινιάζει για την ετεροχρονισμένη γιορτή «εξόδου της Ελλάδας στις αγορές», ο Ευκλείδης Τσακαλώτος και ο Γιώργος Χουλιαράκης προσπαθούσαν να δώσουν στοιχεία και εξηγήσεις στους ομολόγους τους για το περιεχόμενο των προεκλογικών εξαγγελιών στη ΔΕΘ.

Το θέμα «Ελλάδα» δεν υπήρχε στη ημερήσια διάταξη του χθεσινού Eurogroup στη Βιέννη.

Μετά από πολλά χρόνια, η Ελλάδα δεν περιηραμβάνονταν ούτε καν στην προχθεσινή ενημέρωση του εκπροσώπου του ΔΝΤ για το Eurogroup. Αναθέτως, η Ελλάδα θα βρεθεί την ερχόμενη εβδομάδα στο προσκήνιο τόσο της Τρόικας όσο και των Αγορών.

► Οι ελεγκτές της Τρόικας θα προσπαθήσουν να ανακαλύψουν τα λογιστικά τρικ του Προϋπολογισμού με τα οποία ο Ευκλείδης Τσακαλώτος προσπαθεί να εκμαιεύσει κονδύλια για να καλύψει τις προεκλογικές υποσχέσεις του Αλέξη Τσίπρα.

► Επιπλέον, το ΔΝΤ φρόνασε να διαμνύσει επισήμως –όχι στην Κομισιόν, αλλά– στους υπουργούς Οικονομικών του Eurogroup, ότι μόλις πριν από 2 μήνες έχουν βάλει την υπογραφή –αλλά και τα περτά των ψηφοφόρων τους– σ' ένα φιλόδοξο και ασταθό σχέδιο μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα, που σήμερα η κυβέρνηση της θέλει να αναρτήσει και να καταργήσει με την πρώτη πολιτική ευκαιρία που της προσφέρθηκε.

Το αληθινό πάρτι ξεκινά τη Δευτέρα

750 εκατ. ευρώ τουλάχιστον, υπολογίζουν οι αγορές ότι κοστίζει το κατήχημα του κ. Τσίπρα στη ΔΕΘ.

Έρχονται οι Θεσμοί για να κρίνουν τις παροχές

Οι υπουργοί Οικονομικών απάντησαν στον Ευ. Τσακαλώτο ότι θα εξετάσουν το ζήτημα, μετά την ολοκλήρωση της πρώτης μετα-μνημονιακής επίσκεψης της Τρόικας στην Αθήνα, δηλαδή μετά τις 15 Σεπτεμβρίου.

Οι Θεσμοί έρχονται στην Αθήνα αυτό το Σάββατοκύριακο, αλλά οι επικεφαλής έχουν προγραμματίσει τις πρώτες συναντήσεις με υπουργούς την Τρίτη και, κυρίως, την Τετάρτη. Η κυβέρνηση –για λόγους συμβολισμού– θέλει να... καταργήσει το «Hilton» ως έδρα των συναντήσεων

με την Τρόικα, ωστόσο οι Αμερικανοί έθεσαν από την πρώτη στιγμή θέμα ασφαλείας στις διαρκείς μετακινήσεις τους και επιμένουν για το... γνωστό περιβάλλον του «κεντρικού ξενοδοχείου διπλά στην πρεσβεία». Τα θέματα που θα εξεταστούν στις συναντήσεις των Θεσμών είναι προφανώς όχι μόνον οι παροχές του Αλέξη Τσίπρα, αλλά κυρίως το πακέτο των μεταμνημονιακών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που πρέπει να υλοποιηθεί η ελληνική πλευρά. Το θεματολόγιο των συναντήσεων με την Τρόικα περιλαμβάνει τους στό-

χους για τα «κόκκινα» δάνεια και τις τράπεζες, για την αγορά ενέργειας, για τις ιδιωτικοποιήσεις, για το Δημόσιο, για το φοροεσπρακτικό μηχανισμό, για τη συγκράτηση των δαπανών Υγείας, για την αποπληρωμή των οφειλών του κράτους προς ιδιώτες», και πολλά άλλα πεδία παρεμβάσεων, κυρίως στις αγορές.

Αγορές και Τρόικα σχηματίζουν μια διπλή μέγερνη για την Ελλάδα. Όλοι βλέπουν αυτό που δεν το ήλθε να παραδεχθεί ο πρωθυπουργός: ουδείς εμπιστεύεται αυτό που ήλθε η κυβέρνηση της χώρας

Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟΥ ΕΞΑΝΕΜΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΕΞΑΓΓΕΙΛΕΙ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

Αυξάνονται οι μισθοί αλλά τους «τρώνε» οι φόροι

Του ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ ΓΙΑΝΝΙΩΤΗ

Η κυβέρνηση με δύο χρόνια καθυστέρηση εξαγγέλλει αυξήσεις στους κατώτατους μισθούς. Αυτό, όμως, που αποσιωπά είναι πως οι αναπροσαρμογές αυτές θα εξανεμιστούν λόγω της μείωσης του φορολογητέου που έχει προγραμματιστεί για το 2020.

Δηλαδή οι επιχειρήσεις θα δώσουν αυξήσεις στους εργαζόμενους τους, και, αντί να βελτιωθεί το διαθέσιμο εισόδημα, να αντιμετωπιστούν τα οικονομικά προβλήματα των οικογενειών τους και να αυξηθεί η κατανάλωση στην αγορά, θα αυξηθούν τα δημόσια έσοδα από την φορολογία και θα επιτευχθεί ο στόχος για το πλεόνασμα του 3,5% του ΑΕΠ. Εν τέλει, θα λάβουν στα σιγούρα οι δανειστές τους τόκους τους.

Ταυτόχρονα, το υπουργείο εργασίας δήλωσε ότι επεκταθούν οι συλλογικές συμβάσεις σε 45.000 τραπεζοϋπαλλήλους, αλλά η ρύθμιση αφορά μόλις σε 20 υπαλλήλους μιας βουλγαρο-γερμανικής τράπεζας.

Με το Γ' Μνημόνιο το 2015 δεν χρεώθηκε απλώς η χώρα με επιπλέον από 62 (εκταμίευση) έως 86 (συνολικό πακέτο) δισ. ευρώ, δεν καθιερώθηκαν μόνο τα capital controls, αλλά:

α) αυξήθηκαν υπέρμετρα τα όρια ηλικίας για συνταξιοδότηση και οι εισφορές, ενώ μειώθηκαν οι συντάξεις,

β) ταυτόχρονα αυξήθηκαν οι φόροι, και

γ) συρρικνώθηκαν, έτι περαιτέρω, και οι μισθοί του ιδιωτικού τομέα.

Μετά την απώλεια από 22%-32% επί των ονομαστικών μισθών που επιβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2012, μετά την υψηλή ανεργία στη διάρκεια των Μνημονίων, επιβλήθηκε και ένα εξτρα «παγωμα» των αποδοχών για την περίοδο 2017-18.

Και γι' αυτή την προσθετή οικονομική απαίτηση υπεύθυνη είναι η πολιτική των ΣΥΡΙΖΑ/ΑΝ.ΕΛ., καθώς θα μπορούσε να αυξήσει τους μισθούς ήδη από τις αρχές του προηγούμενου χρόνου.

Και τώρα μεταθετεί τις αυξήσεις για το (προεκλογικό) 2019, ενώ από την επόμενη χρονιά (2020) θα αυξηθεί η παρακράτηση του φόρου (από τη μείωση του φορολογητέου στα 5.860 ευρώ) έως και 54 ευρώ το μήνα.

Δηλαδή, όλες οι εξαγγελίες για τους μισθούς, όλες οι προβλέψεις για τις αναπροσαρμογές των αποδοχών, οι διακηρύξεις για την επέκταση των κλαδικών συμβάσεων (ο.σ.σ) στην περίπτωση που αφορούν σε πραγματικές αναπροσαρμογές και όχι σε επικοινωνιακά τρικά, όλες αυτές οι αυξήσεις αποδεικνύονται κατώτερες του πρόσθετου

Η επέκταση των συλλογικών συμβάσεων που εξήγγειλε με πολιτικό τρόπο η κ. Αχαιοπούλου έπρεπε να ισχύει από το 2017.

φόρου που θα κληθούν να πληρώσουν οι μισθωτοί και συνταξιούχοι από 1/1/2020.

Ο κατώτατος μισθός

Η επέκταση, η συρροή των συλλογικών συμβάσεων (ο.σ.σ.: να ισχύει η καλύτερη σύμβαση μεταξύ κλαδικής και επι-χειρησιακής), και η αύξηση του κατώτατου - εισαγωγικού μισθού έπρεπε να ισχύσουν από 1/1/2017 με βάση το Ν.4172/13.

Αντιθέτως, η κυβέρνηση τώρα ξεκινά τις διαβουλεύσεις για την αναπροσαρμογή του βασικού - εισαγωγικού μισθού

ανεπίδικτου εργατή, η οποία, δεν θα γίνει μέσω των συλλογικών διαπραγματεύσεων ΓΣΕΕ - Εργοδοτικών Ενώσεων (ΣΕΒ, Ένωση Ξενοδόχων, Έμποροι, Επαγγελματιοβιοτέχνες), αλλά με κρατική ρύθμιση (υπουργική απόφαση) μετά από διαβούλευση με τα μέρη (εκπροσώπους των εργαζομένων και των εργα-

γοδοτών).
Ακόμη και μια αύξηση της τάξης του 10% στον κατώτατο μισθό (586 ευρώ), μια αύξηση που μπορεί να οδηγήσει σε ονομαστική αναπροσαρμογή έως και πάνω από 50 ευρώ το μήνα, ουσιαστικά θα αφανιστεί από την αύξηση της φορολογίας από 1/1/2020. Και αυτό, καθώς με τη μείωση του φορολογητέου ορίου οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι θα έχουν αυξημένη παρακράτηση φόρου έως και 54 ευρώ το μήνα (έως 650 ευρώ το χρόνο).

Επίσης, δεν υπάρχει σαφής δέσμευση για τον υποκατώτατο μισθό των 511 ευρώ (μικτά) το μήνα για τους νέους έως 25 ετών. Πρόβλεψη που ήδη έχει κριθεί παρόνομη από τα δικαστήρια (σε προσφυγή της ΓΣΕΕ), καθώς προβλέπει διακρίσεις περί την εργασία με μόνο κριτήριο την ηλικία (με ίδια τυπικά και ουσιαστικά προσόντα). Κατά συνέπεια, αυτή η διακρίση πρέπει να εξαιρεθεί.

Όμως, η πραγματικότητα (ο.σ.σ. η ουσία των αμοιβών) είναι ακόμη πιο οδυνηρή. Η αγορά (και η απουσία ελέγχων από το ΣΕΠΕ - Επιθεώρηση Εργασίας) έχει δημιουργήσει και έναν κατώτερο του... υποκατώτατου μισθού.

Αυτών των 392 ευρώ, που αποτελεί τη μέση αμοιβή της μερικής απασχόλησης και της διαλείπουσας εργασίας (1-3 φορές την εβδομάδα). Να σημειωθεί εδώ ότι το 56% των νέων θέσεων εργασίας κατά τα τελευταία 3-4 χρόνια αφορούν σε συμβάσεις μερικής απασχόλησης και εκ περιτροπής εργασία.

Και αυτό το καθεστώς δεν αποτελεί επιλογή των νέων που αναζητούν εργασία, παρά πρόκειται για υποχρεωτική μισή αμοιβή ελλείψει πλήρους απασχόλησης και ενδοχώρας μισθού. Και αυτή η πραγματικότητα αφορά σε 630.000 εργαζομένους, η οικονομική μοιρα των οποίων δεν αλληλίζει ο.π.ι. και να ήσει η υπουργική απόφαση για τον κατώτατο μισθό. Η συγκεκριμένη κατηγορία απασχολούμενων θα συνεχίσει να λαμβάνει τη μισή αμοιβή.

Τέλος, υπάρχει και η κατηγορία των μισθωτών που δεν αμείβεται με βάση τις προβλέψεις της νομοθεσίας ή λαμβάνει τις αποδοχές του με μεγάλη καθυστέρηση.

Υπολογίζεται ότι άνω των 400.000 εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα πληρώνεται με τερπασία καθυστέρηση ή χοντροδουλωμένες αποδοχές στην περίπτωση που κηρύξει πτώχευση μια επιχείρηση, ενώ σε περίπτωση που γίνει πτώχευση των περιουσιακών στοιχείων οι εργαζόμενοι μπορούν να λάβουν έως και εξή βασικούς μισθούς από τα χρήματα του εκπληρωσιμότητας και έως 9.699 ευρώ κατ' άτομο.

Ποιοι μισθοί αυξάνονται και ποιοι... μειώνονται

Από την προηγούμενη εβδομάδα κηρύχθηκαν υποχρεωτικές τέσσερις κλαδικές συμβάσεις, οι οποίες αφορούν:

- ✓ τις τράπεζες (ΟΤΟΕ) όπου εργάζονται 45.000 υπαλλήλοι
- ✓ τους ναυτιλιακούς πράκτορες στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις, με 1.500 υπαλλήλους
- ✓ τους υπαλλήλους γραφείων ταξιδίων και Τουρισμού, με 18.000 υπαλλήλους
- ✓ τους υπαλλήλους πρακτορείων

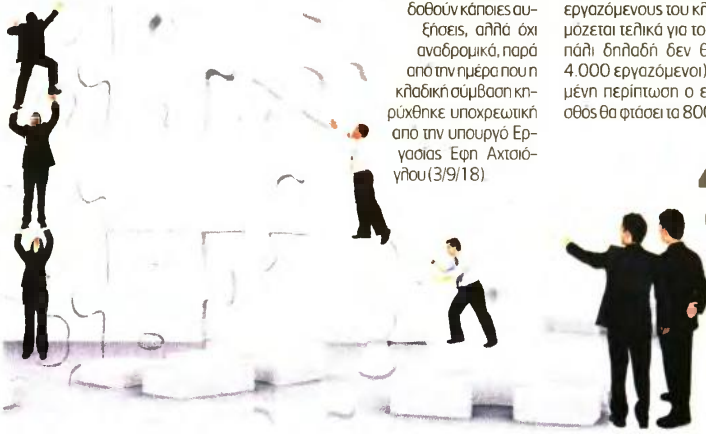
επιχειρήσεων, με 500 άτομα

1 Από αυτές, στην περίπτωση των τραπεζοϋπαλλήλων, σύμφωνα με τον Στάρτο Κοϊκού, πρόεδρο της ΟΤΟΕ, καλύπτεται το σύνολο των εργαζομένων του κλάδου, καθώς την οικεία σύμβαση υπέγραψαν τόσο οι τέσσερις συστημικές τράπεζες (Εθνική, Πειραιώς, Alpha, Eurobank) όσο η Αττικής και οι Συνεταιριστικές. Δεν την εφαρμόζει μόνο η βουλγαρο-γερμανική ProCredit, που απασχολεί, όμως, μόλις 20 άτομα. Σε αυτούς τους υπαλλήλους αναμένεται να δοθούν κάποιες αυξήσεις, αλλά όχι αναδρομικά, παρά από την ημέρα που η κλαδική σύμβαση κηρύχθηκε υποχρεωτική από την υπουργό Εργασίας Εφη Αχαιοπούλου (3/9/18).

2 Η σύμβαση των ναυτιλιακών πρακτόρων, σύμφωνα με το μέλος της διοίκησης της ΓΣΕΕ και πρόεδρο του οικείου σωματείου Θανά Βασιλόπουλο, αφορά σε περίπου 500 άτομα που δεν καλύπτονταν από αυτή. Και εκεί αναμένεται να δοθούν σημαντικές αυξήσεις, αφού ο εισαγωγικός μισθός είναι 1.047 ευρώ.

3 Αντιστοίχως, οι υπάλληλοι τουριστικών γραφείων που αναμένεται να καλυφθούν υπολογίζονται σε 5.000 (και από τις 18.000 εργαζομένους του κλάδου θα εφαρμόζεται τελικά για τους 14.000, και πάλι δηλαδή δεν θα καλύπτονται 4.000 εργαζόμενοι). Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο εισαγωγικός μισθός θα φτάσει τα 800 ευρώ μείκτα.

4 Τέλος, στις ναυτιλιακές εταιρίες (συσ τέσσερις μεγάλες αεροπορικές επιχειρήσεις της χώρας), η επέκταση της σύμβασης αφορά σε 500 άτομα.

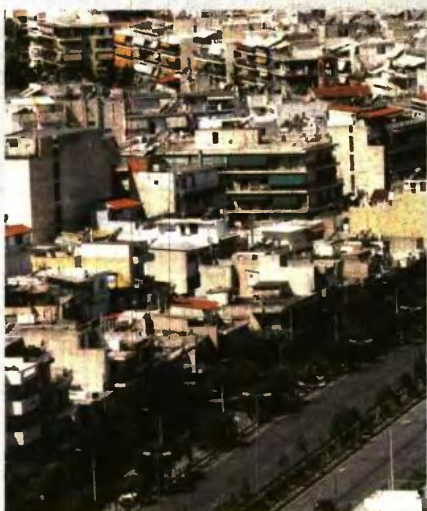

Μείωση ΕΝΦΙΑ για λίγους. Συμβολική αύξηση μισθών

Ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων αποδίδει μέχρι σήμερα 2,65 δισ. ευρώ. Ο πρωθυπουργός θα παρουσιάσει ειδικό σχέδιο για περίπου 1,3 εκατ. ιδιοκτήτες με ακίνητα αντικειμενικής αξίας έως 150.000 ευρώ και χαμηλά εισοδήματα, οι οποίοι πληρώνουν σήμερα τον ΕΝΦΙΑ με έκπτωση 50%. Για αυτούς σχεδιάζεται σταδιακή κατάργηση και του υπολοίπου 50% σε ποσοστό μείωσης 10% ανά χρόνο, ώστε μέχρι το 2022 να μην καταβάλλουν το φόρο επί της ακίνητης περιουσίας τους.

Το ετήσιο κόστος αυτού του μέτρου εκτιμάται σε περίπου 200 εκατομμύρια ευρώ. Η απώλεια αυτή, από την άλλη, θα αναπληρωθεί από το 2019 με αύξηση του φόρου για τα εκτός σχεδίου αγροτεμάχια σε τουριστικές περιοχές, όπου για παραθαλάσσια οικοπέδα οι κάτοχοι τους πληρώνουν μόλις 25-30 ευρώ το στρέμμα.

Κατώτατος μισθός

Ο Αλέξης Τσίπρας θα ανακοινώσει την αύξηση του κατώτατου μισθού από 586 ευρώ στα 620 ευρώ. Η διαδικασία, ωστόσο, νομοθέτησης αυτού του μέτρου προβλέπεται από το... μνημονιακό νόμο του 2012 και προβλέπει εκθέσεις επιστημονικών φορέων, διαβούλευση με κοινωνικούς εταίρους και εισήγηση προς την υπουργό Εργασίας. Πιο «εύκολη» θεωρείται η δέσμευση για κατάργηση του «υπο-κατώτατου μισθού» που αφορά τους εργαζόμενους ηλικίας κάτω των 25 ετών.

Τα μέτρα αυτά δεν έχουν άμεσο δημοσιονομικό κόστος, έχουν όμως συμβολικό χαρακτήρα και μεταφέρουν το βάρος στον ιδιωτικό τομέα της Οικονομίας, με αντίστοιχη μείωση των φορολογητέων κερδών.

Σήμερα, για τους υπαλλήλους άνω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός είναι στα 586,08 και για τους εργατοτεχνίτες άνω των 25 ετών το κατώτατο ημερομίσθιο στα 26,18 ευρώ.

Για τους υπαλλήλους κάτω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός είναι στα 510,95 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες κάτω των 25 ετών στα 22,83 ευρώ.

Ασφαλιστικές εισφορές

Η μείωση του τέλους επιτηδεύματος κατά 50% περιλαμβάνεται στο πακέτο των οικονομικών μέτρων που εξαγγέλθηκε ο πρωθυπουργός.

Το μέτρο θα περιλαμβάνεται στο πακέτο των φοροελαφρύνσεων που θα ενσωματωθεί στον προϋπολογισμό του 2019 που η

Ο Αλέξης Τσίπρας θα παρουσιάσει ειδικό σχέδιο για περίπου 1,3 εκατ. ιδιοκτήτες με ακίνητα αντικειμενικής αξίας έως 150.000 ευρώ και χαμηλά εισοδήματα

κυβέρνηση θα δώσει στη δημοσιότητα τον ερχόμενο Οκτώβριο. Σύμφωνα με τα ισχύοντα, ο κάθε ελεύθερος επαγγελματίας αυτοαπασχολούμενος κ.ά. επιβαρύνεται ετησίως με 650 ευρώ μετά την πρώτη 5ετία δραστηριότητας, ενώ κάθε επιχείρηση (οποιασδήποτε νομικής μορφής) καταβάλλει 1.000 ευρώ ετησίως από την πρώτη χρονιά λειτουργίας της. Μετά την περικοπή τα ποσά αυτά θα μειωθούν στα 325 ευρώ για τους ελεύθερους επαγγελματίες και στα 500 ευρώ για τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο του περιορισμού της επιβάρυνσης των μικρομεσαίων εισοδημάτων ο πρωθυπουργός θα ανακοινώσει, επίσης, τον περιορισμό των ασφαλιστικών εισφορών για τους επιστήμονες ελεύθερους επαγγελματίες και τους αγρότες, ενώ συζητείται και ο περιορισμός της προκαταβολής φόρου που σήμερα φθάνει το 100%.

Περίπου 8 στους 10 από τους 1,2 εκατομμύρια αυτοαπασχολούμενους (ελεύθεροι επαγγελματίες, επιστήμονες, αγρότες, επιτηδεύματες) δηλώνουν στην Εφορία χαμηλά εισοδήματα, με αποτέλεσμα να πληρώνουν χαμηλότερα ασφαλιστικά (167 ευρώ το μήνα για κύρια σύνταξη και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη) από ό,τι πριν από το Νόμο Κατρούγκαλου που ίσχυαν οι ασφαλιστικές κλάσεις. Ακόμη και για αυτούς υπάρχει πρόθεση να κληθούν να πληρώνουν χαμηλότερα ασφαλιστικά περίπου στα 100 ευρώ το μήνα (απώλειες 150 εκατομμύρια ευρώ για τον ΕΦΚΑ), οποίος εμφανίζει ετήσιο πλεόνασμα 1,5 δισ. ευρώ.

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΤΟ ΠΑΚΕΤΟ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΕΥΛΗΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΧΕΙ ΗΔΗ «ΦΟΥΣΚΩΣΕΙ» ΘΕΣΜΙΚΑ, ΓΙΑΤΙ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ... ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΙΖΟΝΤΑ 4 ΕΤΩΝ!

Μνημόσυ κόλλυβα

Του ΧΡΗΣΤΟΥ Ν. ΚΩΝΣΤΑ

Το «κόλλη» είναι απλό: το πακέτο των μέτρων ανακούφισης των κοινωνικά ευάλωτων πολιτών που ανακοινώνει ο πρωθυπουργός έχει ήδη «φουσκώσει» θεσμικά, γιατί εντάσσεται σε... πολιτικό ορίζοντα 4 ετών!

Με απλή λόγια, προεξοφλείται η παραγωγή των εξοντωτικών δημοσιονομικών υπερ-πληθονασμάτων στα επόμενα χρόνια, τα ποσά προστίθενται, και τελικά ανακοινώνεται ένα εντυπωσιακό πακέτο μέτρων 1,7 δισ. ευρώ.

Οι «παροχές» περιλαμβάνουν και την εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων, όπως η επιστροφή αναδρομικών στους ενστόλους και τους δικαστικούς, οι οποίες, ωστόσο, θα παρουσιαστούν ως «πρωτοβουλία του πρωθυπουργού».

Καθώς η προεκλογική περίοδος έχει ήδη ξεκινήσει, ο πρωθυπουργός θα θέσει επί τάπητος τις παρεμβάσεις-τομές στον τομέα της Παιδείας, αλλά ακόμη και τη διεκδίκηση των πολιτικών αποζημιώσεων από τη Γερμανία!

Ο τετραετής πολιτικός ορίζοντας επιτρέπει στον πρωθυπουργό να

ανακοινώσει με άνεση τη σταδιακή μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 30%, τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών στο 15%, την αλλαγή, με σχέδιο νόμου, της κατάργησης της προσωπικής διαφοράς από 1/01/2019, αλλά και μεγάλες θεσμικές παρεμβάσεις που έχει ανάγκη η χώρα, όπως η Συνταγματική Αναθεώρηση.

Δεν θα διάσταζε να ανακοινώ-

σει μείωση των συντελεστών ΦΠΑ (ακόμη και καθολική και μεμονωμένες μειώσεις κλάδους όπως η Εστία) μείωση της φορολογίας επιχειρήσεων κατά 3 ποσοστά.

Με την άνεση του ανθρώπου διαχειρίζεται λεπτά των άλλων κοινωνιών η αύξηση του κατώτατου μισθού (το 2012 με Πράξη

Μείωση φόρου εισοδήματος • 12

Κρίσιμο μέτρο θεωρείται η φορολογική ελαφρυνση μισθωτών και επιχειρήσεων με μείωση των συντελεστών από το 22% που ισχύει σήμερα, στο 20% για εισοδήματα μέχρι 20.000 ευρώ, και για τις επιχειρήσεις μείωση του φόρου στα κέρδη τους από 29%, στο 26%.

Για το 2019 οι φοροελαφρύνσεις και η αύξηση των δαπανών θα ξεπεράσουν τα 750 εκατομμύρια ευρώ και αναμένεται να υπερβούν ακόμη και το 1 δισ. ευρώ. Στόχος είναι τα 2/3 να κατευθυνθούν σε φοροελαφρύνσεις και τα υπόλοιπα στις κοινωνικές δαπάνες.

Εκτός από τη μείωση του φόρου στις επιχειρήσεις στο 26%, εξετάζεται η μείωση του πρώτου συντελεστή στη φορολογική κλίμακα από το 22% στο 20%.

Για το 2019 οι φοροελαφρύνσεις και η αύξηση των δαπανών θα ξεπεράσουν τα 750 εκατομμύρια ευρώ

Κατάργηση έκτακτου

Σήμερα επιβάλλεται μερικές φορές σε εισοδήματα άνω των 20.000 ευρώ. Ο πρωθυπουργός την κατάργηση της έκτακτης εισοδήματα έως και 30.000 ευρώ και μειώσεις στους συντελεστές εισοδήματα. Στόχος να μειωθούν όλα τα συντελεστών σε βάθος σχέσης με τους ελεύθερους επαγγελματίες δρομολογείται η μείωση των έως και 15% ή ακόμη και στην του τέλους επιτηδεύμα

Κοινωνικό μέ

Παρότι οι εκτιμήσεις το

19. ΘΑ ΘΑ ΘΑ

Μέσο: . . . . . ΒΡΑΔΥΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/09/2018

Σελίδα: 33

ηεστών
ή, αλλά
εις σε
ση) και
στις επι-
ροσιαίες
που που
των ανα-
τώτατου
Υπουρ-

0 δόσ

εις εισφοράς

ποσοστά συντε-
ίνω τω 12.000
θα ανακοινώσει
εις εισφοράς για
100 ευρώ, αλλά
ηεστές για τα με-

τα ποσοστά των
ς τετραετίας. Σε
εις επαγγελμα-
ωση των εισφο-
η και η κατάργη-
πος.

ρισμα
Γραφείου του

ΙΝΩΝΕΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΟΥ... ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ!

νο με ξένα στη ΔΕΘ!

Οι «παροχές» περιλαμβάνουν και την εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων, όπως η επιστροφή αναδρομικών στους ενστόλους και τους δικαστικούς

Ο Αλέξης Τσίπρας θα ανακοινώσει την αύξηση του κατώτατου μισθού από 586 ευρώ στα 620 ευρώ. Η διαδικασία, ωστόσο, νομοθέτησης αυτού του μέτρου προβλέπεται από το... μνημονιακό νόμο του 2012.

γικού Συμβουλίου, ο κατώτατος μισθός στη χώρα μας μειώθηκε από 751 ευρώ σε 586 και στα 511 ευρώ για τους νέους έως 25 ετών), και την επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων στον ιδιωτικό τομέα.

Χωρίς να ανησυχεί για τη διαψευση από την πραγματικότητα, θα αναγκωνώσει περαιτέρω αύξηση του προγράμματος δημοσίων

επενδύσεων, μέτρα μείωσης της γραφειοκρατίας με φορολογικές ελαφρύνσεις για άσοος σκοπεύουν να επενδύσουν στη χώρα μας, και -φυσικά- περισσότερες προσλήψεις μονίμων και συμβασιούχων στο Δημόσιο.

Όλα αυτά θα συγκροτήσουν, επί της ουσίας, ένα πρόγραμμα τετραετίας με σπονδυλική στήλη το τρίπτυχο «Ανάπτυξη - Κοινωνική Δικαιο-

σύνη - Θεσμικές Αλλαγές». Για την αναιρέση της κατάργησης της προσωπικής διαφοράς, η οποία, με βάση την απόφαση του 2017, θα ισχύει από τον προσεχή Ιανουάριο, αναμένονται με ενδιαφέρον οι όποιες αντιδράσεις από πλεοναστικά δανειστών (έχουν γίνει πάντως σχετικές επαφές), αλλά στην κυβερνητική φαρέτρα βρίσκονται τόσο η παράλληλη κατάργηση

των λεγόμενων αντιμέτρων που προβλέπονται από τη σχετική απόφαση και διασφαλίζουν το λεγόμενο μηδενικό δημοσιονομικό αντίκτυπο, όσο και η κάτι παραπάνω από διαφανόμενη επίτευξη, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, του στόχου για πλεονασμα ύψους 3,5%.

Αλλήωστε, πένε κυβερνητικά στελέχη, ουδείς πρέπει να ξεχνά

ότι την όποια εποπτεία των μεταμνημονιακών στόχων την έχει πλέον αποκλειστικά η Κομισιόν και ουδείς άλλος, και το μοναδικό ζητούμενο είναι ο όποιος αντίκτυπος ανάλογων αποφάσεων στις αγορές και στα επιτόκια δανεισμού, χωρίς να παραγνωρίζεται το δημοσιονομικό μαζιλάρι που διασφαλίζει τη χώρα για την επόμενη διετία.

Ζητήματα για χρέη στο Δημόσιο

Προϋπολογισμού της Βουλής περιορίζουν φέτος το πλεονασμα στα 600 εκατομμύρια ευρώ (δηλαδή το πλεονασμα ποσοστό άνω του 3,5% το ΑΕΠ), η κυβέρνηση προτίθεται να καταβάλει και πάλι κοινωνικό μέρισμα, αυτή τη φορά σε ανέργους.

Νέα ρύθμιση χρεών σε 120 δόσεις

Ο πρωθυπουργός θα ανακοινώσει ακόμη μια ευνοϊκή ρύθμιση οφειλών προς τη Εφορία σε έως και 120 δόσεις. Η ρύθμιση θα είναι ιδιαίτερα ευνοϊκή για εκατοντάδες χιλιάδες φορολογουμένους που χρωστούν μικρά ποσά και δεν έχουν τη δυνατότητα να τα εξοφλήσουν. Πυξίδα για τη νέα προσαρμογή εισπραχθέντων

των ψηφισθέντων οφειλών θα είναι το πλαίσιο που ισχύει για τους ελεύθερους επαγγελματίες με χρέη προς την Εφορία έως και 50.000 ευρώ.

Αυτό σημαίνει:

- ▶ διαγραφή του 85% των οφειλών από προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμων καταβολής,
- ▶ ελάχιστο ποσό εκάστης δόσης 50 ευρώ και μέγιστο αριθμό 120 δόσεων,
- ▶ διαγραφή του 95% των οφειλών από πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τη φορολογική διοίκηση.

Για τα μικρά χρέη θα παρουσιαστεί και εναλλακτικό σχέδιο ρύθμισης σε έως 36 δόσεις που αφορά χρέη όχι μεγαλύτερα από τα 10.000 ευρώ.

Αναδρομικά σε δικαστές και ενστόλους

Από τον περασμένο Μάρτιο το Μισθοδικείο είχε κρίνει αντισυνταγματικές τις περικοπές των συντάξεων των απόμακρων δικαστών και εισαγγελέων και αποφάσισε ότι πρέπει να αναπροσαρμοστούν στα επίπεδα του 2012.

Στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, ο πρωθυπουργός εξαγγέλλει, ως «ήταν Δίκαιο, έγινε πράξη», την επιστροφή ενός μέρους των αναδρομικών που το κράτος οφείλει στους δικαστές.

Με τον ίδιο διευθυμιακό τρόπο ανακοινώνονται οι αυξήσεις στις συντάξεις, αλλά και καταβολή όλων των αναδρομικών -σε οριζόντια 4ετία- για τους ενστόλους. Αναδρομικά δικαιούνται και οι γιατροί του ΕΣΥ, αλλά και οι πανεπιστημιακοί, στρατιωτικοί, αστυνομικοί, πυροσβέστες, λιμενικοί.

Οι συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούνται αναδρομικά από 2.000 έως 13.000 ευρώ, ενώ έρχονται και μηνιαίες αυξήσεις στους συνταξιούχους από 30 έως 180 ευρώ.

Σε πρώτη φάση θα ανακοινωθεί η επιστροφή του 50% των περικοπών που έγιναν στις αποδοχές των ενστόλων. Τα υπολοίπα θα επιστραφούν σε οριζόντια 4ετία.

Τα αναδρομικά που αφορούν στους συνταξιούχους ξεκινούν από 2.660 ευρώ καθαρά για το βαθμό του λοχαγού και τους αντίστοιχους των άλλων Σωμάτων, και φτάνουν έως τα 12.000 για τους αρχηγούς των Σωμάτων.

Η παγίδα σε όλα αυτά κρύβεται στο Νόμο Καταρύγκυλου. Οι αυξήσεις που τελικά θα δοθούν, θα προκύψουν ύστερα από τον επαναπολογισμό των συντάξεων.

Υπόσχονται ελαφρύνσεις για τους ελεύθερους επαγγελματίες την ώρα που θα πληρώσουν 17% παραπάνω!

Του ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ ΓΙΑΝΝΙΩΤΗ

Η κυβέρνηση σχεδιάζει και εξαγγέλλει τη μείωση ασφαλιστικών εισφορών, την παροχή 13ης σύνταξης, αλλά και τη μη μείωση των συντάξεων. Και όλα αυτά, ταυτόχρονα.

Βεβαίως, όλα ερμηνεύονται τόσο από τον προεκλογικό χρόνο, όπου με βάση τις έως τώρα αναλήψεις κομματικές συνθήκες όλα επιτρέπονται, όσο και από τη (μη) αποτελεσματικότητα των έως τώρα επιλογών της.

Ωστόσο, οι εν λόγω «προσφορές» αφορούν στους παλιούς συνταξιούχους και τους μελλοντικούς ασφαλισμένους.

Δηλαδή «χαιδεύει» ταυτόχρονα και όσους ζουν από τις συντάξεις, αλλά δεν υπολογίζει όσους ήδη βγήκαν στη σύνταξη με τον δικό της Νόμο Κατρούγκαλου (4387/16) μετά τις 12/5/2016. Στους οποίους επιβλήθηκε δυσάρεστες εκπτώσεις, αφού διατηρεί τις χαμηλές, έως και 35%, συντάξεις.

Και από την άλλη, καλακεύει προεκλογικά το 1,2 εκατ των ελεύθερων επαγγελματιών.

Αν και εδώ ισχύει η θυμωσφιή ρήση «δεν γίνεται και η πίτα ολόκληρη και ο σκύλος χορτάτος», ωστόσο, πίσω από τις «απλόχερες» παροχές κρυβεται μια σκληρή πραγματικότητα, η οποία θα αποκαλυφθεί στις αρχές του 2019.

Συγκεκριμένα, οι προβλέψεις των Νόμων Κατρούγκαλου – Αχτσιόγλου οδηγούν από το νέο χρόνο σε:

1. Αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών έως και 17% από την κατάργηση της έκπτωσης που προβλέφθηκε φέτος (-15%)

Η εν λόγω έκπτωση θεσμοθετήθηκε καθώς οι ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες πληρώνουν ασφαλιστικές εισφορές και επί των ασφαλιστρών που κατέβαλαν το 2017.

Να σημειωθεί ότι τα ασφαλιστρα στους επαγγελματίες (εμπόρους, επιπιδευματες, επιστημονες, μελη και μετοχους ΑΕ.

ΤΑΖΟΥΝ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ενώ έρχονται αυξήσεις

Η κυβέρνηση σχεδιάζει να μετατρέψει σε μηνιαίο ποσό τις εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης (από 7% σήμερα επί του καθαρού εισοδήματος), και εφάπαξ (4%)

Ο Ε, Ε Ε, αγρότες κ.ά.) πληρώνονται βάσει των εσόδων του προηγούμενου έτους (εν προκειμένω του 2017, φορολογική δήλωση του 2018). Και στα καθαρά του 2018 περιλαμβάνονται τα ασφαλιστρα του προηγούμενου έτους (και τα οποία αφορούσαν το ασφαλιστικό έτος 2016).

Αλλά, από 1/1/2019 καταργείται αυτή η έκπτωση (15%), εξέλιξη η οποία οδηγεί σε αυτόματη αύξηση των εισφορών για όλους όσοι εμφανίζουν καθαρά εσοδα πάνω από 7.020 ευρώ το χρόνο.

2. Από τις αρχές του 2019 θα αυξηθεί ο κατώτατος μισθός (586 ευρώ), που αποτελεί τη βάση

υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών. Και με βάση αυτή την αναπροσαρμογή το 80% των ελεύθερων επαγγελματιών που πληρώνει σήμερα εισφορές 167 ευρώ το μήνα για κύρια και επικουρική σύνταξη (27% στο ελάχιστο καθαρό – τεκμαρτό εισόδημα ανά μήνα), θα πληρώνει περισσότερο έως και 10% (ποσοστό στο οποίο αναμένεται να αυξηθεί ο κατώτατος μισθός μέσα στο 2019, σε δύο δόσεις, αν και αυτή την αύξηση των μισθωτών θα τη «φάει» η Εφορία, όπως μπορείτε να διαβάσετε σε άλλες στήλες).

Κοντολογίς, εάν η κυβέρνηση δεν μειώσει τις εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών το 2019, αυτές θα αυξηθούν αυτομάτως κατά τουλάχιστον 27% και η κατώτατη εισφορά ανά μήνα θα διαμορφωθεί στα 185 ευρώ (175 ευρώ ασφαλιστρα και 10 ευρώ ασφάλιση έναντι της ανεργίας).

Δηλαδή συν 18 ευρώ κατ' ελάχιστον εν σχέσει με τα τρέχοντα. Και αυτή η

αναπροσαρμογή αφορά σε σχεδόν 500.000 ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι με δυσκολία διατηρούν τις επιχειρήσεις τους (βεβαίως, ακόμη μεγαλύτερο είναι το πρόβλημα με τους ελεύθερους επαγγελματίες που παρουσιάζουν καθαρά κέρδη πάνω από 10.000 ή 12.000 ευρώ, καθώς το 2019 θα κληθούν να πληρώσουν αυξημένα ασφαλιστρα έως και 17%, ακριβώς λόγω της κατάργησης της έκπτωσης του 15% στα εισοδήματα, που προβλέπεται μεταβατικά για φέτος...

3. Ακόμη πιο δεινή είναι η θέση των αγροτών, καθώς α) από το ελάχιστο τεκμαρτό εισόδημα ανά μήνα (στα 417 ευρώ, ήτοι στο 70% του κατώτατου μισθού) που θα αυξηθεί κατά το υψος του βασικού μισθού (ίσως και κατά 42 ευρώ το μήνα), β) την κατάργηση της έκπτωσης του 15% στο εισόδημα του 2017 (θα συμπεριληφθεί το σύνολο των εσόδων μη υπολογισμένων της δαπάνης για τις εισφορές του 2017), θα

αυξηθεί ο συντελεστής για κύρια σύνταξη από το 16% στο 18% (με προοπτική το 20% το 2022).

Με αυτά τα δεδομένα, την αυθαιρέτη αύξηση του τεκμαρτού εισοδήματος, καθώς είναι συνδεδεμένος με τον κατώτατο μισθό του ανειδίκευτου υπαλλήλου, η κυβέρνηση σχεδιάζει να εξαγγείλει τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ως ποσοστό. Από το σημερινό 20% για κύρια σύνταξη που επέβαλε ο Νόμος Κατρούγκαλου, σε 13,33% σε βάθος τετραετίας.

Δηλαδή, ενόσω αυξάνει ο ένας συντελεστής (βάση ελάχιστου καθαρού εισοδήματος), η κυβέρνηση θα μειώνει τον άλλο συντελεστή (ποσοστό επί των καθαρών αμοιβών), ώστε να εξασφαλιστεί την αύξηση. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα έχει και τα εσοδα διασφαλισμένα στα σημερινά επίπεδα, και θα ισχυρίζεται ότι ελάφρυνε τους ελεύθερους επαγγελματίες από τις υψηλές εισφορές (που η ίδια προηγούμενος θεσπίσει).

Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση σχεδιάζει να μετατρέψει σε μηνιαίο ποσό τις εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης (από 7% σήμερα επί του καθαρού εισοδήματος), και εφάπαξ (4%)

Δηλαδή, οι επιστημονες ελεύθεροι επαγγελματίες να μην επιβαρύνονται με 38% επί του καθαρού εισοδήματος, αλλά με 27% (όπως και οι εμποροί και οι επιπιδευματες), συν ένα ποσό για επικουρικό και εφάπαξ, το οποίο θα υπολογίζεται σε ευρώ (σταθερό).

Στα ύψη οι εισφορές από κέρδη και μισθούς

Η πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής προτείνει την καθέρωση εισοδηματικού πλάφον στα 3.000 ευρώ επί του οποίου θα επιβάλλονται εισφορές.

Η κυβέρνηση, ωστόσο, σκοπεύει να διατηρήσει την επιβολή εισφορών (27%) μέχρι του ποσού των 77.000 ευρώ, ανώτατο ποσόν καθαρού εισοδήματος όπως αυτό θα διαμορφωθεί μετά τη σχεδιαζόμενη αύξηση του βασικού – εισαγωγικού μισθού (στο δεκαπλάσιο του ετήσιου εισοδήματος ανειδίκευτου εργάτη). Ταυτόχρονα, δεν προβλέπει κάποια ελάφρυνση ή τη θέσπιση ανώτερου πλάφον στις εισφορές των μισθωτών.

Έτσι, με βάση τις κυβερνητικές διακηρύξεις, οι ελεύθεροι επαγγελματίες θα

πληρώνουν μη ανταποδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης μέχρι του ποσού των 77.000 το χρόνο, ενώ η μισθωτή εργασία θα επιβαρύνεται, επίσης, με ανταποδοτικές και μη ανταποδοτικές φορο-εισφορές, ανεξαρτήτως ύψους αποδοκών.

Να σημειωθεί επί αυτού, ότι ο πρόεδρος της Ν.Δ. Κυριάκος Μητσοτάκης προτείνει την σταδιακή μείωση όλων των εισφορών για κύρια σύνταξη από το 20% στο 15% (τόσο για τους ελεύθερους επαγγελματίες όσο και για τους μισθωτούς) καθιστώντας έτσι πιο φιλική

την απασχόληση. Εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής η πρόεδρος Φωφη Γεννηματά προτείνει την καθέρωση εισοδηματικού πλάφον στα 3.000 ευρώ επί του οποίου θα επιβάλλονται εισφορές τόσο για κύρια όσο και επικουρική σύνταξη και Υγεία (η πρόταση, επίσης, αφορά τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους μισθωτούς). Παράλληλα, το Κίνημα Αλλαγής προβλέπει ελάχιστη σύνταξη στα 500 ευρώ, και επαναφορά των προβλέψεων για τις συντάξεις χρείας (στο 70% της σύνταξης του κύριου – άμεσου δικαιούχου κ.λπ.).

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/09/2018

Σελίδα: 38

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 8-9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018

Στιγμιότυπο από τη συνάντηση του προέδρου της ΝΔ Κυριάκου Μητσοτάκη με παραγωγικούς και επιστημονικούς φορείς στη Θεσσαλονίκη

SOOC NIKOS KYRIAKIS

«Εκείνοι επιδόματα, εμείς θέσεις εργασίας»

Στο δίπολο «παροχολογία εναντίον προγράμματος» στηρίζεται η νεοδημοκρατική στρατηγική στην πρώτη μάχη με φόντο τη ΔΕΘ

Υπάρχει μια κινεζική παροιμία που λέει «αν δώσεις ένα ψάρι σ' έναν άνθρωπο, θα φάει μία φορά. Αν του μάθεις να ψαρεύει, θα τρώει σε όλη του τη ζωή». Αν χρειαζόταν κανείς να συμπυκνώσει το πώς σχεδιάζει ο Κυριάκος Μητσοτάκης την εμφάνισή του στη ΔΕΘ το επόμενο Σαββατοκύριακο, θα χρησιμοποιούσε το συγκεκριμένο απόσπασμα της λαϊκής σοφίας. Γιατί; Επειδή, όπως υποστηρίζουν άνθρωποι του περιβάλλοντός του, περιγράφει παραστατικά τον τρόπο που φαντάζεται τη σχέση κράτους - πολίτη, τον οποίο θα αποπειραθεί να παρουσιάσει από το βήμα του Βελιδείου - δίνοντας συγκεκριμένα παραδείγματα των πολιτικών που προτίθεται να εφαρμόσει εφόσον αναλάβει την πρωθυπουργία. Η νεοδημοκρατική στρατηγική για την πρώτη μάχη τής νέας σεζόν, την πατροπαράδοτη αντιπαράθεση κυβέρνησης και αξιωματικής αντιπολίτευσης με φόντο την Έκθεση της Θεσσαλονίκης, λοιπόν, στηρίζεται στο δίπολο «παροχολογία εναντίον προγράμματος». Στο ταμπλό «καλάθι» εκείνοι, λένε, σκοπεύουν να απαντήσουν με συγκεκριμένες προγραμματικές προτάσεις - που επαναλαμβάνουν σχεδόν μονότονα ότι είναι κοστολογημένες ως το τελευταίο σεντ. Οι κεντροδεξιοί πιστεύουν ότι με βάση όσα μέχρι τώρα έχουν ακουστεί για τις πρωθυπουργικές εξαγγελίες στη ΔΕΘ «ο ΣΥΡΙΖΑ επιστρέφει στις ρίζες του, στον λαϊκισμό δηλαδή». Εξού και η εκτίμησή τους είναι πως τονίζοντας την αντιδιαστολή των υποσχέσεων του Αλέξη Τσίπρα με το πρόγραμμά τους θα βγουν κερδισμένοι.

ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ. Όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά, «ο ΣΥΡΙΖΑ προ-

αναγγέλλει νέα επιδόματα, εμείς νέες θέσεις εργασίας. Ο ΣΥΡΙΖΑ υπόσχεται μειώσεις φόρων, εμείς λέμε στους πολίτες δηλώστε τα εισοδήματά σας και θα έχετε χαμηλό φορολογικό συντελεστή». Υπονοούν, άρα, ότι εκείνοι δεν θα δώσουν το ψάρι, θα μάθουν στους ψηφοφόρους να ψαρεύουν. Ή, για να το πούμε κάπως πιο τεχνοκρατικά, θα δημιουργήσουν το κατάλληλο περιβάλλον για επενδύσεις προσφέροντας κίνητρα στους εργοδότες. Και θα καταπολεμήσουν, υποστηρίζουν, χρόνιες

παθολογίες όπως η φοροδιαφυγή με ρεαλιστικές λύσεις σαν τους χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές - στη λογική «αν το κράτος δεν συμπεριφέρεται ως συνεταιřος του πολίτη, εκείνος δεν χρειάζεται να φοροδιαφεύγει».

Ο γαλάζιος αρχηγός έχει δώσει, την εβδομάδα που μας πέρασε, μια ιδέα όσον αφορά να πει από τη συμπρωτεύουσα. Από τη μείωση της φορολογίας εισοδήματος στο 20% και εκείνης στα μερίσματα στο 5% εντός μίας διετίας μέχρι τη μείωση κατά 30% του ΕΝΦΙΑ. Κι από τη μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση από το 24% στο 13% ως την καθιέρωση εισαγωγικού φορολογικού συντελεστή 9%. Ή από τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για όλους από το 20% στο 15% σε βάθος τετραετίας ως το Ασφαλιστικό των τριών πυλώνων που

θα βασίζεται στη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΙΑΣ. Βέβαια, επειδή για την πολυπόθητη αυτοδυναμία δεν αρκεί η παραδοσιακή εκλογική βάση της ΝΔ - στην οποία περιλαμβάνονται οι κοινωνικές κατηγορίες στις οποίες στοχεύουν τα παραπάνω μέτρα -, ο Μητσοτάκης θα δώσει έμφαση και στο λεγόμενο κοινωνικό κράτος. Εξού και από την Πειραιώς διαφημίζουν σε κάθε ευκαιρία τον συνδυασμό τριών σχετικών πολιτικών: τον φορολογικό συντελεστή 9% από τα 10.000 ευρώ ατομικό εισόδημα - με δεδομένη, βέβαια, τη μείωση του αφορολογήτου -, τη διευρυνση των δικαιούχων του ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος και την πρόβλεψη όλα τα παιδιά να έχουν μια θέση σε παιδικό σταθμό.

Στη νεοδημοκρατική ανάλυση, πάντως, ο Νο 1 λόγος για τον οποίο η κυβέρνηση Αριστερά βρίσκεται σε αποδρομή είναι «η ανικανότητά της. Κι αυτή έγινε σαφής στους περισσότερους με τραγικό, δυστυχώς, τρόπο στο Μάτι». Αυτήν ακριβώς την «ανικανότητα» θα αποπειραθεί να αναδείξει ο πρόεδρος της ΝΔ και στη Θεσσαλονίκη κάνοντας χρήση της ψυχρής αλήθειας των αριθμών. Ηδη οι στενοί του συνεργάτες δίνουν κάποια παραδείγματα αυτής της «αλήθειας», όπως, ας πούμε, τα νοήματα της ανάπτυξης: «Στη ΔΕΘ πέφτει ο Πρωθυπουργός έλεγε "τα πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι η χώρα κινήθηκε με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, που αναμένονται να φτάσουν στο 2% για το τρέχον έτος", όταν ο αρχικός στόχος για την ανάπτυξη το 2017 ήταν 2,6% και έκλεισε στο 1,4%».

Παιχνίδια εξουσίας εις βάρος των συνταξιούχων

Της **ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ-ΔΕΔΟΥΛΗ***

Είναι θλιβερό το συνταξιοδοτικό ζήτημα και η αγωνία τόσων ανθρώπων να παίζονται στη σκακιέρα των πολιτικών επιδιώξεων. Είναι θλιβερότερο όσο και περισσότερο απογοητευτικό για τα εκατομμύρια των Ελλήνων, που υπέφεραν και θα υποφέρουν για πολλά χρόνια ακόμη από τις συνέπειες της κρίσης και της «προστασίας» των εταίρων, στον χορό αυτό να μπαίνουν και οι εταίροι μας (βλέπε δηλώσεις Μοσκοβισί και άλλων).

Είναι απογοητευτικό να παίζονται πολιτικά παιχνίδια εκλογικής σκοπιμότητας και να επιχειρείται η αναστολή για 6 ή 12 μήνες του ήδη ψήφισμένου δύο φορές από την ίδια κυβέρνηση μέτρου των μειώσεων των συντάξεων (και όχι να καταργείται η σχετική διάταξη του νόμου αν αυτό είναι οικονομικώς εφικτό).

Η αγωνία επιτείνεται καθ' όσον αναμένονται οι αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣτΕ.

Εάν οι αποφάσεις αυτές, οι οποίες αναμένονται περίπου στο τέλος του έτους, όντως κρίνουν ως αντισυνταγματικές βασικές ρυθμίσεις του νόμου 4387/16 (παρά τους δικαιολογημένους, ενδεχομένως, πανηγυρισμούς των προέδρων των κλάδων και των δικηγόρων που προσέφυγαν στο ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο της χώρας), ξεδιπλώνουν μπροστά μας ένα εφιαλτικό τοπίο για το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό ζήτημα της χώρας.

Ειδικότερα, τρία είναι τα ενδεχόμενα σημεία αντισυνταγματικότητας:

1. Οι υψηλότερες εισφορές των αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών πάνω από ένα ορισμένο ποσό.

2. Η αντισυνταγματικότητα της ένταξης και συγχώνευσης των Ταμείων των αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγ-

Η πιθανότητα αντισυνταγματικότητας της ένταξης και συγχώνευσης των Ταμείων των αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών και του ΟΓΑ στον ΕΦΚΑ είναι ένα από τα «αγκάθια».

γελματιών και του ΟΓΑ στον ΕΦΚΑ.

3. Η μείωση των συντάξεων μέσω του επανυπολογισμού αυτών.

Η ενδεχόμενη αντισυνταγματικότητα των ρυθμίσεων αυτών αδρανοποιεί όλες τις δυνατότητες εξυγίανσης και οικονομικής εξισορρόπησης του συστήματος και εγκλωβίζει και ακινητοποιεί όλο το πολιτικό σύστημα. Το πολιτικό σύστημα καθίσταται όμηρος των εξελίξεων αυτών.

Οι επιπτώσεις θα είναι τραγικές για το σύνολο ασφαλισμένων και συνταξιούχων των κλάδων τους αλλά και γενικότερα για το δημόσιο συμφέρον, για τους εξής λόγους:

Είναι γεγονός ότι τα δύο από τα τρία, το ενδιάμεσο είναι πολιτικά αδιάφορο, αποτελούν βραχυπρόθεσμα «βούτυρο» στο ψωμί της κυβέρνησης. Διότι θα αποτελέσουν το νομικό της άλλοθι και το επιχείρημα προς τους δανειστής, αλλά και τον δικό της κόσμο, για μείωση

των υψηλών εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων, και ταυτόχρονα διαπραγματευτικό χαρτί και γραμμή άμυνας για τη μη υλοποίηση των ψηφισθέντων περικοπών. Και τα δύο με πολλαπλά πολιτικά οφέλη και μάλιστα κοντά στον δρόμο προς τις εκλογές.

Όμως οι επιπτώσεις που θα έχουν η μείωση των εισφορών και η αναστολή του επανυπολογισμού θα επιφέρουν άμεση επιδείνωση των οικονομικών μεγεθών του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Ήδη, όπως ο ίδιος ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε δημοσίευσή του στην «Καθημερινή» στις 6 Μαΐου δήλωσε: το 87% των ασφαλισμένων καταβάλλουν μειωμένες εισφορές έως 200 ευρώ, ενώ με το προηγούμενο καθεστώς μόλις το 27% κατέβαλλε αντίστοιχες εισφορές. Άρα καταλήγει, «πρόκειται για μεγάλη ελάφρυνση». Ενώ δήλωσε ότι επανεξετάζει και

τη μείωση των υψηλών εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών, το οποίο κατά τις δηλώσεις του τότε υπουργού κ. Κατρούγκαλου θα κάλυπτε τις απώλειες των εσόδων από τις μειώσεις του 87%.

Η μείωση των εισφορών, συνεκτιμώμενη και με τις μειώσεις στο 87%, θα επιφέρει περαιτέρω μείωση των εσόδων.

Επιπροσθέτως, η ενδεχόμενη αντισυνταγματικότητα της ένταξης των μη μισθωτών στον ΕΦΚΑ και η οργανωτική ανεξαρτητοποίηση των Ταμείων καθιστά οικονομικά αδύνατη τη λειτουργία τους και την απρόσκοπτη καταβολή των συντάξεων, με δεδομένο ότι σήμερα στηρίζονται κυρίως και εξυπηρετούνται από τις εισφορές των μισθωτών δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Από την άλλη πλευρά η ενδεχόμενη αντισυνταγματικότητα των μειώσεων των συντάξεων διά του επανυπολογισμού τους, όσο και αν εξυπηρετεί πολιτικά, καθλώνει τις πολιτικές ηγεσίες στη λήψη μέτρων για την οικονομική εξισορρόπηση των οικονομικών μεγεθών του ασφαλιστικού, στο ύψος των συντάξεων.

Αν και θα ήταν παράδοξο να καταλήξει το ΣτΕ σε ανάλογη απόφαση, με το δεδομένο ότι έχει παγίως νομολογηθεί, ότι ο κανονιστικός νομοθέτης μπορεί να αυξομειώνει το ύψος των συντάξεων και ότι το κράτος δεν εγγυάται το ύψος αυτών ή μη μόνο τον σκληρό πυρήνα του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, που άλλοτε ήταν τα κατώτατα όρια και σήμερα η εθνική σύνταξη.

* Η δρ Αρτεμής Αναγνώστου-Δεδούλη είναι επίτιμος γενική διευθύντρια Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας Υπουργείου Εργασίας, πρόεδρος ΕΠΚΟΔΙ (www.epkodi.gr).

ΚΟΚΚΙΝΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ ΟΙ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΤΣΕΛΗ

Οι τράπεζες τους καλούν προτείνοντας πακέτα ρυθμίσεων ώστε να προχωρήσουν κανονικά οι αποπληρωμές τους και να μην αναγκαστούν να προχωρήσουν σε ένδικα μέσα εις βάρος τους

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΣΚΟΥΦΟΥ

Στο στόχαστρο των τραπεζών βρίσκονται οι δανειολήπτες του νόμου Κατσελή σε μια προσπάθεια να αυξηθούν οι ρυθμίσεις των δανείων και να ξαναπρασινούν κόκκινα δάνεια.

Οι τράπεζες καλούν το τελευταίο διάστημα δανειολήπτες που είχαν προσφύγει στον νόμο και είτε οι αποφάσεις των δικαστηρίων δεν τους δικαίωσαν είτε οι ίδιοι παραιτήθηκαν από την αίτηση που είχαν υποβάλει πριν από την εκδίκαση της υπόθεσης, προτείνοντάς τους πακέτα ρυθμίσεων ώστε να προχωρήσουν κανονικά οι αποπληρωμές

των δανείων και να μην αναγκαστούν οι ίδιοι να προχωρήσουν σε ένδικα μέσα εις βάρος των δανειοληπτών.

Μαζί με αυτούς στο μικροσκόπιο έχουν μπει και περίπου 50.000 δανειολήπτες με δάνεια σε μία τράπεζα, που έχουν καταθέσει αιτήσεις υπαγωγής και έχουν πάρει ημερομηνία για εκδίκαση της υπόθεσής τους σε μια τελευταία προσπάθεια για εξωδικαστική επίλυση της διαφοράς, η οποία θα οδηγήσει σε ρύθμιση. Οι τραπεζίτες δηλώνουν ότι θα είναι ιδιαίτερα αυστηροί με τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, ωστόσο θα αναζητήσουν

κάθε δυνατή λύση για όσους προσπαθούν να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους και αυτό γιατί, όπως λένε, είναι καλύτερη η «εξυγίανση» ενός δανείου από την πώληση.

Τα εναλλακτικά μοντέλα ρυθμίσεων που έχουν επεξεργαστεί οι τράπεζες και ρίχνουν στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης με τους σφειλέτες προβλέπουν την ανάληψη ευθύνης από μέρους των δανειοληπτών ώστε να αποδεικνύεται η πρόθεσή τους να εξυπηρετήσουν κανονικά τη ρύθμιση η οποία θα συμφωνηθεί.

→ ΓΥΡΙΣΤΕ ΣΕΛΙΔΑ

Οικονομία

ΤΟ ΘΕΜΑ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Τι προτείνουν σε όσους έχουν προσφύγει στον νόμο Κατσέλη

Πλέον στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης με τους οφειλέτες έχει τεθεί κάθε δυνατή επιλογή, καθώς ο χρόνος και για αυτές είναι πιεστικός, δεδομένων των στόχων του SSM

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΣΚΟΥΦΟΥ

Εναλλακτικά σενάρια με στόχο ρυθμίσεις δανείων οφειλετών οι οποίοι οι είχαν προσφύγει στον νόμο Κατσέλη και είτε δεν δικαιώθηκαν είτε παραιτήθηκαν από τη διαδικασία είτε οι αιτήσεις τους εκκρεμούν ακόμη, βγάζουν από τη φαρέτρα τους οι τράπεζες. Στόχος, να επιστρέψουν τα δάνεια αυτά σε κανονικότητα και να αποκατασταθεί η ροή πληρωμών.

Στις προτάσεις που θέτουν υπόψη των δανειοληπτών οι τράπεζες περιλαμβάνεται:

- Εξόφληση σημαντικού ποσοστού της οφειλής που μπορεί να φτάσει ακόμα και το 50%, ανάλογα με το ύψος του δανείου, ώστε να επιτευχθεί στη συνέχεια ρύθμιση.
- Προκαταβολή μέρους της οφειλής, η οποία καθορίζεται ανάλογα με το ύψος του δανείου και δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 3%-5% της βασικής οφειλής ώστε η τράπεζα να επανεξετάσει τον φάκελο του δανείου με στόχο την επίτευξη ρύθμισης, αλλά χωρίς να είναι δεδομένη η αποδοχή της ρύθμισης.
- Σπάσιμο του δανείου στα δύο με διατήρηση ακεραιότητας της οφειλής και στα δύο κομμάτια, αλλά με διαφορετική χρονική αποπληρωμή.

■ Σπάσιμο του δανείου με πάγωμα του ενός μέρους του, το οποίο συμφωνείται να κουρεύεται σταδιακά αναλόγως της συνέπειας που θα έχει δείξει ο οφειλέτης στην αποπληρωμή του πρώτου κομματιού.

«ΝΑ ΞΕΚΟΚΚΙΝΗΣΕΙ». Με δεδομένο ότι ο αριθμός των δανειοληπτών που έχουν προσφύγει στον νόμο Κατσέλη έφτασε τις 150.258 το πρώτο τρίμηνο του 2018, με τις νέες αιτήσεις το πρώτο τρίμηνο του έτους να έχουν ξεπεράσει τις 7.900 και το 30% των στεγαστικών να είναι υπό νομική προστασία, οι τράπεζες ρίχνουν στο τρα-

πέζι της διαπραγμάτευσης με τους οφειλέτες κάθε δυνατή επιλογή καθώς ο χρόνος και για αυτές είναι πιεστικός, δεδομένων των στόχων του SSM. «Οι προτάσεις που επεξεργαζόμαστε για τις περιπτώσεις των δανειοληπτών που βρίσκονται εκτός του νόμου απαιτούν να υπάρχει και η έμπρακτη απόδειξη από μέρους του δανειολήπτη ότι θα είναι συνεπής στην αποπληρωμή και η προεξόφληση ενός μέρους της οφειλής, έστω και μικρή, αποτελεί έμπρακτη απόδειξη ότι θέλει να βρεθεί λύση και ότι το δάνειο δεν θα ξανακοκκινίσει» λένε τραπεζικά στελέχη.

Οι πωλήσεις των δανείων, και μάλιστα των στεγαστικών, αποτελούν για τις τράπεζες το τελευταίο μέτρο, το οποίο όμως, αν δεν καταφέρουν να μειώσουν τα κόκκινα δάνεια, δεν θα μπορέσουν να αποφύγουν, με ό,τι αυτό σημαίνει για τους δανειολήπτες.

ΜΕ ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ. Την ίδια ώρα, γέφυρες έχουν ρίξει και σε δανειολήπτες οι αιτήσεις των οποίων ήδη εκκρεμούν για υπαγωγή στις προστατευτικές διατάξεις του νόμου Κατσέλη. Ανάλογα με την

ΠΑΝΩ ΑΠΟ 150.000 ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΤΣΕΛΗ

- 150.258 ήταν οι εκκρεμείς αιτήσεις με ημερομηνία εκδίκασης του νόμου Κατσέλη το πρώτο τρίμηνο του 2018
- 7.908 ήταν οι νέες αιτήσεις υπαγωγής το πρώτο τρίμηνο του 2018
- 8.367 υποθέσεις έχουν πάρει αναβολή της εκδίκασής τους
- 14.000 υποθέσεις ολοκληρώθηκαν
- 3.007 δεν έφτασαν στο ακροατήριο είτε λόγω συμβιβασμού, είτε λόγω παραίτησης ή μεταλύσεως

περίπτωση και εξετάζοντας και οι ίδιες τις πιθανότητες να δικαιωθεί από το δικαστήριο ο δανειολήπτης και να χάσουν πολύτιμο χρόνο, προτείνουν ακόμα και κούρεμα, το οποίο μπορεί να ξεπεράσει και το 50% της οφειλής. Σύμφωνα με τραπεζικά στελέχη, οι προτάσεις των τραπεζών βρίσκουν ευήκοα ότα σε οφειλέ-

Γέφυρες έχουν ρίξει οι τράπεζες και σε δανειολήπτες, οι αιτήσεις των οποίων ήδη εκκρεμούν για υπαγωγή στον νόμο Κατσέλη

τες κυρίως με μικρού ύψους οφειλές, οι οποίοι δεν θέλουν να περιμένουν το δικαστήριο που ενδεχομένως καθυστερήσει για μεγάλο διάστημα, ή σε εκείνους που θεωρούν ότι η πρόταση της τράπεζας είναι συμφέρουσα και δεν θέλουν να ρισκάρουν μια δυσχερέστερη για αυτούς απόφαση του δικαστηρίου. Για τις τράπεζες, η δεξαμενή των δανειοληπτών που έχουν προσφύγει στον νόμο Κατσέ-

λη μπορεί να αποτελέσει «χρυσόφορα όριθα», αφού πρόκειται για δανειολήπτες που έχουν προσφύγει με μόνο στόχο να προστατεύσουν τα ακίνητά τους, άρα είναι και πιο δεκτικοί σε ρύθμιση με την τράπεζα από εκείνους που είναι κόκκινοι αλλά δεν έχουν στην κατοχή τους κανένα περιουσιακό στοιχείο.

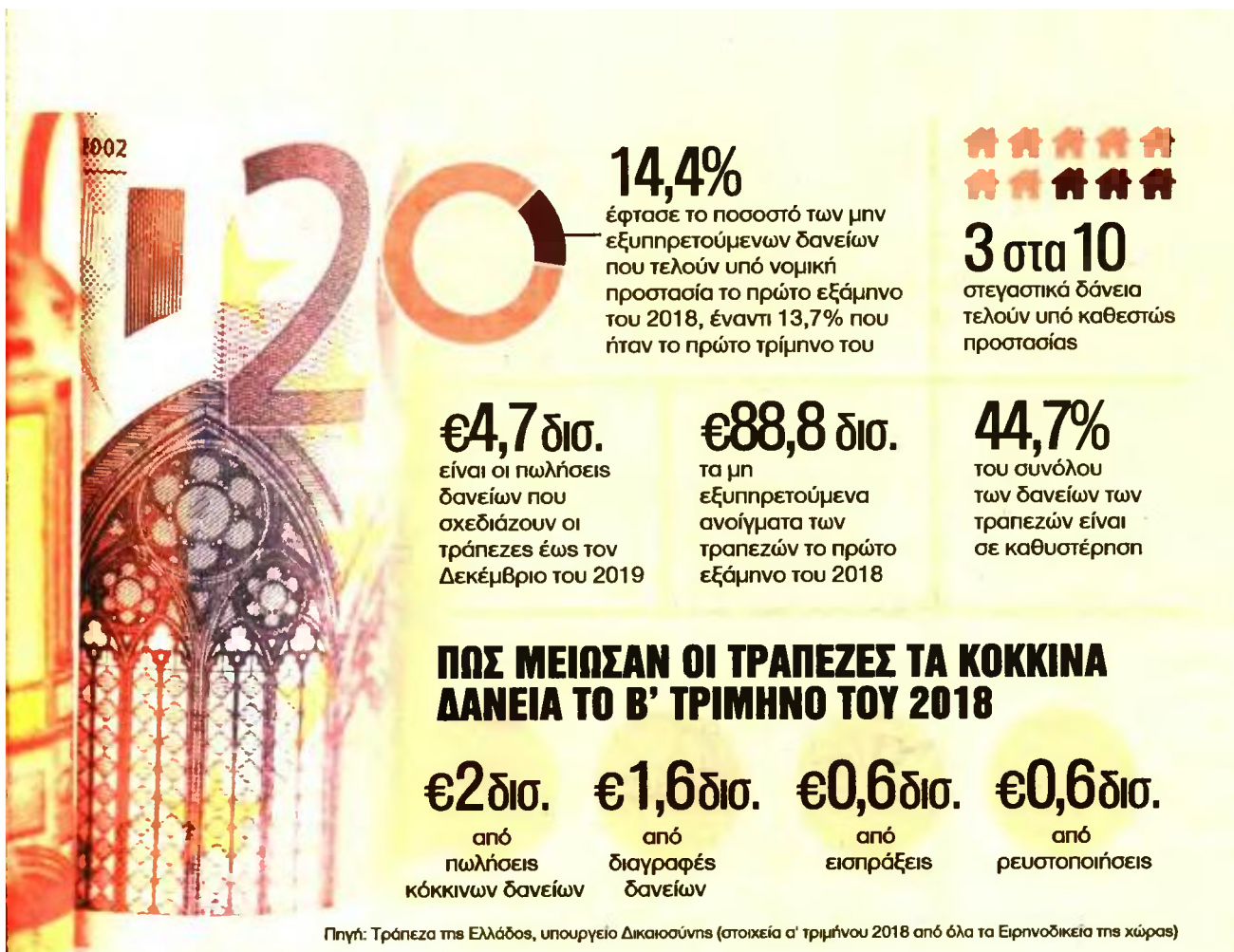
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ εξωδικαστικής λύσης, οι τράπεζες έχουν ξεκινήσει να προσεγγίζουν πρώτα τους περίπου 45.000-50.000 οφειλέτες που αναμένουν την εκδίκαση της υπόθεσής τους για υπαγωγή σε προστασία, χρωστούν σε μία μόνο τράπεζα και είναι πιο εύκολη η διαδικασία ρύθμισης.

Αλλάστε η εμπειρία έδειξε ότι η ανελαστικότητα που έδειξαν τα προηγούμενα χρόνια οι τράπεζες αναφορικά με τις ρυθμίσεις δανείων είχε ως αποτέλεσμα δανειολήπτες που αναζητούσαν καλύτερες συνθήκες αποπληρωμής των δανείων τους να στραφούν στις ρυθμίσεις του νόμου Κατσέλη, καθυστερώντας έτσι την αποπληρωμή και εις βάρος των τραπεζών ή κάνοντας τα δάνειά τους κόκκινα.

Ερχεται η άρση του τραπεζικού απορρήτου

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ, αντιμετώπι με την άρση του τραπεζικού τους απορρήτου, και μάλιστα σε βάθος πενταετίας, θα βρεθούν σε λιγότερο από δέκα ημέρες χιλιάδες δανειολήπτες που έχουν ζητήσει να ενταχθούν στις ευεργετικές διατάξεις του νόμου Κατσέλη για την προστασία της πρώτης κατοικίας. Τη δυνατότητα αυτή δίνει ο αναμορφωμένος νόμος για την προστασία των κόκκινων δανειοληπτών, ο οποίος ψηφίστηκε τον περασμένο Ιούνιο και αυστηροποιεί το καθεστώς με στόχο την αποβολή των στρατηγικά κακοπληρωτών, οι οποίοι κρύβουν καταθέσεις και άλλα περιουσιακά στοιχεία και δεν πληρώνουν τις οφειλές τους.

ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ, σύμφωνα με εκτιμήσεις των τραπεζών, ότι ο ένας στους τέσσερις δανειολήπτες που έχουν προσφύγει στον νόμο ανήκει στην ομάδα των στρατηγικά κακοπληρωτών και ελπίζουν ότι με την εφαρμογή της νέας διάταξης, από τις 15 Σεπτεμβρίου και μετά, το φαινόμενο αυτό θα περιοριστεί, καθώς ο έλεγχος θα είναι πλέον διεξοδικός.

Και τιλοποιήσεις στεγαστικών δανείων

ΤΟ «ΕΡΓΑΛΕΙΟ» της τιλοποίησης και στεγαστικών δανειακών βγάζουν από τη φαρέτρα τους οι τράπεζες. Ανοίγουν έτσι τον δρόμο το επόμενο διάστημα και στις πωλήσεις κόκκινων στεγαστικών δανείων, οι οποίες θεωρούνται και αυτές αναγκαίες προκειμένου να επιτύχουν τη μείωση των κόκκινων δανείων τους και την επίτευξη των στόχων που τους έχουν τεθεί από τον SSM και αναμένεται να γίνουν πιο φιλόδοξοι.

Ήδη η Eurobank ανέφερε στην τηλεδιάσκεψη με αναλυτές ξένων οίκων, με αφορμή την ανακοίνωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της, ότι θα προχωρήσει το επόμενο διάστημα και πριν από το τέλος του α' εξαμήνου 2019 σε τιλοποίηση στεγαστικών δανείων που διατηρεί στο χαρτοφυλάκιό της. Το ύψος της τιλοποίησης αναμένεται να φτάσει στα 2 δισ. ευρώ και θα περιλαμβάνει δάνεια μικρού και μεσαίου ύψους.

Τον δρόμο αυτόν αναμένεται ότι σύντομα θα ακολουθήσουν και οι άλλες τράπεζες, ενώ όπως αναφέρουν τραπεζικά στελέχη η δυνατότητα πώλησης δανείων έχει απελευθερωθεί από τις 31 Δεκεμβρίου 2017. Με την τιλοποίηση πάντως σημαντικό στοιχείο είναι ότι δεν διαταράσσεται η σχέση με τους δανειο-

λήπτες. Και αυτό διότι σύμφωνα και με την κείμενη νομοθεσία τα δάνεια που θα τιλοποιηθούν προβλέπεται ότι εξακολουθήσουν να διέπονται από το ελληνικό δίκαιο, δεδομένου ότι βάσει αυτού έχει γίνει και η αρχική υπογραφή της σύμβασης.

Μάλιστα το νομικό πλαίσιο καλύπτει και τα δάνεια για τα οποία οι δανειολήπτες έχουν ήδη προσφύγει σε αναζήτηση προστασίας και έχουν καταθέσει αίτηση υπαγωγής στον νόμο Κατσέλη. Δηλαδή ο δανειολήπτης, το δάνειο του οποίου τιλοποιείται, συνεχίζει να έχει τα ευεργετήματα του προστατευτικού πλαισίου.

ΕΠΙΣΗΣ οι δανειολήπτες των οποίων τα δάνεια τιλοποιούνται έχουν κάθε δικαίωμα να καταθέσουν αίτηση υπαγωγής στον νόμο Κατσέλη και μετά την τιλοποίηση αν αντιμετωπίσουν πρόβλημα στην αποπληρωμή των δανείων τους στο μέλλον.

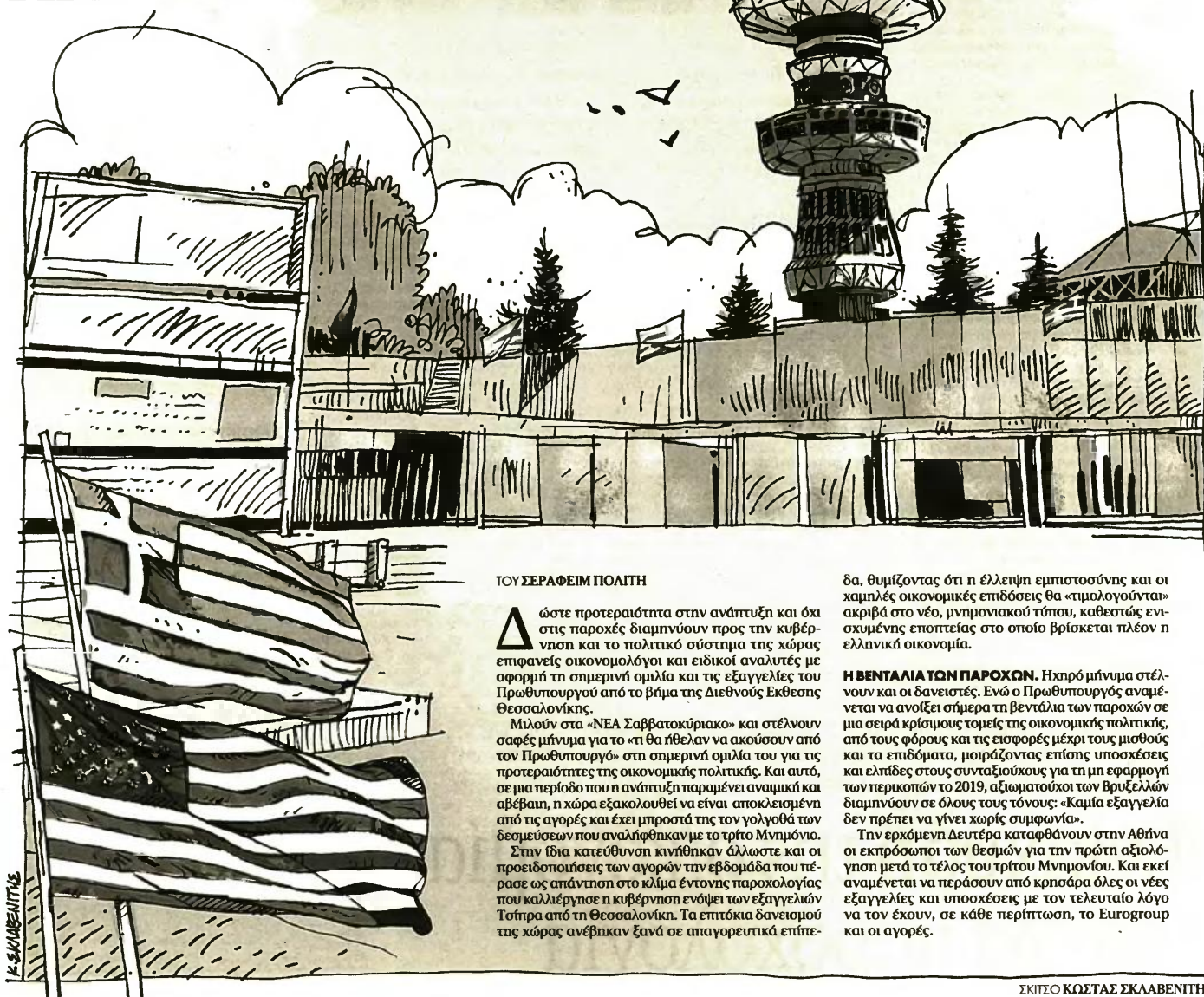
Τέλος, ο δανειολήπτης του τιλοποιημένου δανείου θα εξακολουθήσει να απευθύνεται στην τράπεζα με την οποία έχει συνάψει τη δανειακή σύμβαση για ενδεχόμενη ρύθμιση, ενώ δεν μπορεί να επέλθει χωρίς τη δική του συναίνεση καμία αλλαγή αναφορικά και με τη διαδικασία αποπληρωμής των δόσεων.

8^η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης
8-16/9/2018
 ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ & ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΩΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΠΑΡΟΧΕΣ

ΤΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΟΛΙΤΗ

Δώστε προτεραιότητα στην ανάπτυξη και όχι στις παροχές διαμπνύουν προς την κυβέρνηση και το πολιτικό σύστημα της χώρας επιφανείς οικονομολόγοι και ειδικοί αναλυτές με αφορμή τη σημερινή ομιλία και τις εξαγγελίες του Πρωθυπουργού από το βήμα της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης.

Μιλούν στα «ΝΕΑ Σαββατοκύριακο» και στέλνουν σαφές μήνυμα για το «τι θα ήθελαν να ακούσουν από τον Πρωθυπουργό» στη σημερινή ομιλία του για τις προτεραιότητες της οικονομικής πολιτικής. Και αυτό, σε μια περίοδο που η ανάπτυξη παραμένει αναμικτή και αβέβαιη, η χώρα εξακολουθεί να είναι αποκλεισμένη από τις αγορές και έχει μπροστά της τον γολγοθά των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν με το τρίτο Μνημόνιο.

Στην ίδια κατεύθυνση κινηθήκαν άλλωστε και οι προειδοποιήσεις των αγορών την εβδομάδα που πέρασε ως απάντηση στο κλίμα έντονης παροχολογίας που καλλιέργησε η κυβέρνηση ενόψει των εξαγγελιών Τσίπρα από τη Θεσσαλονίκη. Τα επιτόκια δανεισμού της χώρας ανέβηκαν ξανά σε απαγορευτικά επίπε-

δα, θυμίζοντας ότι η έλλειψη εμπιστοσύνης και οι χαμηλές οικονομικές επιδόσεις θα «τιμολογούνται» ακριβά στο νέο, μνημονιακού τύπου, καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας στο οποίο βρίσκεται πλέον η ελληνική οικονομία.

Η ΒΕΝΤΑΛΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ. Ηχηρό μήνυμα στέλνουν και οι δανειστές. Ενώ ο Πρωθυπουργός αναμένεται να ανοίξει σήμερα τη βεντάλια των παροχών σε μια σειρά κρίσιμους τομείς της οικονομικής πολιτικής, από τους φόρους και τις εισφορές μέχρι τους μισθούς και τα επιδόματα, μοιράζοντας επίσης υποσχέσεις και ελπίδες στους συνταξιούκους για τη μη εφαρμογή των περικοπών το 2019, αξιωματούχοι των Βρυξελλών διαμπνύουν σε όλους τους τόνους: «Καμία εξαγγελία δεν πρέπει να γίνει χωρίς συμφωνία».

Την επόμενη Δευτέρα καταφθάνουν στην Αθήνα οι εκπρόσωποι των θεσμών για την πρώτη αξιολόγηση μετά το τέλος του τρίτου Μνημονίου. Και εκεί αναμένεται να περάσουν από κρησάρα όλες οι νέες εξαγγελίες και υποσχέσεις με τον τελευταίο λόγο να τον έχουν, σε κάθε περίπτωση, το Eurogroup και οι αγορές.

K. ΣΚΑΒΕΝΤΙΤΗΣ

ΕΚΤΙΣΟ ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΑΒΕΝΤΙΤΗΣ

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Αυστηρή προειδοποίηση προς την ελληνική κυβέρνηση αφενός να τηρήσει τις συμφωνίες και αφετέρου να μην προχωρήσει σε υποσχέσεις για παροχές πριν συνεννοηθεί με τους επικεφαλής των θεσμών, που φτάνουν στην Αθήνα τη Δευτέρα, απευθύνουν οι Βρυξέλλες λίγες ώρες πριν ο Πρωθυπουργός προκηρύξει σε εξαγγελίες από το βήμα του Βελιδείου στη Θεσσαλονίκη. Αλλωστε, όπως επισμαίνουν, τον τελευταίο λόγο στις όποιες αποφάσεις θα έχουν οι εταίροι στο Eurogroup, το οποίο θα αξιολογήσει τις εκθέσεις ελέγχου των θεσμών.

Την ίδια ώρα επιφανείς οικονομολόγοι διαμνύουν, λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες της χώρας και την επιδείνωση εξωγενών κινδύνων, οι οποίοι προκαλούν νευρικότητα στις αγορές, ότι η Αθήνα έχει δύσκολο δρόμο να διανύσει λόγω των δεσμεύσεων όπως είναι τα υψηλά πλεονάσματα, ενώ επισμαίνουν ότι πρόκειται η ενίσχυση της οικονομίας και όχι η παροχολογία, η οποία δεν βοηθάει στην εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης.

Υπενθυμίζοντας κατηγορηματικά ότι για την έξοδο της Ελλάδας από τα προγράμματα συνέβαλε η ανάληψη δεσμεύσεων και μάλιστα έναντι των υπόλοιπων εταίρων της ευρωζώνης, ευρωπαϊστές αξιωματούχους δηλώνει στα «ΝΕΑ» ότι «είναι ξεκάθαρο πως υπάρχουν συγκεκριμένες συμφωνίες με την Ελλάδα στο πλαίσιο των προγραμμάτων διάσωσης, οι οποίες έπαιξαν σημαντικό ρόλο τόσο για το κλείσιμο του προγράμματος όσο και στο να συμφωνήσουν τα υπόλοιπα μέλη της ευρωζώνης στα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους».

Παράλληλα, ο ίδιος αξιωματούχος επισμαίνει ότι στη μεταπρογραμματική περίοδο και ενόψει της πρώτης αποστολής των επικεφαλής των θεσμών τη Δευτέρα στην Αθήνα «τα ζητήματα, που επιδιώκει να θέσει η ελληνική κυβέρνηση, θα πρέπει να τεθούν στο πλαίσιο της πρώτης μεταπρογραμματικής αποστολής των θεσμών», ενώ συμπληρώνει ότι οι όποιες εξελίξεις «θα εξαρτηθούν από τη συνολική κατάσταση και τη συνολική αξιολόγηση που θα κάνουν οι θεσμοί, την οποία θα παρουσιάσουν στο Eurogroup».

Ποιο είναι το μήνυμα; Πρώτον, ότι στις Βρυξέλλες αναμένουν τήρηση των δεσμεύσεων και δεύτερον, ότι οποιαδήποτε πρόθεση για

Ματίς Γιούργκεν

«Τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για την ελάφρυνση του χρέους προϋποθέτουν ότι η Ελλάδα θα παραμείνει στον δρόμο των μεταρρυθμίσεων»

παροχές της κυβέρνησης θα πρέπει να περάσει από το διπλό κόσκινο, αφενός των θεσμών και αφετέρου των υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης. Οι ευρωπαίοι εταίροι άναψαν το πράσινο φως για την ελάφρυνση του χρέους με την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα παραμείνει στον δρόμο των μεταρρυθμίσεων. Μάλιστα, πηγές στις Βρυξέλλες επισμαίνουν ότι το ενδεχόμενο μη τήρησης δεσμεύσεων και ιδίως της ακύρωσης ή αναστολής των περικοπών στις συντάξεις, βρίσκει αντίθετες ορισμένες χώρες της ευρωζώνης.

ΔΥΣΚΟΛΟΣ ΔΡΟΜΟΣ. Όπως επεξηγεί ο Ματίς Γιούργκεν, επικεφαλής διεθνών οικονομικών στο Γερμανικό Οικονομικό Ινστιτούτο (IWF), «η επιδίωξη να προσαρμοστούν σημαντικές λεπτομέρειες του προγράμματος αμέσως μετά την έξοδο από τα προγράμματα είναι ένας δύσκολος δρόμος χωρίς την έγκριση των εταίρων της ευρωζώνης και των θεσμών, γιατί τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για την ελάφρυνση του χρέους και ενδεχομένως επιπλέον μέτρα, που μπορεί να αποφασιστούν αργότερα, προϋποθέτουν ότι η Ελλάδα θα παραμείνει στον δρόμο των μεταρρυθμίσεων».

Οι θεσμοί έρχονται στην Αθήνα με διάθεση να συνδιαμορφώσουν με την ελληνική κυβέρνηση το προσχέδιο του προϋπολογισμού της

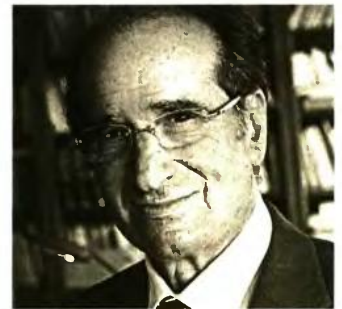
Τομά Πικετί

«Η ΕΕ δεν έπρεπε να έχει ζητήσει από την Ελλάδα πρωτογενή πλεονάσματα μεγαλύτερα από ένα χαμηλό επίπεδο, γύρω στο 0,5% του ΑΕΠ»

επόμενης χρονιάς, στο οποίο θα αποτυπωθεί αν υπάρχει δυνατότητα για πολιτικές παροχών. Κρίσιμο ρόλο στην αξιολόγηση και την ευελιξία, που ενδεχομένως θα επιδείξουν οι θεσμοί, θα παίξει όχι μόνο το αν υπάρχει δημοσιονομικό περιθώριο, κάτι που φαίνεται ότι είναι εφικτό, αλλά και η «συνολική εικόνα» της ελληνικής οικονομίας.

Είναι χαρακτηριστική η δήλωση στα «ΝΕΑ» του διευθυντή του think tank των Βρυξελλών CEPS Ντάνιελ Γκρος, σχολιάζοντας αν υπάρχουν περιθώρια αναστολής του μέτρου των περικοπών των συντάξεων: «Οι περικοπές είναι αναγκαίες διότι η οικονομία δεν αναπτύσσεται για να δημιουργήσει αξιοπρεπείς εισοδήματα, το οποίο θα μπορούσε τότε να αναδιανεμήσει η κυβέρνηση. Αντί να ασχολείται η κυβέρνηση με τις συντάξεις θα πρέπει να επικεντρωθεί στην οικονομική ανάπτυξη, την άνοδο των εξαγωγών και την προσέλκυση επενδύσεων».

Από την πλευρά του ο Τομά Πικετί αποφεύγει να απευθύνει ευθέως συστάσεις προς την ελληνική κυβέρνηση, αλλά σημειώνει ότι η ελληνική οικονομία δεν έχει ανακάμψει και δηλώνει αντίθετος στα υψηλά πλεονάσματα, τόσο μάλλον στα υπερπλεονάσματα, που επιδιώκει η κυβέρνηση για να διασφαλίσει δημοσιονομικό περιθώριο παροχών. Παράλληλα, ο γάλλος οικονομολόγος υποδεικνύει εμμέσως

Ζαν Πολ Φιτουσί

«Το διεθνές κλίμα δεν συνέβαλε θετικά στην ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας. Η χώρα έχει μπροστά της έναν δύσκολο δρόμο»

πλιν σαφώς ότι προέκουν οι δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και οι πολιτικές ενίσχυσης της απασχόλησης ανάμεσα στους νέους. «Η ΕΕ δεν έπρεπε να έχει ζητήσει από την Ελλάδα πρωτογενή πλεονάσματα μεγαλύτερα από ένα χαμηλό επίπεδο, γύρω στο 0,5% του ΑΕΠ, για τις επόμενες δεκαετίες, τουλάχιστον όσο η χώρα δεν έχει καταφέρει να ανακάμψει, μέσω κυρίως υψηλότερων δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων και υψηλότερης απασχόλησης ανάμεσα στους νέους» δήλωσε ο Πικετί στα «ΝΕΑ».

Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ. Ευρωπαϊστές αξιωματούχοι ανησυχούν, εξάλλου, για τον αντίκτυπο που θα έχει πιθανή μη τήρηση των μεταμνημονιακών δεσμεύσεων της Ελλάδας στην αξιοπιστία της χώρας έναντι των αγορών, κρίνοντας ότι δεν υπάρχουν περιθώρια να δοθεί αρνητικό σήμα στις αγορές, όταν μάλιστα υπάρχουν αυξημένοι εξωγενείς κίνδυνοι οι οποίοι προκαλούν νευρικότητα στις χρηματαγορές. Όπερ και επισμαίνουν την ανάγκη συνεννόησης με τους θεσμούς,

Καμπανάκι από επιφανείς οικονομολόγους που διαμνύουν ότι ενδεχόμενη αναστολή των περικοπών στις συντάξεις και των μεταμνημονιακών δεσμεύσεων της Ελλάδας θέτει σε κίνδυνο την αξιοπιστία της χώρας έναντι των αγορών

Ενίσχυση της οικονομίας και όχι παροχολογία

Κ. ΣΚΑΜΒΕΝΙΤΗΣ

Ντάνιελ Γκρος

«Αντί να ασχολείται η κυβέρνηση με τις συντάξεις θα πρέπει να επικεντρωθεί στην οικονομική ανάπτυξη και την προσέλκυση επενδύσεων»

ώστε οι έλεγχοι και η έκθεση, που θα καταρτίσουν οι θεσμοί και θα δημοσιοποιηθεί το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου, να δίνουν θετικό σήμα στις αγορές ότι η Ελλάδα βρίσκεται στον δρόμο των μεταρρυθμίσεων.

Το εξωτερικό περιβάλλον με τους κινδύνους που εγκυμονούν οι εξελίξεις στις γειτονικές μας χώρες - Τουρκία, Ιταλία - αλλά και στις αναδυόμενες αγορές με ηχηρότερο παράδειγμα την Αργεντινή δεν διευκολύνουν τις εξελίξεις. Είναι χαρακτηριστική η δήλωση του γάλλου οικονομολόγου Ζαν Πολ Φπουσί στα «ΝΕΑ» ότι «το διεθνές κλίμα, όπως διαμορφώνεται σήμερα, δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες που είχαμε ότι θα συνέβαλλε θετικά στην ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας και θα βοηθούσε την Ελλάδα στον δρόμο εκτός των Μνημονίων». Ο γάλλος καθηγητής της οικονομίας Sciences Po Paris, παρότι θεωρεί ότι η Ελλάδα χρειάζεται μέτρα κοινωνικής πολιτικής, εκτιμά ότι «η χώρα έχει μπροστά της έναν δύσκολο δρόμο».

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

ΤΟΥ OLIVIER DELORME

Το τέλος του εφιάλτη είναι ακόμα μακριά

Η τραγική απάτη του ευρώ ήταν να κάνει τους λαούς να πιστεύουν ότι δημιουργήθηκε ένα ευρωπαϊκό νόμισμα για να δώσει σε όλους περισσότερη σταθερότητα, θέσεις εργασίας και ευημερία, ωστόσο το ευρώ είναι πολύ περισσότερο από ένα νόμισμα. Είναι ένας τρόπος διακυβέρνησης που στερεί τους λαούς ενός βασικού οργάνου ελέγχου του περωμένου τους: τη νομισματική κυριαρχία. Και λόγω των συνθηκών της διαπραγμάτευσης της Συνθήκης του Μάαστριχ (ιδίως καταστροφικής από τη γαλλική πλευρά), αυτός ο τρόπος διακυβέρνησης είναι ουσιαστικά γερμανικός, βασιζόμενος στον ορντο-φιλελευθερισμό (ordolibéralisme), μια ιδεολογία που κληρονομείται από την ιστορία και τις παθολογίες της Γερμανίας και χαρακτηρίζεται από την αησιοφιλία των δημοκρατικών δυνάμεων, από την αξίωση αποκλεισμού της οικονομίας κατά τις πολιτικές διαβουλεύσεις και από τη θέσπιση ιερών κανόνων που ορίζουν μια οικονομική τάξη ανώτερη από το Σύνταγμα.

Ως εκ τούτου, καταλαβαίνουμε καλύτερα την προειδοποίηση του Ζαν-Κλοντ Γούνκερ (28 Ιανουαρίου 2015) στην ελληνική κοινοβουλευτική πλειοψηφία που είχε μόλις εκλεγεί: «Δεν μπορεί να υπάρξει δημοκρατική επιλογή, η οποία να αντιτίθεται στις ευρωπαϊκές συνθήκες», την αθόρυβη παραβίαση από την ΕΕ των αποτελεσμάτων του δημοψηφίσματος του επόμενου καλοκαιριού ή το μέτωπο της άρνησης που πρόβαλε η Ευρωζώνη στον υπουργό Βαρουφάκη. Εκείνος παρουσίασε πραγματιστικές, και μάλιστα μέτριες και ανεπαρκείς προτάσεις, για τις οποίες δεν ήταν δυνατή η πρόσβαση στην Ευρωζώνη, δεδομένου ότι η θέση της είναι ιδεολογική: λίγη σημασία έχει το οικονομικό τίμημα, το πλήγμα στη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δράματα και οι θάνατοι, από τη στιγμή που οι κανόνες τηρούνται. Στην ΕΕ, όπως προηγουμένως στην ΕΣΣΔ, η αποτυχία δεν μπορεί να προέλθει από την παραφροσύνη των κανόνων ή να προκληθεί η αμφισβήτησή τους, δεν μπορεί παρά να είναι μόνο αποτέλεσμα ανεπαρκούς εφαρμογής τους και να δικαιολογείται η αυστηρότητά τους.

Για την Ελλάδα, όμως, όπως και για όλες τις χώρες των οποίων η οικονομία δεν έχει βασικά στοιχεία παρόμοια με εκείνα της γερμανικής, οι κανόνες αυτοί σημαίνουν ασφυξία. Γιατί εάν η γερμανική οικονομία, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της, δεν είναι πολύ ευαίσθητη στη συναλλαγματική ισοτιμία αφού δίνει καθοριστικό βάρος στη διαμόρφωσή της, ένα ισχυρό ευρώ είναι αντίθετα καταστρεπτικό για τη Γαλλία, την Ιταλία και πολλές άλλες χώρες, συμπεριλαμβανομένης πρωτίστως της Ελλάδας, αφού η τελευταία δεν σταθμίζει τίποτα στον καθορισμό αυτής της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Προκειμένου να γίνει επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας, αλλά και της ιταλικής, της γαλλικής κ.λπ. θα χρειαζόταν μια υποτίμηση προσαρμόζοντας την αξία του νομίσματός τους στις δομές τους, τα δυνατά τους σημεία και τις αδυναμίες τους.

Το ευρώ, απαγορεύοντας κάτι τέτοιο, καταδικάζει τα

κράτη αυτά σε συνθήκες προσαρμογής οι οποίες συνεπάγονται ατελείωτη μείωση των μισθών, των συντάξεων, των κοινωνικών παροχών και επιβολή νέων φόρων και περικοπών. Η έξοδος από τα Μνημόνια (προσωρινή ή όχι) δεν αλλάζει τίποτα, οι δρακόντειοι νόμοι του ευρώ και οι αγορές, που είναι οι κηδεμόνες τους, θα συνεχίσουν να τους επιβάλλουν. «Η υπακοή στις αγορές θα ανταμειφθεί, η ανυπακοή θα τιμωρηθεί», έγραφε ένας από τους ιδρυτές του ορντο-φιλελευθερισμού, ο Wilhelm Röhrke, σε ένα βιβλίο του το 1942 με τίτλο «Η Κοινωνική Κρίση του Παρόντος».

Από τη στιγμή που το ελληνικό χρέος παραμένει μη βιώσιμο, που η μικρή μείωση της ανεργίας επιτεύχθηκε μόνο με την αποχώρηση του πιο δυναμικού πληθυσμού του πληθυσμού, του οποίου η εκπαίδευση πληρώθηκε από τον έλληνα φορολογούμενο, αλλά θα δημιουργήσει προστιθέμενη αξία αλλού, που η μαζική πτώχευση εμποδίζει την επανέναρχη της εγχώριας κατανάλωσης, η οποία αποτελεί την κύρια κινητήρια δύναμη των ανεπτυγμένων οικονομιών, και που η ανάπτυξη του 2017 έχει όλα τα χαρακτηριστικά μιας «ανάκαμψης της νεκράς γάτας», υπάρχει προσωρινή και μηχανική αποζημίωση προκαλούμενη από μια υπερβολική πτώση.

Στην πραγματικότητα, με ισχυρή δυσλειτουργία, το ευρώ δεν παύει να εμπλουτίζει τα πλουσιότερα κράτη της ευρωζώνης και να υποβαθμίζει τα υπόλοιπα. Για την Ελλάδα, η έξοδος από αυτό το 2015 θα ήταν πιο δύσκολη από ό,τι το 2010 ή το 2012, και αύριο θα είναι δυσκολότερη από ό,τι το 2015 ή σήμερα, επειδή το ευρώ εξακολουθεί να καταστρέφει το παραγωγικό και ανθρώπινο δυναμικό της χώρας, επειδή συνεχίζει να δικαιολογεί τη δολοφονία της ιδιωτικής και δημόσιας κληρονομιάς, να δημιουργεί πολιτική καχυποψία.

Το ευρώ όμως είναι μια υποδούλωση και η υποδούλωση δεν μεταρρυθμίζεται (η Γερμανία που επωφελεται από αυτό δεν θα δεχθεί ποτέ κάτι τέτοιο): ή βγαίνουμε από αυτό ή πεθαίνουμε.

Ο Olivier Delorme είναι ιστορικός και δοκιμιογράφος, συγγραφέας του «Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια, από τον πέμπτο αιώνα μέχρι σήμερα», τρεις τόμοι, Εκδ. Folio Histoire, Gallimard, 2013 και «30 καλοί λόγοι για έξοδο από την Ευρώπη», εκδ. Η.Θ.Ο, 2016

Το ευρώ καταδικάζει τα κράτη σε συνθήκες προσαρμογής οι οποίες συνεπάγονται ατελείωτη μείωση των μισθών, των συντάξεων, των κοινωνικών παροχών και επιβολή νέων φόρων και περικοπών

ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ ΒΑΤΙΚΙΩΤΗ

Δειλή συρραφή

Αν πράγματι η έξοδος της 20ής Αυγούστου ήταν καθαρή, κι αν η μαιούρη περίοδος των Μνημονίων ήταν μια παρένθεση που άνοιξε τον Μάιο του 2010 κι έκλεισε τον Αυγούστο του 2018, τότε...

Ο Αλέξης Τσίπρας σφειδε να ξεκινήσει την ομιλία του στη Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης από τα εργασιακά εξαγγέλλοντας την (σταδιακή έστω) επαναφορά της 13ης και της 14ης σύνταξης (κατά προτεραιότητα) και του 13ου και του 14ου μισθού για τους δημοσίους υπαλλήλους. Επίσης, την επιστροφή του κατώτατου μισθού στα 751 ευρώ και τη δεσμευτική του εφαρμογή σε όλες τις επιχειρήσεις και όλους τους κλάδους. Εκτός κι αν υπάρχουν εννοικότερες συμβάσεις... Κι ακόμη, απαγόρευση διά νόμου όλων των μορφών σύγχρονης δουλειάς, όπως ο θεσμός της μαθητείας που ανθεί στον τουρισμό...

Το σημαντικότερο: αύξηση του αφορολόγητου ορίου, γιατί διαφορετικά οι αυξήσεις στους μισθούς θα τροφοδοτήσουν εκείνα τα ματωμένα (κι ουδέποτε ματαιωμένα) πλεονάσματα. Κατάργηση του άδικου φόρου του ΕΝΦΙΑ κι επαναφορά του Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας (της... επαράτου) με διαφορετικούς ωστόσο συντελεστές, ώστε να καλυφθεί ο στόχος εισπραχθεί των 3,09 δισ. ευρώ, όχι όμως από 7,3 εκατ. ιδιοκτήτες. Αλλά από τους λίγους και καλούς... Επιπλέον, μείωση του ΦΠΑ, του πιο άδικου φόρου στο επίπεδο του 2009, ξεκινώντας από τα τρόφιμα και την εστίαση.

Πάγωμα όλων των εν εξελίξει ιδιωτικοποιήσεων με πρώτη την αποκρατικοποίηση των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ, κι ένα γενναίο πρόγραμμα στήριξης των δημοσίων υποδομών και λειτουργιών, πριν αρχίσουμε να θρηνούμε κι εμείς πάνω από τις δικές μας Γέφυρες. Τα πεδία δόξης είναι άπειρα και λαμπρά: από σύγχρονες μονάδες αφαλάτωσης στα νησιά, για να πάψει αυτό το αίσχος με τα πλαστικά μπουκάλια που τριπάζει τις τοπικές ντόπιες κι επισκεπτών, μέχρι γενναία προγράμματα προσλήψεων στην πρωτοβάθμια υγεία, που παρά τον πυρετό των μετονομασιών και το ατελείωτο Tetris των μετακινήσεων κι οργανωτικών διευθετήσεων, παραμένει ο μεγάλος ασθενής.

Στην πραγματικότητα, οι εξαγγελίες του Πρωθυπουργού θα είναι μια δειλή συρραφή σωστών κι αναγκαίων, εκ πρώτης όψεως, μέτρων που όμως θα χάνονται κάπου στο βάθος του ουρανού και δεν θα κάνουν τη διαφορά τού μέσα (στα Μνημόνια) από το έξω (από τα Μνημόνια). Πολύ... λίγα μέτρα που ακόμη κι αν εφαρμοστούν, αυτό θα συμβεί πάλι... αργά για μια κοινωνία που εξακολουθεί να μαστίζεται από μια ανεργία στο επίπεδο του 19%, υπερδιπλάσια δηλαδή από το ιστορικό 8% στο οποίο κατά παράδοση κυμαινόταν, κι από μια προσφορά θέσεων εργασίας που κατά πλειοψηφία είναι είτε πρόσκαιρες είτε μειομένης απασχόλησης. Μάρτυρας, τα στοιχεία του ΕΦΚΑ που βεβαιώνουν ότι 1 στους 3 (630.000 στα 2 εκατ.) αμείβεται με 385 ευρώ κατά μέσο όρο. Υπάρχουν δηλαδή και χειρότερα: εργαζόμενοι των 100 και 200 ευρώ που η κατάστασή τους δεν πρόκειται να αλλάξει αν μαζί με την κατάργηση του υποκατώτατου δεν θωρακισθεί η εργασία, ώστε να ταυτιστεί ξανά με τις υψηλές ομοιόβες και την κοινωνική ευημερία. Τότε θα μιλούσαμε για έξοδο.

Ο Λεωνίδας Βατικιώτης είναι οικονομολόγος, συγγραφέας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΚΛΗ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οικονομολόγος διεθνούς φήμης επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πρίνστον και άλλοτε υποδιευθυντής του ευρωπαϊκού τμήματος του ΔΝΤ, ο Ασόκα Μόντι, επέστρεψε στην Ελλάδα για να παρουσιάσει το βιβλίο του «Euro Tragedy: A Drama in Nine Acts» – ένα βιβλίο το οποίο, όπως καταδεικνύεται από τον τίτλο του, περιλαμβάνει πολλή Ελλάδα, όπως και η συζήτηση που ακολουθεί.

Τελείωσαν τα Μνημόνια καθηγητά Μόντι;

Μετά την ανακίνωση του τέλους του προγράμματος – κάποιοι προτιμούν να μιλούν για «έξοδο» – έγραψα ένα μακροσκελές άρθρο όπου εξέφραζα την απαισιοδοξία μου για τη συνέχεια. Γιατί ξεκνάμε ότι αυτό που χρειάζεται η Ελλάδα είναι η αναδιάρθρωση του χρέους. Δεν έγινε όμως καμία αναδιάρθρωση από εκείνους που παίρνουν τις αποφάσεις.

Τι μπορεί να σημαίνει αυτό για τη συνέχεια;

Ότι τα περιθώρια κινήσεων για την ελληνική κυβέρνηση είναι πολύ στενά. Ναι, ίσως η ελληνική κυβέρνηση θα μπορεί να κάνει κάποια πράγματα. Αλλά θα υπάρχει πάντα εκείνη η υποχρέωση για 3,5% του πλεονάσματος. Σημαντικές αποφάσεις επομένως δεν θα μπορούν να ληφθούν. Ούτε ασφαλείς και να δοθούν μεγάλες υποσχέσεις.

Φοβάστε ένα νέο Μνημόνιο;

Δεν πιστεύω ότι θα χρειαστεί. Θέλω να επιμείνω όμως ότι δεν υπάρχει άλλη λύση από το κούρεμα του χρέους – είτε το ονομάσει κανείς έτσι είτε όχι. Είναι κάτι που μπορεί να δει κανείς σε όλες τις μελέτες του ΔΝΤ. Δεν έχω συναντήσει έναν οικονομολόγο που να μη μου έχει πει ότι το χρέος είναι η καρδιά του προβλήματος.

Το κλίμα στην Ελλάδα πώς το βρήκατε;

Θα έλεγα ότι υπάρχουν δυο σχολές. Η μία, η μικρότερη, λέει ότι εμείς οι Έλληνες κάναμε λάθη και τώρα πρέπει να κάνουμε αυτά που μας λένε οι θεομοί και χρειαζόμαστε τους θεσμούς

επειδή εάν μας επιτραπεί να κάνουμε ό,τι νομίζουμε, θα κάνουμε πάλι λάθος πράγματα. Η άλλη, η πολυπληθέστερη ομάδα, διαφωνεί. Λέει, ναι, κάναμε λάθη, αλλά τα προγράμματα προκάλεσαν μια άνευ προηγουμένου καταστροφή.

Και πού βρίσκεται η αλήθεια;

Εγώ συμφωνώ με αυτή τη δεύτερη ομάδα. Ναι, οι Έλληνες έκαναν τα πάντα λάθος. Αλλά αυτοί που ήρθαν να θεραπεύσουν το λάθος άφησαν μια κοινωνία και μια οικονομία χωρίς ελπίδα. Στο βιβλίο μου περιγράφω μια σκηνή από μια προεκλογική συγκέντρωση του Γιώργου Παπανδρέου στις εκλογές του 2009. Ήταν μια νέα γυναίκα που είπε «η επιλογή είναι πολύ απλή, ψηφίζουμε για την ελπίδα». Πολύ πριν δηλαδή από την κρίση υπήρχε ένα βαθύ συναίσθημα απελπισίας, ενώ την ίδια ώρα το ΔΝΤ συνέτασσε εκθέσεις όπου διαπίστωνε ότι δεν υπήρχε κανένας κίνδυνος και πως η οικονομία βελτιωνόταν. Βελτιωνόταν! Μιλούσαν για «καλοδεχόμενη πρόοδο»!

Είπε...

Δεν έχω συναντήσει έναν οικονομολόγο που να μη μου έχει πει ότι το χρέος είναι η καρδιά του προβλήματος

Όλοι γνωρίζουμε τι ακολούθησε...

Και η ευθύνη είναι αποκλειστικά της τρόικας. Κι αυτό πέρα από το γεγονός ότι ανάμεσα στον Οκτώβριο του 2009 και τον Μάιο του 2010 είχαμε μια ανεπίτρεπτη καθυστέρηση στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Λέω συχνά στους φοιτητές μου ότι οι αποφάσεις που δεν λαμβάνονται εγκαίρως είναι σαν να μην έχουν ληφθεί ποτέ. Από κει πέρα όμως το μεγαλύτερο λάθος ήταν ότι η αναδιάρθρωση του χρέους δεν έγινε τον Μάιο του 2010. Και προσέξτε, μιλάμε για μια επιλογή που οι πάντες γνώριζαν ότι ήταν λανθασμένη.

Γιατί, πιστεύετε;

Έχουν διατυπωθεί διάφορες υποθέσεις γι' αυτό. Μια υπόθεση είναι ότι το Βερολίνο και το Παρίσι δεν ήθελαν την αναδιάρθρωση για να μη χάσουν χρήματα οι γερμανικές και οι γαλλικές τράπεζες. Εμένα δεν με πείθει αυτή η υπόθεση, οι απόψεις δεν θα ήταν μεγάλες. Νομίζω ότι οι λόγοι ήταν καθαρά ιδεολογικοί. Μια αντίληψη που έλεγε ότι δεν πληρώνουμε για τους άλλους και ο καθένας θα πρέπει να φροντίζει τα του οίκου του.

Κι από δω και μπρος;

Επενδύστε στην εκπαίδευση και στην έρευνα. Δεν υπάρχει ιστορικό προηγούμενο χώρας η οποία να αναπτύχθηκε χωρίς να έχει επενδύσει στην εκπαίδευση και την έρευνα. Πουθενά στον κόσμο, πουθενά στην Ιστορία.

Ασόκα Μόντι

«Δεν υπάρχουν περιθώρια κινήσεων»

Ο διεθνούς φήμης οικονομολόγος μιλάει για τη λάθος «θεραπεία» της κρίσης, που προκάλεσε μια άνευ προηγουμένου καταστροφή

ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΦΕΣΣΑ

Τι θα ήθελε να ακούσει ο επιχειρηματικός κόσμος από τους πολιτικούς αρχηγούς

Ο επιχειρηματικός κόσμος περιμένει να ακούσει από τους πολιτικούς στη ΔΕΘ αλήθειες, και όχι υποσχέσεις χωρίς αντίκρισμα, όπως:

- **Ότι η χώρα βγαίνει** από τα Μνημόνια χωρίς να διαθέτει οικονομία παραγωγική και εξωστρεφή, που θα επιταχύνει την ανάπτυξη της. Χρειάζεται λοιπόν συνέχιση και εμβάθυνση των μεταρρυθμίσεων και όχι παροχές που θα μας πάνε πίσω.
- **Ότι δεν υπάρχουν** μαγικές λύσεις για να επανέλθει η οικονομία σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, χωρίς να γίνουν μαζικά επενδύσεις. Χωρίς επενδύσεις, νέα εισοδήματα και νέες θέσεις απασχόλησης, οι εργαζόμενοι βρίσκονται σε αδυναμία να φτιάξουν οικογένεια και να αποκτήσουν σπίτι, ώστε να δοθεί έτσι μεγαλύτερη ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα.
- **Ότι για να γίνουν** πολλές και παραγωγικές επενδύσεις, οι εγχώριες αποταμιεύσεις δεν αρκούν. Χρειάζονται κεφάλαια εγχώρια και ξένα. Ο μόνος τρόπος για να προσελκύσουμε κεφάλαια είναι να εμπνεύσουμε εμπιστοσύνη στις καλές ανα-

πτυξιακές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

- **Ότι οι επενδύσεις** δεν θα έλθουν απλώς και μόνο επειδή βγαίνουμε από τα Μνημόνια. Θα έλθουν μόνο όταν εξασφαλίσουν ικανοποιητική απόδοση, μέσα σ' ένα θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας μιας ελεύθερης και διεθνώς ανταγωνιστικής οικονομίας της αγοράς.
- **Ότι οι επενδύσεις** στη βιομηχανία αυξάνουν ταυτόχρονα την εξωστρέφεια και την παραγωγικότητα της οικονομίας, καθώς και το επίπεδο ευημερίας του πληθυσμού.
- **Ότι χρειάζεται** ένα φορολογικό σύστημα που να επιβραβεύει και όχι να τιμωρεί όσους δουλεύουν περισσότερο και κερδίζουν περισσότερα, και όχι να ωθεί τα καλύτερα μυαλά στο εξωτερικό και τις επιχειρήσεις σε αδυναμία στελέχωσης με άτομα υψηλών δεξιοτήτων. Οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές, που οδηγούν σε πρακτικές φοροδιαφυγής, αδιόλητης εργασίας, λαθρεμπορίου κ.ο.κ., πρέπει να μειωθούν, διότι δεν επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να μεγαλώσουν, να προσλάβουν κόσμο και να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους.
- **Ότι η χώρα «γερνάει»** και αυτό δημιουργεί αδιέξοδα, καθώς οι δαπάνες συντάξεων, υγείας και κοινωνικής προστασίας δεν θα μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τη νομοταγή ιδιωτική οικονομική δραστηριότητα.
- **Ότι η ανάπτυξη**, πέρα από επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα, απαιτεί και αύξηση του ποσοστού συμμετοχής του πληθυσμού στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα στις γυναίκες και τους νέους. Κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει χωρίς μαζική επέκταση της βρεφονηπιακής φροντίδας και της υιοθέτησης μέτρων στήριξης της οικογένειας, καθώς και των ευκαιριών απόκτησης δεξιοτήτων μέσω προγραμμάτων μαθητείας.

- **Ότι το ασφαλιστικό** μας σύστημα πρέπει να συνδέει τις εισφορές των εργαζομένων με τις συντάξεις που θα πάρουν στο μέλλον. Οι εργαζόμενοι δεν μπορεί να δουλεύουν στα τυφλά. Με τις εισφορές μάλιστα να μπαίνουν στα γενικά φορολογικά έσοδα χωρίς να επενδύονται για να αποδώσουν, δεν ενθαρρύνεται ούτε η εργασία ούτε η αποταμίευση. Με τόσο υψηλές εισφορές, οι επιχειρήσεις αποθαρρύνονται να κάνουν προσλήψεις και να δώσουν αυξήσεις στο προσωπικό τους.
- **Ότι δεν μπορεί** να συνεχισθεί η διαρκής υποβάθμιση της παιδείας και η απουσία διασύνδεσής της με την αγορά εργασίας. Εκπτώσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπου τα συνδικαλιστικά προνόμια και τα μικροπολιτικά οφέλη μπαίνουν μπροστά από τις ανάγκες των εκπαιδευόμενων, είναι αναντίστοιχες των προσπαθειών που καταβάλλονται σε άλλες χώρες του κόσμου, ενόψει των κατακλυσμοϊκών αλλαγών που συντελούνται στη γνώση, την τεχνολογία και την αγορά εργασίας.
- **Ότι το κράτος** πρέπει να εκουχρονισθεί και να περιορίσει τα έξοδά του. Το κράτος να γίνει μέρος της λύσης και όχι να είναι μέρος του προβλήματος, βάζοντας εμπόδια στη λειτουργία των επιχειρήσεων. Δεν αρκούν οι καλές προθέσεις. Απαιτούνται στοχευμένα έργα από τη δημόσια διοίκηση που να φέρνουν συγκεκριμένο και λειτουργικό αποτέλεσμα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Στην ψηφιακή εποχή, η δημόσια διοίκηση δεν μπορεί να βριόκεται 50 χρόνια πίσω.
- **Ότι η οικονομία** δεν μπορεί να λειτουργήσει με τράπεζες που δεν χρηματοδοτούν επαρκώς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Στο πλαίσιο αυτό, χρειάζεται ένα αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο αναδιάρθρωσης των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων και μείωσης των κόκκινων δανείων. Με γρήγορες κινήσεις. Διαφορετικά, η ανάπτυξη που θα μπορούσε να λύσει και το πρόβλημα των τραπεζών δεν θα έρθει ποτέ.

Ο Θεόδωρος Φέσσας είναι πρόεδρος του ΣΕΒ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

Χρειάζεται ένα φορολογικό σύστημα που να επιβραβεύει και όχι να τιμωρεί όσους δουλεύουν περισσότερο και να μην ωθεί τα καλύτερα μυαλά στο εξωτερικό και τις επιχειρήσεις σε αδυναμία στελέχωσης

34 ΤΑ ΝΕΑ

8 η διεθνής έκθεση Θεσσαλονίκης

8-16/9/2018
ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΔΟΣΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΒΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΕΤΤΑ

Το στίγμα της οικονομικής πολιτικής

Λίγες μέρες μετά τη λήξη του τρίτου προγράμματος και με διεθνές περιβάλλον που δεν διαγράφεται ευνοϊκό, ποια σήματα θα έπρεπε να στείλουν οι διακρυσίσεις οικονομικής πολιτικής στη ΔΕΘ; Έχει κάποια σημασία να αναλογιστεί κανείς ότι τόσο το αναμένουμε με βάση το παρελθόν, όσο τι χρειάζεται για να βγει πραγματικά η χώρα από την κρίση.

Πρώτα από όλα, μια αίσθηση εγγύησης. Η κρίση δεν τελείωσε, τελείωσαν τα προγράμματα στήριξης. Οι πιέσεις από τη διεθνή οικονομία ή ακόμα και μια βαθιά διεθνής κρίση θα πρέπει να θεωρούνται πιθανά κατά τα επόμενα χρόνια. Η οικονομία μας δεν μπορεί να ελπίζει ότι θα ξεφύγει από τις σχετικές προκλήσεις αν δεν ενδυναμωθεί σημαντικά και αυτό θα πρέπει να είναι μια συστηματική διαδικασία με ενδιάμεσους στόχους. Είναι μεγάλο λάθος αν θεωρείται ότι σε επόμενες δυσκολίες χρηματοδότησης, το κόστος θα είναι διαχειρίσιμο ή θα επιμεριστεί μόνο σε λίγους. Μια τέτοια κρίση θα μπορούσε να κάνει πιθανό ένα νέο πρόγραμμα σε ορισμένα χρόνια, φυσικά, με τεράστιο κόστος.

Για μια κοινωνία, λοιπόν, που έχει πληρώσει υψηλό κόστος επί μία δεκαετία λόγω λαθών, τόσο πριν από την κρίση όσο και κατά τη διάρκεια της, θα πίστευε κανείς πως είναι πλέον ξεκάθαρος και εθνικός στόχος να μην ξαναβρεθεί σε τέτοια αδυναμία, ούτε καν να πλησιάσει ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Οτιδήποτε λιγότερο από αυτό θα ήταν πολιτικά κατώτερα των περιστάσεων και ιδιαίτερα επικίνδυνα.

Ταυτόχρονα, είναι καιρίας σημασίας να καλλιεργηθούν συναινήσεις για τομές απαραίτητες στη δομή της οικονομίας, κυρίως στις αγορές και τη σχέση τους με τον δημόσιο τομέα. Η συχνά μισοπική διαχείριση των προκλήσεων και πρόταξη επιμέρους συμφερόντων έναντι του συνόλου, διακώρισε τη χώρα από άλλες που επίσης αντιμετώπισαν κρίσεις αλλά το έκαναν με μεγαλύτερο βαθμό ειλικρίνειας, συναίνεσης και συνέλισης της πρόκλησης. Σήμερα, είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς πώς η χώρα φιλοδοξεί να προσελκύσει ξένα κεφάλαια και επιχειρήσεις και να επαναπατρίσει υψηλής μόρφωσης εργαζομένους, όταν συχνά κυριαρχούν ακραία αντιπαλότητα και καιροσκοπικές συμπεριφορές.

Αν όμως η πολιτική σηματοδοτήσει την απαραίτητη αίσθηση επείγοντος και μαζί διάθεση συναίνεσης σε κομβικά μεταρρυθμιστικά μέτωπα, οι προσδοκίες στην οικονομία μπορεί να βελτιωθούν εξαιρετικά γρήγορα. Αυτό θα είχε ιδιαίτερα ευεργετική επίδραση σε πολλούς επιμέρους τομείς όπου σήμερα υπάρχει καθίζηση, από τις μετοχές έως τα ακίνητα και από το κόστος δανεισμού έως τις τραπεζικές καταθέσεις.

Τέλος, η ελληνική οικονομία δεν θα ορθοδοθήσει αν συνεχίσει να κινείται φοβικά ορθώνοντας τείχη για να προστατέψει τη δέλη κερκτιμένα. Αντίθετα, έχει μόνο να κερδίσει αν γίνει ανοικτή σε κάθε έκφανσή της, περισσότερο και από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές. Η λειτουργία της ως ισχυρού περιφερειακού κέντρου επιχειρηματικότητας και ανθρώπινου κεφαλαίου θα πρέπει να είναι κεντρικός στόχος. Η πολιτική οφείλει σήμερα να δώσει το ανάλογο στίγμα. Ειδικά, η οικονομία θα εισέλθει σε έναν ολισθηρό δρόμο, ακριβώς την ίδια ώρα που θα δημιουργείται η ψευδαίσθηση πως η κρίση ξεπεράστηκε.

Ο Νίκος Βέττας είναι γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ και καθηγητής του Οικονομικού Παιδείας Αθηνών

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Να αποφυγει η ελληνική κυβέρνηση να δρομολογήσει επεκτατικά μέτρα, δηλαδή παροχές, ή να αναστρέψει μεταρρυθμίσεις, διαμνύει μέσω της συνέντευξής του στα «ΝΕΑ» ο Πάολο Πιτσόλι, ανώτερος οικονομολόγος στην ING. Ο ειδικός σε Ελλάδα, Ιταλία και ΟΝΕ τονίζει ότι οι δημοσιονομικοί στόχοι που προβλέπονται στη μεταμνημονιακή συμφωνία αφήνουν ελάχιστη περιθώρια για τέτοιες αποφάσεις και προειδοποιεί ότι χρειάζεται να επιμείνει η Ελλάδα στις μεταρρυθμίσεις για να διασφαλίσει η αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας.

Η Ελλάδα εξήλθε του προγράμματος και κατευθύνεται προς μια νέα περίοδο. Βρίσκεται στην έξοδο του τούνελ ή μόλις εισήλθε σε ένα άλλο τούνελ, δεδομένων των αυστηρών δεσμεύσεων;

Η Ελλάδα βρίσκεται τώρα σε μια κρίσιμη καμπή, αλλά η ζωή μετά το τέλος του προγράμματος δεν θα είναι απαραίτητα εύκολη. Τα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους υπόκεινται σε αυστηρούς όρους, γεγονός που απαιτεί συνεχή επιτήρηση. Βεβαίως, δεν πρέπει να υπάρξει επιπλέον λιτότητα, αλλά οι δημοσιονομικοί στόχοι που καθορίζονται από τη μεταμνημονιακή συμφωνία παραμένουν πολύ φιλόδοξοι και αφήνουν περιορισμένο περιθώριο ελιγμών για να δρομολογηθούν επεκτατικά μέτρα ή για να αναστραφούν μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει. Αυτό μπορεί να είναι πολιτικά δύσκολο σε ένα έτος εκλογών.

Πού εντοπίζετε περισσότερη αβεβαιότητα και ποιες θα πρέπει να είναι οι προτεραιότητες;

Επεται από μια τόσο μεγάλη διάρκεια συρρίκνωσης, η αποκατάσταση βιώσιμων συνθηκών ανάπτυξης θα είναι πιθανώς μία από τις κυριότερες προτεραιότητες. Θα πρέπει να βρεθεί ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης με καλύτερη ισορροπία μεταξύ εγχώριας και εξωτερικής ζήτησης, ώστε να μοκλείσει τις μεγάλες και κουραστικές μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που έγιναν κατά τη διάρκεια των ετών της κρίσης.

Πώς βλέπετε το μεταμνημονιακό μέλλον της χώρας; Υπάρχουν λόγοι ανσυχίας για τη βιωσιμότητα του χρέους και την προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης;

Ο τρόπος με τον οποίο σχεδιάστηκε η έξοδος, με ένα ουσιαστικό μαζιλάνι ρευστότητας, αναμένεται να αποτρέψει οποιαδήποτε βραχυπρόθεσμη κρίση ρευστότητας. Ωστόσο, η επίτευξη των φιλόδοξων στόχων για πρωτογενή πλεονάσματα μπορεί να αποδειχθεί πρόκληση εάν οι προβλέψεις οικονομικής ανάπτυξης αποδειχθούν υπερβολικά αισιόδοξες. Και ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος 2,2% μακροπρόθε-

σμα μπορεί να αποδειχθεί πολύ δύσκολο να επιτευχθεί. Εάν βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα η διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και η εφαρμογή των συμφωνηθέντων μέτρων ελάφρυνσης του χρέους διασφαλίζουν τη βιωσιμότητά του, η μακροχρόνια βιωσιμότητά του φαίνεται να κινδυνεύει και μπορεί να χρειαστούν πρόσθετα μέτρα ελάφρυνσης.

Ποιες είναι οι ανσυχίες γύρω από την αναπτυξιακή προοπτική;
Η βελτίωση των συνθηκών ανάπτυξης θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την αποφασιστικότητα των ελληνικών οικονομικών και πολιτικών παραγόντων να συνεχίσουν την πορεία των μεταρρυθμίσεων και να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στην πραγματική εφαρμογή τους. Μια πιο παραγωγική οικονομία και μια πιο αποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση θα παίζουν καθοριστικό ρόλο στην προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων για την ταχύτερη αποκατάσταση της ανάπτυξης σε μια βιώσιμη βάση. Οι επενδύσεις ενδέχεται να παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στη μεταμνημονιακή φάση.

Θα μπορούσε η Ελλάδα να επανεξετάσει ορισμένες δεσμεύσεις, όπως η προνομοθετημένη περικοπή στις συντάξεις;

Θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από το επίπεδο μιας ενδεχόμενης υπερβολής των δημοσιονομικών στόχων του τρέχοντος έτους και το κατά πόσο η εφαρμογή εναλλακτικών μέτρων θα θεωρηθεί ότι θα πρέπει να επαναλαμβάνεται ή όχι.

Μέτρα όπως είναι η αύξηση του κατώτατου μισθού, η αναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για τους ελεύθερους επαγγελματίες, που ενδέχεται να υιοθετηθούν από την κυβέρνηση, πιστεύετε ότι κινούνται στη σωστή κατεύθυνση;

Από την οπτική του οικονομολόγου, η ριζική αναστροφή των μεταρρυθμίσεων, που έχουν ήδη γίνει, στην αγορά εργασίας θα μπορούσε να είναι μια επικίνδυνη άσκηση, η οποία θα πρέπει να γίνεται με προσοχή, καθώς θα μπορούσε να επιφέρει πλήγμα στην αξιοπιστία και να επηρεάσει την ελκυστικότητα της Ελλάδας σε επενδυτές.

Ποια μέτρα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση;
Εχοντας χάσει το 25% του ΑΕΠ από τα τέλη του 2009, η Ελλάδα χρειάζεται απαραίτητα μέτρα για την αποκατάσταση μιας υψηλότερης οικονομικής ανάπτυξης. Δίνοντας προτεραιότητα σε επενδύσεις σε φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, μπορεί να ανακόψει το brain drain Ελλήνων, πολλοί εκ των οποίων εξακολουθούν να εγκαταλείπουν τη χώρα. Αυτό πιθανότατα να συμβάλει στην ενίσχυση της παραγωγικότητας, που αποτελεί καθοριστικό παράγοντα του δυναμικού ΑΕΠ.

Πάολο Πιτσόλι

«Επικίνδυνη η αναστροφή μεταρρυθμίσεων»

«Λείπει ένα σχέδιο για την πορεία της χώρας την επόμενη δεκαετία»

Ο διευθυντής Ερευνών του Γερμανικού Ινστιτούτου Οικονομίας μιλάει για τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει η Ελλάδα για να σταθεί και πάλι στα πόδια της

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΠΙΩΡΓΟ ΠΑΠΠΑ

Το τέλος του Μνημονίου δεν αρκεί για να προσελκύσει η Ελλάδα επενδύσεις που θα τροφοδοτήσουν την αναθέρμανση της οικονομίας. Η ΔΕΘ δίνει την ευκαιρία για ένα νέο ξεκίνημα που πρέπει όμως να περιλαμβάνει τις δομικές μεταρρυθμίσεις που παραλείφθηκαν, όπως και ένα συνολικό σχέδιο για την Ελλάδα την επόμενη δεκαετία, λέει στα «ΝΕΑ» ο καθηγητής Αλέξανδρος Κρητικός, διευθυντής Ερευνών του Γερμανικού Ινστιτούτου Οικονομίας (DIW) με έδρα το Βερολίνο.

Η Ελλάδα είναι εκτός Μνημονίου από τις 20 Αυγούστου. Έγινε αντιληπτό στο εξωτερικό;

Τα πρώτα μηνύματα από τις αγορές, από τις οποίες πρέπει να χρηματοδοτηθεί η Ελλάδα μετά την 20ή Αυγούστου, είναι αρνητικά. Οι σημερινές αποδόσεις βρίσκονται στο 4,6%, είναι υψηλότερα από όσο αντέχει η Ελλάδα με δεδομένο το μεγάλο της χρέος.

Τι θα σημάνει για την Ελλάδα εάν τα επιτόκια παραμείνουν υψηλά;

Η Ελλάδα δεν μπορεί να δανειζεται με επιτόκια, θα έλεγα, άνω του 3%. Με τα υψηλά επιτόκια των αγορών, φοβόμαι ότι η ελληνική κυβέρνηση θα χρησιμοποιεί όλο και μεγαλύτερο μέρος από το «μαξιλάρι» που συμφωνήθηκε. Αυτό θα στείλει το μήνυμα ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να βγει στις αγορές και η επόμενη κυβέρνηση θα αναγκαστεί να καταφύγει στην πιστοληπτική γραμμή του ESM.

Η ελληνική κυβέρνηση αποδίδει τα υψηλά επιτόκια των αγορών στην κρίση της Τουρκίας και της Αργεντινής. Είναι οι εξωγενείς παράγοντες που ευθύνονται για τις υψηλές αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων;

Τα αίτια για την εικόνα μιας χώρας βρίσκονται πρωτίστως στην ίδια τη χώρα. Σίγουρα η κρίση στην Τουρκία και την Αργεντινή συνέβαλε στη μεγαλύτερη απουσιοληψία των αγορών, υπενθύμισε ότι η Ελλάδα δεν ανήκει

στις ανεπτυγμένες, αλλά στις αναδυόμενες οικονομίες, για τις οποίες οι επενδυτές είναι πιο προσεκτικοί, όταν πρόκειται για τα κρατικά τους ομόλογα. Οι εξωγενείς παράγοντες απλά επενεργούν, ενισχύουν την κατάσταση στην οποία βρίσκεται η Ελλάδα. Εάν η Ελλάδα είχε ανακτήσει την εμπιστοσύνη, θα ήταν αδιάφορες οι εξελίξεις στην Τουρκία και την Αργεντινή.

Οι αγορές περιμένουν με το τέλος του Μνημονίου ένα μήνυμα από την Ελλάδα. Ποιο θα έπρεπε να είναι αυτό το μήνυμα;
Ο Πρωθυπουργός έχει την ευκαιρία στη ΔΕΘ να σημάνει ένα νέο ξεκίνημα για το μέλλον της χώρας, να απευθύνει έκκληση σε ολόκληρο τον ελληνικό λαό για μία κοινή προσπάθεια να αναπτυχθεί η χώρα. Το σημαντικότερο μήνυμα

θα ήταν να χαράξει μία πορεία, στην οποία εκείνο το τμήμα της ιδιωτικής οικονομίας που μπορεί να βγάλει την Ελλάδα από την κρίση θα αποκτήσει ένα θεσμικό πλαίσιο που θα επιτρέψει την ανάπτυξη της. Κατ' αρχάς με χαμηλότερη φορολόγηση, που είναι εφικτή, εάν η κυβέρνηση πείσει τους πιστωτές ότι οι επιβαλλόμενοι φόροι θα εισπραχθούν με συνέπεια. Ένα μεγάλο ποσοστό του ιδιωτικού τομέα διολιθοβάνει στην παραοικονομία και αυτό είναι αποτέλεσμα του βάρους της άμεσης φορολόγησης, που είναι ασφυκτικό για τις μικρές επιχειρήσεις.

Η κυβέρνηση χρειάζεται τα φορολογικά έσοδα για να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις της έναντι των πιστωτών.

Εδώ απαιτείται ένα μήνυμα προς δύο κατευθύνσεις. Αφενός μείωση των συντελεστών φορολόγησης που θα δώσει κίνητρο για την επάνοδο στη νόμιμη δραστηριότητα και θα αυξήσει αυτά τα φορολογικά έσοδα. Αφετέρου ένα αξιόπιστο μήνυμα στους πιστωτές ότι ταυτόχρονα με τη μείωση των φορολογικών συντελεστών θα υπάρξει συνεπής είσπραξη των φόρων.

Η ελληνική κυβέρνηση επιτυγχάνει συνεχώς μεγαλύτερα πρωτογενή πλεονάσματα από τα συμφωνηθέντα με τους πιστωτές. Σε τι ωφελεί αυτό;

Για την ελληνική κυβέρνηση είναι εύλογο, επειδή πιστεύει ότι με τον τρόπο αυτόν θα έχει το κεφάλι της ήσυχο με τους πιστωτές για να εφαρμόσει στο εσωτερικό τη δική της πολιτική. Αλλά δεν ωφελεί καθόλου την οικονομία, αντίθετα έχει εξαιρετικά αρνητικές επιπτώσεις, έξοδο επιχειρήσεων στο εξωτερικό, ενίσχυση της παραοικονομίας κ.ά. Μια αξιόπιστη στρατηγική για το σύνολο της χώρας θα ήταν η μείωση της φορολογίας και ταυτόχρονα η επίτευξη των πρωτογενών πλεονασμάτων με την αύξηση των κρατικών

εσόδων μέσω της αύξησης των φορολογικών εσόδων.

Ποιο μήνυμα θα σταλεί στο εξωτερικό και στις αγορές εάν η κυβέρνηση δεν υλοποιήσει τη νομοθετημένη μείωση των συντάξεων από την επόμενη χρονιά;

Εξαρτάται εάν η ελληνική κυβέρνηση μπορεί να πείσει τους πιστωτές ότι χωρίς τη μείωση των συντάξεων θα διασφαλιστούν μακροπρόθεσμα τα πρωτογενή πλεονάσματα. Αυτό θα είναι δύσκολο. Επίσης, θα είναι αρνητικές οι επιπτώσεις στα επιτόκια των αγορών, καθώς οι δυνητικοί επενδυτές σε ελληνικά ομόλογα θα γίνουν δύσπιστοι μπροστά στο ενδεχόμενο να αναθερμανθεί η συζήτηση για το χρέος, να χρειαστεί ξανά βοήθεια του ESM με την απειλή ενός νέου κουρέματος για τους ιδιώτες πιστωτές. Ταυτόχρονα θα τεθεί το ζήτημα κατά πόσο είναι μεσο-μακροπρόθεσμα βιώσιμα τα συνταξιοδοτικά ταμεία στην Ελλάδα χωρίς μία τέτοια μείωση των συντάξεων.

Η αναθέρμανση της οικονομίας χρειάζεται επενδύσεις. Βλέπετε την προοπτική να γίνουν επενδύσεις στην Ελλάδα;
Όχι, δεν τη βλέπω.

Γιατί;

Διότι η εξαίρεση ενός αρνητικού παράγοντα, όπως είναι το Μνημόνιο, δεν επαρκεί όταν όλες οι κομβικές παράμετροι για τις επενδύσεις παραμένουν, όπως πριν, κακές. Επιπρόσθετα, με την έξοδο από το Μνημόνιο έγινε ακριβότερος ο δανεισμός για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Οι επενδυτές δεν έρχονται στη χώρα επειδή ζαφνικά παύει να είναι σε πρόγραμμα διάσωσης και η εξυπηρέτηση του χρέους της επιμηκύνθηκε έτσι ώστε να μην αντιμετωπίζει άμεσα πρόβλημα εξυπηρέτησής του. Δεν είναι αυτός ο καθοριστικός παράγοντας για να αποφασίσει ένας επενδυτής εάν θα πάει στην Α ή τη Β χώρα.

Είπε...

Ζητούμενο είναι μία κυβέρνηση η οποία στη χάραξη της οικονομικής της πολιτικής θα λαμβάνει υπόψη το σύνολο της χώρας και θα την κάνει ελκυστική για όσους την εγκατέλειψαν

Το 2019 είναι εκλογική χρονιά στην Ελλάδα. Πόσο θα επιπράξει την οικονομική πορεία που πρέπει να ακολουθήσει η χώρα;

Δεν βλέπω να ακολουθείται μία οικονομική πολιτική που να ενισχύει την ελληνική ιδιωτική οικονομία. Ζητούμενο είναι μία κυβέρνηση η οποία στη χάραξη της οικονομικής της πολιτικής θα λαμβάνει υπόψη το σύνολο της χώρας και θα την κάνει ελκυστική για όσους την εγκατέλειψαν και θέλουν να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά στην Ελλάδα. Λείπει μία συνολική πρόταση, προανατολισμένη στα σημεία των Μνημονίων που τα τελευταία οκτώ χρόνια δεν εφαρμόστηκαν: δομικές μεταρρυθμίσεις, αναμόρφωση της διοικητικής μηχανής, βελτίωση της αποδοτικότητας, ηλεκτρονική προσφορά υπηρεσιών. Λείπει ένα σχέδιο για την πορεία της χώρας τα επόμενα δέκα χρόνια. Δεν έγινε ούτε από τη σημερινή ούτε από την προηγούμενη κυβέρνηση.

Αλέξανδρος Κρητικός

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗ

Η μακροοικονομική πολιτική μετά τα Μνημόνια

Η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πριν από τη δημιουργία της ζώνης του ευρώ, οδήγησε σε μια μεγάλη περίοδο οικονομικής στασιμότητας ή ελάχιστης ανάπτυξης. Αυτό οφείλεται τόσο στο παραδοσιακό έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας όσο και στην οικονομική πολιτική που ακολουθήθηκε στη δεκαετία του 1980, όταν υπήρξε εκτροχιασμός των δημόσιων οικονομικών, με την έκρηξη των δημοσίων δαπανών και του δημόσιου χρέους και πολύ υψηλός πληθωρισμός.

Στη δεκαετία του 1990, η πολιτική της σύγκλισης αποδείχθηκε αναποτελεσματική, με αποτέλεσμα η ελληνική οικονομία να ενταχθεί στη ζώνη του ευρώ με σημαντικές δημοσιονομικές ανισορροπίες και χαμηλή διεθνή ανταγωνιστικότητα.

Από τη στιγμή που η Ελλάδα μπήκε στη ζώνη του ευρώ, το μόνο εργαλείο σταθεροποίησης της οικονομίας που της απέμεινε ήταν η δημοσιονομική πολιτική, δηλαδή η πολιτική των φόρων, των δημοσίων δαπανών και του χρέους. Ωστόσο, σε συνθήκες ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων σε μια νομισματική ένωση, η δημοσιονομική πολιτική δεν αρκεί για να επιτευχθεί ο διττός στόχος της επαρκούς οικονομικής ανάπτυξης χωρίς προβλήματα στο ισοζύγιο πληρωμών. Μια προσπάθεια αντιμετώπισης της ανεργίας με δημοσιονομικά μέτρα, όπως η μείωση των φόρων ή η αύξηση των δημοσίων δαπανών, οδηγεί νομισματικά σε εξωτερικές ανισορροπίες, με τη μορφή της διεύρυνσης του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Από την άλλη, μια προσπάθεια αντιμετώπισης των εξωτερικών ανισορροπιών, με τη μορφή της αύξησης των φόρων ή της μείωσης των δημοσίων δαπανών, οδηγεί νομισματικά σε αύξηση της ανεργίας και ύφεση.

Για τα πρώτα δέκα χρόνια μετά τη διασφάλιση της ένταξης, η ελληνική οικονομία κατόρθωσε να απολαύσει ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη συνδυασμένη με χαμηλό πληθωρισμό. Η ταχύτερη αυτή ανάπτυξη ήταν αποτέλεσμα της ανόδου τόσο των επενδύσεων όσο και της κατανάλησης, λόγω της σημαντικής μείωσης των επιτοκίων που επέφερε η συμμετοχή στην ευρωζώνη.

Από την άλλη, η διεύρυνση της διαφορής επενδύσεων - αποταμιεύσεων οδήγησε νομισματικά σε διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, κάτι που εν μέρει αγνοήθηκε σε όλη τη διάρκεια της δεκαετίας πριν από την κρίση, λόγω του ότι ο εξωτερικός δανεισμός γινόταν σε ευρώ. Επιπλέον, από τη στιγμή της ένταξης το 2000, η πολιτική χαλάρωσε και εντά-

θηκαν τόσο οι δημοσιονομικές ανισορροπίες όσο και το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας.

Ωστόσο, το οκταετές πρόγραμμα προσαρμογής που υιοθετήθηκε στον απόλοχο της κρίσης του 2010 έχει, μέχρι στιγμής, αποδειχθεί μία παραγωγής αποτυχία, καθώς οδήγησε την ελληνική οικονομία σε μία υπερκοταστή ύφεση πρωτοφανούς διάρκειας και βάθους. Στο δίλημμα μεταξύ ύφεσης και εξισορρόπησης του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών οι «θεσμοί» επέλεξαν μια παρατεταμένη ύφεση, και αυτό αποτυπώθηκε και στα τρία Μνημόνια.

Τι μπορεί να γίνει τώρα, καθώς το πρόγραμμα αυτό ολοκληρώνεται;

Αυτό που πρέπει να αποφευχθεί πάση θυσία είναι η παλινδρόμηση στις πολιτικές της τριακονταετίας πριν από την κρίση. Ο κίνδυνος του λαϊκισμού ελλοχεύει πάντοτε, ιδίως σε μία οικονομία που έχει περάσει μια τόσο μεγάλη ύφεση. Χρειάζεται ένα ανασχεδιασμένο, αξιόπιστο και συνεπές μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα ανάκαμψης, με προσδοκώμενη διάρκεια και ευρύτερη στόχευση από αυτή μιας κυβερνητικής θητείας. Το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει βεβαίως να είναι αποδεκτό και από τους ευρωπαϊκούς «θεσμούς», αλλά εναπόκειται σε εμάς να το σχεδιάσουμε και να συνεργαστούμε τόσο μεταξύ μας, όσο και με τους «θεσμούς».

Στόχευση ενός αποτελεσματικού προγράμματος πρέπει να είναι η ανάκαμψη των επενδύσεων και της ιδιωτικής καταναλώσεως που είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Ωστόσο αυτό θα πρέπει να γίνει χωρίς εκ νέου διεύρυνση των ελλειμμάτων του Δημοσίου και του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Ως εκ τούτου το πρόγραμμα θα πρέπει να τηρήσει λεπτές ισορροπίες.

Προκειμένου να επιτευχθεί η διατηρήσιμη ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, απαιτείται πρωτίστως μια αξιόπιστη φορολογική μεταρρύθμιση φιλική προς τις επενδύσεις, καθώς και τολμηρές μεταρρυθμίσεις στον ρόλο και στη λειτουργία του δημόσιου τομέα. Η φορολογική μεταρρύθμιση θα πρέπει να είναι δημοσιονομικά ουδέτερη ή να συνδυαστεί με αντίστοιχη μείωση των πρωτογενών δαπανών του Δημοσίου. Αν συνδυαστεί με περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους αυτό θα είναι ένα επιπλέον θετικό στοιχείο. Όταν επιτευχθεί και εμπεδωθεί η ανάκαμψη, τότε θα δημιουργηθούν περιθώρια και για αποκατάσταση των κοινωνικών αδικιών που χαρακτήρισαν το πρόγραμμα προσαρμογής.

Επιπλέον απαιτούνται μεσοπρόθεσμο χειρισμοί που θα ενισχύσουν την αξιοπιστία της ελληνικής πολιτείας έναντι των επενδυτών και των καταναλωτών, ώστε να ενισχυθούν οι άμε-

σες ξένες επενδύσεις, να ανακάμψει η κατανώση με βάση τα εισοδήματα και τα περιουσιακά στοιχεία των καταναλωτών, και όχι τον εξωτερικό δανεισμό. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να ενταθούν οι αναπτυξιακές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, όπως οι αποκρτικοποιήσεις, οι συνεργασίες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και η αναμόρφωση και περιορισμός του οικονομικού ρόλου του κράτους στις επιτελικές και κοινωνικές του προτεραιότητες.

Στοιχείο που θα βοηθήσει την ανάκαμψη είναι να αντιστραφεί, εν μέρει τουλάχιστον, η εκροή κεφαλαίων που αποσταθεροποίησε το χρηματοπιστωτικό σύστημα κατά τη διάρκεια της κρίσης, με κίνητρα επαναπατρισμού κεφαλαίων. Η παράληψη επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων όταν ξέσπασε η κρίση το 2010 ήταν βασική αδυναμία του προγράμματος προσαρμογής, και συνετέλεσε τόσο στο μέγεθος όσο και στη διάρκεια της ύφεσης που βιώσαμε.

Το κρίσιμο ερώτημα είναι αν, ακόμη και στην περίπτωση που ξεπεραστούν οι εσωτερικές πολιτικές αντιθέσεις, και σχεδιασθεί ένα αξιόπιστο πρόγραμμα, που, σε αντίθεση με τα Μνημόνια, θα προτάσσει τον στόχο της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, θα μπορούσε να πετύχει και τους εταίρους και δανειστές μας να ξεπεράσουν τα δικά τους ιδεολογικά και πολιτικά στερεότυπα και περιορισμούς. Αυτός πρέπει να είναι ο στόχος των ελληνικών κυβερνήσεων στο άμεσο μέλλον, καθώς σε αντίθετη περίπτωση, οι διεθνείς χρηματαγορές θα εξακολουθήσουν να είναι επιφυλακτικές, αν όχι αρνητικές, αναφορικά με τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Ο Γιώργος Αλογοσκούφης είναι καθηγητής στην έδρα Καραμανλή στη Σχολή Fletcher του Πανεπιστημίου Tufts των ΗΠΑ και στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, και πρώην υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών

Χρειάζεται ένα ανασχεδιασμένο, αξιόπιστο και συνεπές μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα ανάκαμψης, με προσδοκώμενη διάρκεια και ευρύτερη στόχευση από αυτή μιας κυβερνητικής θητείας

Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου 2018

Τράπεζες

07

Δάνεια προσωπικά, και αναλωτικά, από κάρτες, επαγγελματικά, μικρών, μεσίων και μεγάλων επιχειρήσεων, ναυπηγικά, αλλά και στεγαστικά, θα περιλαμβάνουν τα «πακέτα» μη εξυπηρετούμενων δανείων που θα βγάλουν προς πώληση οι τράπεζες.

Μέχρι τα τέλη του έτους, και πολύ περισσότερο από το 2019, οπότε αναμένονται και οι πρώτες πωλήσεις στεγαστικών NPLs, τα πλεονεκτήρια μη εξυπηρετούμενων δανείων θα αποτελούν μια «κανονικότητα» για τις τράπεζες, αλλάζοντας πλήρως τα δεδομένα για τους δανειολήπτες.

Οι τράπεζες θα επισπεύσουν τις πωλήσεις «κόκκινων» δανείων, κυρίως σε δάνεια που έχουν εξασφαλίσεις και σε μικρότερο βαθμό στο καταναλωτικό χαρτοφυλάκιο, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων τους μέχρι τα τέλη του 2019. Με βάση τη μέχρι στιγμής αποχρεωτικότητα τους, οι τράπεζες αποχρεώσουν σε επιπλέον πωλήσεις ύψους 4,7 δισ. ευρώ, αγγίζοντας τα 11,6 δισ. ευρώ συνολικές πωλήσεις για την περίοδο Ιουνίου 2017 - Δεκεμβρίου 2019.

Ωστόσο η επικείμενη, εντός του Σεπτεμβρίου, **ανοδική αναθεώρηση** των στόχων για τη μείωση των NPLs δεν αποκλείεται να ενισχύσει κατά περίπου 3 δισ. ευρώ τις πωλήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων μέχρι τα τέλη του 2019, ανεβάζοντάς τις κοντά στα 15 δισ. ευρώ (ονομαστική αξία). Ήδη μέσα στο 2018 οι πωλήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων από τις τράπεζες θα ξεπεράσουν τα 20 δισ. ευρώ, συνοπλογοζόμενων των τόκων που έχουν σωρευτεί τα δάνεια αυτά.

■ Οι αλλαγές για τους οφειλότες

Τα δάνεια που θα πουληθούν από τις τράπεζες είναι αυτά που βρίσκονται σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών. Αναγκαία προϋπόθεση για να τεθούν προς πώληση είναι, **12 μήνες πριν**, η τράπεζα να έχει προσκαλέσει **εξωδίκως τον οφειλέτη και τον εγγυητή** του δανείου να ρυθμίσουν την οφειλή. Από την προτίθεση αυτή εξαιρούνται απαιτήσεις επιδικές ή επιδικασθείσες και απαιτήσεις κατά οφειλετών μη συνεργάσιμων.

Από τη στιγμή που η τράπεζα θα βγάλει προς πώληση τα δάνεια, **θα παύει κάθε σχέση της με τους οφειλότες** δανειολήπτες, οι οποίοι πλέον θα έχουν ως αντισυμβαλλόμενο το fund. Αυτό σημαίνει ότι **ο κάθε δανειολήπτης θα οφείλει πλέον στο fund** το δάνειο

► Τι αθιάζει για τους οφειλότες

Πόσα και ποια δάνεια θα «ξεφορτωθούν» οι τράπεζες

ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΣΕ ΔΑΝΕΙΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟ ΒΑΘΜΟ ΣΕ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ. ΑΠΟ ΑΡΧΕΣ 2019 ΟΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ NPLs

■ ΑΠΟ ΤΗ ΝΕΝΑ ΜΑΛΛΙΑΡΑ malliara@kefalαιο.gr

Η πώληση δανείου σε fund δεν θα χειροτερεύει την ουσιαστική και δικονομική θέση του οφειλέτη και του εγγυητή. Ωστόσο, το fund θα απαιτεί το σύνολο και όχι τη ρυθμιζόμενη οφειλή

και θα υποχρεούται να ακολουθήσει τις επιλογές που θα συμφωνήσει με αυτό για τη ρύθμιση της οφειλής του.

Σημειώνεται, πάντως, ότι η πώληση δανείου στο fund δεν θα χειροτερεύει την ουσιαστική και δικονομική θέση του οφειλέτη και του εγγυητή και δεν θα επηρεάζεται στο fund να προβεί μονομερώς σε τροποποίηση όρου της σύμβασης, καθώς και του επιτοκίου. Έτσι, στην περίπτωση μεταβίβασης δανείου για την εξυπηρέτηση του οποίου έχει συμφωνηθεί **κυμαινόμενο επιτόκιο**,

το fund δεν θα μπορεί να ορίσει **περιθώριο επιπλέον του επιτοκίου αναφοράς**, υψηλότερο εκείνου που είχε ορίσει η τράπεζα στον δανειολήπτη κατά τον χρόνο καταχώρισης της μεταβίβασης του δανείου, ακόμα και αν τέτοιο δικαίωμα υφίστατο συμβατικά για την τράπεζα.

Μετά την εξαγορά των δανείων, το fund θα απαιτεί από τον δανειολήπτη το σύνολο της οφειλής και όχι τη «ρυθμιζόμενη» οφειλή που αυτός είχε με την τράπεζα. Κατόπιν αυτού, το «κούρεμα» που θα μπορεί να λάβει στην οφειλή του ο δανειολήπτης δεν θα είναι εκ

προνομίου μεγαλύτερο από αυτό της τράπεζας, αλλά θα διαιωνίζονται κατόπιν ενδελεχούς διερεύνησης του fund για τις πραγματικές δυνατότητες του οφειλέτη να αποπληρώσει την οφειλή.

Εξυπακούεται ότι το fund θα μπορεί να ασκήσει χωρίς χρονοτριβή κάθε ένδικο μέσο για την είσπραξη της οφειλής, συμπεριλαμβανομένου του πλειστηριασμού.

Σημειώνεται ότι μέχρι 31/12/2018 προσατεύονται από την πώληση σε funds μόνο τα δάνεια που είναι **συνδεδε-**

μένα με προσημείωση ή υποθήκη πρώτης κατοικίας, αντικειμενικής αξίας έως 140.000 ευρώ, καθώς και εκείνα που έχουν την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου.

Συγκεκριμένα, προστατεύονται **όχι μόνο τα στεγαστικά δάνεια**, αλλά και τα καταναλωτικά, τα επισκευαστικά, τα δάνεια ελεύθερων επαγγελματιών, εμπόρων, αγροτών, καθώς και τα δάνεια μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων που έχουν διασφάλιση σε πρώτη κατοικία **με αντικειμενική αξία μέχρι 140.000 ευρώ** και χωρίς κάποιο εισοδηματικό κριτήριο.

Οι πωλήσεις «κόκκινων» χαρτοφυλακίων

Η αγορά αναμένει με ενδιαφέρον την πώληση του χαρτοφυλακίου μικρομεσαίων επιχειρήσεων «Jupiter» της **Alpha Bank**. Οι δεσμευτικές προσφορές για το χαρτοφυλάκιο, ονομαστικής αξίας 800 εκατ. ευρώ, αναμένονται **αρχές Οκτωβρίου**. Μέχρι τέλος του έτους θα ολοκληρωθεί και η πώληση του χαρτοφυλακίου «Mercury», ανεξασφαλιστων NPLs, ύψους 1,9 δισ. ευρώ.

Γύρω στις **20 Σεπτεμβρίου** αναμένονται οι δεσμευτικές προσφορές για το χαρτοφυλάκιο «Zenith» της **Eurobank**. Πρόκειται για χαρτοφυλάκιο μη εξασφαλισμένων NPLs, ονομαστικής αξίας 1,1 δισ. ευρώ. Η Eurobank θα βγάλει προς πώληση **και χαρτοφυλάκιο NPLs μικρομεσαίων επιχειρήσεων** με ενέχυρα σε ακίνητα. Παράλληλα, θα προχωρήσει

στην **επιπώληση στεγαστικών** μη εξυπηρετούμενων δανείων, 2 δισ. ευρώ, η οποία θα έχει ολοκληρωθεί μέσα στο α' εξάμηνο 2019.

Μετά το «**Amoeba**» (επιχειρηματικά δάνεια με εξασφαλίσεις, λογιστικής αξίας 1,4 δισ. ευρώ) και το «**Arctos**» (ανεξασφαλιστα καταναλωτικά και δάνεια από κάρτες, λογιστικής αξίας 400 εκατ. ευρώ), δύο νέα χαρτοφυλάκια NPLs θα βγάλει προς πώληση η **Τράπεζα Πειραιώς**. Πρόκειται για το χαρτοφυλάκιο «**Iris**», ύψους 400 εκατ. ευρώ (ανεξασφαλιστα προσωπικά δάνεια και δάνεια από κάρτες, δάνεια μικρών επιχειρήσεων και ανοίγματα χρηματοδοτικής μίσθωσης), και το **χαρτοφυλάκιο ναυπηγικών δα-**

νείων με εξασφαλίσεις «Nemo», ύψους επίσης 400 εκατ. ευρώ. Οι πωλήσεις θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του α' εξαμήνου 2019.

Χαρτοφυλάκιο NPLs με εξασφαλίσεις θα βγάλει προς πώληση και η **Εθνική Τράπεζα**. Πρόκειται για χαρτοφυλάκιο 1 δισ. ευρώ, με δάνεια μικρών ατομικών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, του οποίου η πώληση θα ολοκληρωθεί μέσα στο α' τρίμηνο 2019. Στο **β' τρίμηνο 2019** η τράπεζα θα έχει ολοκληρώσει και τη δεύτερη πώληση χαρτοφυλακίου NPLs **χωρίς εξασφαλίσεις** (μετά το χαρτοφυλάκιο «Earth», ύψους 2 δισ. ευρώ, που πούλησε τον Ιούλιο). Το χαρτοφυλάκιο θα είναι ύψους **700 εκατ. ευρώ** και θα περιλαμβάνει δάνεια από κάρτες, καταναλωτικά και ατομικών επιχειρήσεων.

Κεφάλαιο

Οικονομία

Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου 2018

► Στο «κόκκινο» δάνεια 17 δισ. ευρώ

Ποιοι εξοστρακίζονται από 15/9 από το άσυλο του ν. Κατσέλη

ΕΝΑΡΞΗ ΜΕ 30.000-40.000 ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΧΡΩΣΤΟΥΝ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ 3,5-4,5 ΔΙΣ. ΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ «ΦΟΥΡΝΙΑ» ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΝ ΟΣΟΙ ΘΑ ΧΑΝΟΥΝ 2-3 ΔΟΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΠΛΑΝΟΥ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

▲ ΑΠΟ ΤΗ ΝΕΝΑ ΜΑΛΛΙΑΡΑ malliara@kefalio.gr

Με άμεση έξωση από το προστατευτικό πλαίσιο του νόμου Κατσέλη απειλούνται μετά τις 15 Σεπτεμβρίου 30.000 - 40.000 δανειολήπτες με οφειλές 3,5 - 4,5 δισ. ευρώ στις τράπεζες. Πρόκειται για μια αρχική «έτοιμη φουρνιά» οφειλετών, που μέχρι σήμερα έκαναν κατάχρηση της προστασίας του νόμου και οι οποίοι θα ακολουθηθούν στη συνέχεια από οφειλέτες που δεν θα ανταποκρίνονται στο πλαίσιο της συμφωνημένης ρύθμισης για την ευνοϊκή εξόφληση της οφειλής τους στις τράπεζες.

Στόχος είναι να «διυλιστούν» από τις τράπεζες μη εξυπηρετούμενα δάνεια 17 δισ. ευρώ και το «άσπλο» του νόμου Κατσέλη να απολαμβάνουν μόνο όσοι δανειολήπτες βρίσκονται σε πραγματική ένδεia.

Τα πρώτα «αποκαλύπτερα»

Μετά τους ηλεκτρονικούς πλειστηριαμούς μέσω των οποίων θα γίνουν στο «φουρί» 15.000 - 20.000 ακίνητα μέχρι τα τέλη του έτους, οι αλλαγές στο πλαίσιο του νόμου Κατσέλη στις 15 Σεπτεμβρίου κλείνουν οριστικά τις... μπάρες της σκοπούμενης αθέτησης πληρωμών, αλλά και θα κάνουν τα πράγματα δυσκολότερα για την παροχή προστασίας στην πρώτη κατοικία. Η τελευταία θα προστατευτεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018, με άρνηση τι μέλλει γενέσθαι στη συνέχεια και τα ικανά διαπραγματεύσεις για την παράτασή της. Άμεσα, η αλλαγή δεδομένων θα οδηγήσει σε εξώσεις δανειοληπτών από τον νόμο Κατσέλη.

Με βάση τη συντονισμένη προεργασία τους σε διαπραγματευτικό project που υλοποίησαν με σύμβουλο την PwC, οι τράπεζες έχουν διαπιστώσει ότι δάνεια 17 δισ. ευρώ έχουν υπαχθεί στο καθεστώς προστασίας του νόμου Κατσέλη. Από τα δάνεια αυτά, ποσοστό 20%-25% υπολογίζουν ότι αντιστοιχεί σε δανειολήπτες που, ενώ μπορούσαν να εξυπηρετήσουν τις δό-

Στην περίπτωση που η αίτηση δανειολήπτη για υπαγωγή του στον νόμο απορριφθεί, θα παύει να ισχύει αναδρομικά η αναστολή τόκων

σεις του δανείου τους, εκμεταλλεύτηκαν καταχρηστικά την ασπίδα προστασίας του νόμου. Παράλληλα, οι τράπεζες έχουν αναλύσει τα στοιχεία για όσες υποθέσεις δανειοληπτών του νόμου έχουν κριθεί ως δικαστικές αθώες, διαπιστώνοντας ότι το 40% των αιτήσεων δανειοληπτών απορρίπτονται από τα δικαστήρια. Κατόπιν αυτού, με τη συνδρομή του νομοθετικού πλαισίου και υπό την πίεση του

SSM για τη μείωση των «κόκκινων» δανείων, το «εξακάθρισμα» των περιπτώσεων των οφειλετών του νόμου Κατσέλη μετά τις 15 Σεπτεμβρίου αναμένεται ειρμή και γρήγορο.

Τα πρώτα «αποκαλύπτερα» αυτών που μπορούν, αλλά αποφεύγουν με δόλια μέσα να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σε τράπεζες, Δημόσιο και λοιπούς πιστωτές, θα γίνουν

με την άρση του τραπεζικού απορρήτου των οφειλετών. Θα δοθεί έτσι η δυνατότητα στους πιστωτές να έχουν πρόσβαση στην πλήρη πληροφόρηση για τα εισοδήματα και την περιουσία του οφειλέτη.

Οι τράπεζες θα ανοίξουν στις 15 Σεπτεμβρίου κοινή βάση δεδομένων που δημιουργήσαν για τους οφειλέτες του ν. 3869, απομονώνοντας τις περιπτώσεις οφειλετών που έχουν καταχραστεί την

Οι τράπεζες θα ανοίξουν στις 15 Σεπτεμβρίου κοινή βάση δεδομένων που δημιουργήσαν για τους οφειλέτες του ν. 3869, απομονώνοντας τις περιπτώσεις οφειλετών που έχουν καταχραστεί την προστασία του νόμου.

προστασία του νόμου, αλλά και προχωρώντας σε ενισχυμένες προτάσεις ρυθμίσεων οφειλών σε δανειολήπτες που έχουν υπαχθεί στον νόμο, προκειμένου να παραμεινούν από ασπών. Η ανταλλαγή στοιχείων για τη συνολική κατάσταση των οφειλετών και τις γενικότερες οφειλές τους θα διευκολύνει τις τράπεζες να απαλλαγούν από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές και να προσφέρουν «κουρέματα» οφειλών μόνο στις περιπτώσεις που διαπιστώνουν οικονομική αδυναμία.

Ποιες «εξώσεις» ακολουθούν

Πέραν των αποδεδειγμένα στρατηγικών κακοπληρωτών (σημειώνεται ότι κάποιοι εξ αυτών έδωσαν ήδη να αποποιηθούν την προστασία του νόμου Κατσέλη, φοβούμενοι το «πασίμο» του τραπεζικού τους απορρήτου), από το καταφύγιο του νόμου θα εξοστρακιστούν άμεσα και άλλες κατηγορίες οφειλετών. Θα πρόκειται, κατ' αρχάς, για αυτούς των οποίων οι αιτήσεις υπαγωγής απορρίφθηκαν είτε επειδή σκόπημα κατέστησαν απεργήγιοι (π.χ., οδηγήθηκαν σε χρεοκοπία, μεταβίβασαν περιουσία δολιώς σε άλλα πρόσωπα) είτε επειδή σκόπημα παραποίησαν την οικονομική τους κατάσταση (π.χ., απέκρυψαν περιουσία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό). Σημειώνεται ότι πλέον οι γραμματείς στα δικαστήρια θα εξετάζουν εκ των προτέρων τις αιτήσεις υπαγωγής δανειοληπτών στον νόμο Κατσέλη, «φιλτράροντας» όσες φαίνεται να μη δικαιολογείται να φτάσουν μέχρι την ακροματική διαδικασία. Η διενέργεια του προκαταρκτικού ελέγχου από τη γραμματεία των δικαστηρίων θα εντοπίζει αν ο οφειλέτης δηλώνει εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και το είδος αυτής, καθώς και το αν ο οφειλέτης έχει ασκήσει άλλες αιτήσεις στο παρελθόν ή έχει άλλες εκκρεμείς αιτήσεις. Αν διαπιστωθεί κάτι τέτοιο, θα μπαίνει «αστερίσκος» στον φάκελο της υποθέσεως, προκειμένου

να αξιολογηθεί από τον δικαστή. Αυτόματα, όμως, θα απορρίπτονται από την προστασία του νόμου και οι οφειλέτες που έχουν λάβει την προστασία του νόμου αλλά θα καθυστερήσουν την καταβολή 2-3 δόσεων, όπως αυτές έχουν οριστεί με τη δικαστική απόφαση (πάντως, θα ληφθεί μέριμνα ώστε ο οφειλέτης να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει εκ νέου αίτηση αναβίωσης της ρύθμισης σε περίπτωση ανώτερης βίας ή κατάχρησης δικαιώματος από τους πιστωτές).

Αμεσα, επίσης, θα εξοστρακίζονται από τον νόμο και θα καταργείται η αυτοδίκαιη (χωρίς προσωρινή διαταγή) προστασία τους από μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης οφειλέτες που έχουν παρατηρήσει από δύο προηγούμενες αιτήσεις και υποβάλλουν εκ νέου αίτηση.

Εκτός αυτού, οφειλέτες που αιτηθεί μισθώσεως της δικασίμου του και δεν ζητήσει νέα ημερομηνία εκδίκασσης εντός 30 ημερών, θα θεωρείται ότι παρατηρείται της αίτησής του για υπαγωγή στον νόμο Κατσέλη. Σημειώνεται ότι σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, καθώς και στην περίπτωση που η αίτηση δανειολήπτη για υπαγωγή του στον νόμο απορριφθεί, θα παύει να ισχύει, έχοντας μάλιστα αναδρομική ισχύ, η αναστολή τόκων υπερημερίας της οφειλής.

Στους δανειολήπτες θα προτείνονται ρυθμίσεις των δανείων τους με «κούρεμα» αντίστοιχο αυτού που θα λάμβαναν από το δικαστήριο κατά την εκδίκαση της αιτήσής τους. Το «κούρεμα» θα προσδιοριζόταν με βάση τη συνολική περιουσία του οφειλέτη και τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης και στο εναπομείναν ποσό της οφειλής θα ρυθμιζόταν το ύψος της δόσης και η διάρκεια αποπληρωμής. Τα συντονισμένα «κουρέματα», όπως αποκαλύφθηκε το «Κ» στις 11 Αυγούστου, θα γίνονται για τα στεγαστικά δάνεια στο 40%-50% της οφειλής, μέσω εργαλείου - αυτοπομπομένου «κόφτη» που δημιουργήσαν οι τράπεζες σε συνεργασία με την PwC.

► **Ανοίγει το «κουτί της Πανδώρας» με θεσμούς - αγορές**

Κυβερνητικά «παιχνίδια» με τη (μη) μείωση των συντάξεων

ΠΡΟΚΑΛΕΙΤΑΙ ΖΗΤΗΜΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΠΟΥ ΚΟΠΗΚΑΝ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΕΡΑ

▲ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΤΣΑΓΑΝΗ katsaganis@kefalaiο.gr

Σε «βόμβα» για τον Προϋπολογισμό του κράτους και των Ταμείων κινδυνεύει να μετατραπεί η επικείμενη από την κυβέρνηση **μη εφαρμογή των ψηφισμένων περικοπών στις ήδη καταβαλλόμενες (ή παλιές) κύριες συντάξεις από τον επόμενο χρόνο.**

Το ζήτημα που έχει αρχίσει να γίνεται αντιληπτό το τελευταίο διάστημα σε κύκλους του υπουργείου Εργασίας αλλά και των «θεσμών» είναι ότι, αν η κυβέρνηση καταφέρει τελικά να μην κόψει τις «παλιές» κύριες συντάξεις, τότε υπάρχει μια πολύ μεγάλη «πορενέργεια»: θα θέσει σε έρμηση, αλλά σαφή αμφισβήτηση τις περικοπές που έχουν ήδη γίνει στις «νέες» συντάξεις.

Με άλλα λόγια, **θα θεθεί θέμα αναδρομικής επιστροφής των ποσών που κόπηκαν στους νέους συνταξιούχους, αλλά και μη εφαρμογής των περικοπών στις νέες συντάξεις από εδώ και πέρα.** Το θέμα είναι νομικό αλλά και πολιτικό, εξηγούν οι ίδιοι κύκλοι, αφού είναι παράδοξο να μην ισχύσουν τελικά οι μειώσεις στις παλιές συντάξεις, αλλά να συνεχίσουν να ισχύουν οι ίδιες μειώσεις στις νέες συντάξεις.

Υπενθυμίζεται ότι ο νόμος Κατρούγκαλου έφερε μειώσεις 20% κατά μέσο όρο στις συντάξεις για τις οποίες έγινε αίτημα μετά τον Μάιο του 2016 (λεγόμενες νέες συντάξεις). Τώρα η **μεγάλη διαπραγμάτευση επικεντρώνεται στη μη περικοπή των «παλαιών» συντάξεων** (που είχαν καταβληθεί έως και τον Μάιο του 2016).

Αν, όμως, επιστρέφονταν οι κομμένες νέες συντάξεις και δεν κόβονταν οι μελλοντικές, τότε **θα ανατρέπονταν προς το χειρότερο όλες οι προβλέψεις** για την εκτέλεση του Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης αλλά και της γενικής κυβέρνησης.

Έτσι, η κυβέρνηση θα έπρεπε να βρει **νέους πόρους** για να κλείσει τις «τρύπες» από το **πάγωμα των μειώσεων**

Στο υπουργείο Εργασίας και στην κυβέρνηση συνειδητοποιούν τώρα ότι οι «φθηνές» εξαγγελίες περί μη περικοπής των ήδη καταβαλλόμενων συντάξεων μπορεί να προκαλέσουν μεγαλύτερα προβλήματα από το πολιτικό όφελος που προσδοκούσαν.

Η κυβέρνηση επιμένει στην πολιτική διαχείριση του συνταξιοδοτικού, χωρίς να προβλέπει τις δημοσιονομικές συνέπειες

σε όλες τις συντάξεις, όχι μόνο τις παλιές –όπως υποστηρίζει αυτήν την περίοδο–, αλλά και τις νέες.

«Πονοκέφαλος»

Το ενδεχόμενο της **ταυτόχρονης μη περικοπής όλων των συντάξεων**, όχι μόνο των παλιών, αλλά και των νέων, έχει ήδη προκαλέσει «πονοκέφαλο» σε αρμόδιους παράγοντες του υπ. Εργασίας, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες του «Κ».

Είναι γι' αυτό που οι ίδιες πηγές εκτιμούν πως, προς αποφυγή μιας τέτοιας νέας αναταραχής στο ασφαλιστικό σύστη-

μα, το «**πιθανότερο σενάριο**» είναι μια **σταδιακή εφαρμογή των μειώσεων στις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις**, ανεξάρτητα, μάλιστα, αν θα μεσολαβήσει πρώτα μια βμηνη ή ακόμα και 12μηνη περίοδος αναστολής τους, για πολιτικούς –εκλογικούς– λόγους. Εξάλλου, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, «**δεν είναι μόνο η σημερινή κυβέρνηση, αλλά συνολικά το πολιτικό σύστημα που δεν αντέχει μειώσεις στις συντάξεις** όπως εκείνες που έχουν ήδη ψηφιστεί **για το 2019**».

Με μια, όμως, «μεσοβέζικη» λύση (μ ήμερος-απότομος πε-

ρικοπής των παλιών συντάξεων και συνέχισης των περικοπών στις νέες συντάξεις) το «**όφελος**» για το **πολιτικό σύστημα θα ήταν διπλό:**

Από τη μια μεριά, **οι παλιοί συνταξιούχοι δεν θα υπόκεινταν σε μια απότομη μείωση των αποδοκών τους** και, από την άλλη, οι νέοι και μελλοντικοί συνταξιούχοι δεν θα μπορούσαν να διεκδικήσουν να επιστραφούν οι κομμένες συντάξεις τους ή, αντιστοίχως, να μην κοινούν οι συντάξεις οι οποίες θα τους δοθούν τα επόμενα χρόνια, τονίζουν οι ίδιες πηγές.

Αδυναμία διαχείρισης

Την ίδια στιγμή, στην πολιτική ηγεσία του υπ. Εργασίας δεν φαίνεται να ανησυχούν τόσο πολύ για τις πιθανές ανεξέλεγκτες **δημοσιονομικές συνέπειες** από μια μη περικοπή των ήδη καταβαλλόμενων συντάξεων. Βασικό μέλημα της κυβέρνησης φαίνεται να είναι η **πολιτική και μόνο διαχείριση** ενός μετώπου που η ίδια άνοιξε ψηφίζοντας πριν από έναν χρόνο τις περικοπές που είναι να γίνουν το 2019.

Κύριο «όπλο» στη διαπραγμάτευση της με τους «θεσμούς» (με στόχο τη μη περικοπή των παλιών συντάξεων) είναι το διαφανόμενο **φετινό υπερπλεόνασμα του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ)**, το οποίο αναμένεται να φτάσει τα 1,5 έως και 2,2 δισ. ευρώ.

Ωστόσο, είναι ακριβώς το ίδιο αυτό «**υπερπλεόνασμα**» το οποίο μπορεί να αμφισβητηθεί αναδρομικά από μια μη περικοπή των παλιών συντάξεων. Κι αυτό όχι μόνο γιατί ο ΕΦΚΑ θα συνεχίσει να δίδει και το 2019, αλλά και πιθανώς τα επόμενα χρόνια, τα ίδια σχεδόν κονδύλια για τις παλιές. Παράγοντας αύξησης των δαπανών συνολικά για συντάξεις είναι και η ενδεχόμενη αύξηση των δαπανών και για τις νέες συντάξεις, εφόσον συμφωνηθεί η αναδρομική επιστροφή του κομμένου τμήματός τους και, συνακόλουθα, το πάγωμα των περικοπών των μελλοντικών συντάξεων. Με άλλα λόγια, σε αυτή την περίπτωση θα αμφισβητηθούν και οι μεσοπρόθεσμες προβλέψεις για ολόενα και χαμηλότερες δαπάνες και για νέες συντάξεις.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις αυτές, χρόνο με τον χρόνο θα αποχωρούν από το ασφαλιστικό σύστημα (λόγω θανάτου) **καλύτερα παλιοί συνταξιούχοι** με σχετικά «ψηφλές» αποδοχές, ενώ θα γίνονται νέοι συνταξιούχοι με χαμηλότερες αποδοχές.

Αν αυτή η σχέση ανατραπεί, εκκρίνεται ένας ενδεχόμενος μη περικοπής ούτε των νέων συντάξεων, τότε νεότερες εκτιμήσεις θα δείξουν πιο αυξημένες δαπάνες για τις συντάξεις σε σχέση με εκείνες που δείχνουν σήμερα.

Μάλιστα, δεδομένου ότι, λόγω της λήξης του προγράμματος προσαρμογής, **έχει σταματήσει η ειδική χρηματοδότηση**, θα πρέπει ο **ίδιος ΕΦΚΑ με πόρους από τις εισφορές και τον κρατικό Προϋπολογισμό** να εξασφαλίσει τα απαιτούμενα κονδύλια για την καταβολή των νέων συντάξεων. Δηλαδή θα προσηυθεί ένα επιπλέον βάρος για το εν λόγω ασφαλιστικό ταμείο.

► «Γκρίζες ζώνες» για το επικουρικό ταμείο

■ **ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ** απειλούν και το **Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ)**. Υπενθυμίζεται πως από το 2016 έχουν εφαρμοστεί **δραματικές μειώσεις στις επικουρικές συντάξεις και στα εφάπαξ**, με στόχο τον ισοσκελισμό του προϋπολογισμού του εν λόγω Ταμείου. Οι μειώσεις αυτές έγιναν με «**κόπημα**» (όπως και στην περίπτωση των κύριων συντάξεων) την **αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού των εν λόγω παροχών. Έτσι, μειώθηκαν κατά μέσο όρο 15% καταβαλλόμενες κατά την 1η Ιουνίου 2016 επικουρικές συντάξεις**, ενώ κόπηκαν κατά αντίστοιχο ποσοστό οι νέες επικουρικές συντάξεις, των οποίων είχαν αιτηθεί ασφαλισμένοι από 1η Ιανουαρίου 2015.

Επίσης, **μειώθηκαν κατά 10% έως 20% όλα τα εφάπαξ, για τα οποία είχαν γίνει αιτήσεις από την 1η Σεπτεμβρίου 2013**. Όλες οι έως τώρα προβλέψεις δείχνουν υψηλά πλεονάσματα για το ΕΤΕΑΕΠ. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να εγείρει –όπως και στην περίπτωση των συντάξεων του ΕΦΚΑ– ζήτημα αυξήσεων στις επικουρικές συντάξεις, αλλά και στα εφάπαξ, με ανεξέλεγκτες –για την ώρα– συνέπειες για τον Προϋπολογισμό.

Γιώργος Δημητρούλιας
Δημοτικός σύμβουλος με την Ελληνική Δράση

ΣΔΙΤ: μπίζνες με τα λεφτά των άλλων ή ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας;

Λύο θέματα σοβαρά και μεγάλα πέρασαν τον τελευταίο καιρό από το Δημοτικό Συμβούλιο και, φυσικά, υπερψηφίστηκαν από την απόλυτη πλειοψηφία της πολιτικής «στάνης» που διαδέχεται ο δήμαρχος κ. Νίκας: Το λιμάνι και το αεροδρόμιο.

Έργα και ημέρες ενός αντινομάρχη

Γπειδή η Καλαμάτα είναι μικρή και μπορεί ο καθένας να μάθει για το βιογραφικό του κάθε τοπικού πολιτικού, υπενθυμίζω τα εξής: ο Λουδοβίκος που έχουμε για δήμαρχο, κύριος Νίκας, διετέλεσε τρεις θητείες ως αντινομάρχης, εκλεγόμενος με το συνδυασμό του κυρίου Λράκου που στήριζε ενεργά η Νέα Δημοκρατία και, φυσικά, ως άνθρωπος του κομματικού σωλήνα της Ν.Δ. επελέγη για τη συγκεκριμένη θέση. Το έργο του νομάρχη κυρίου Λράκου ήταν μηδενικό, αφού στα 14 χρόνια θητείας του δεν έκανε ούτε δρόμο για να πηγαίνει στο χωριό του. Φυσικά, στο μηδενικό έργο τον ακολούθησε και ο κύριος Νίκας ως αντινομάρχης και θα ήταν ενδιαφέρον να μας θυμίξε τα έργα του, αν υπάρχουν, την περίοδο αυτή.

Γιατί τα γράφω αυτά; Κάποιος θα μου αναγνωρίσουν εμπάθεια, αλλά αυτό δεν ισχύει όπως ακολούθως θα σας περιγράψω.

Η δημοχροντία ενός κομματάρχη

Για να είμαι δίκαιος στην κριτική μου, επιθυμώ πάντοτε να έχω γραπτές αποδείξεις ή άλλα ντοκουμέντα που να αποδεικνύουν τα γραφόμενά μου. Έτσι, λοιπόν, ξεφυλλίζοντας τον προηγούμενο προεκλογικό πολυσέλιδο κατάλογο του κυρίου Νίκα που περιγράφει τα έργα των δύο θητειών του, θα παρατηρήσουμε ότι, εκτός από την κατασκευή του νέου Δημοαρχείου (που θα εξηγήσουμε πιο κάτω γιατί του βγήκε), τα υπόλοιπα είναι ή επικινδύνα (βλέπε χωματερή στη Μαραθόλακκα Γαυγέτου), ή κακοτεχνίες (βλέπε φάρδεμα πεζοδρομίων, ποδηλατόδρομοι), ή επικινδύνα για τη δημόσια υγεία (βλέπε πρόγραμμα συνολικακής κομποστοποίησης), ή με ανύπαρκτο μετρήσιμο αποτέλεσμα (βλέπε υποστήριξη τοπικής οικονομίας), ή ψηφοθηρικά (βλέπε έργα σε γειτονίες χωρίς σχεδιασμό). Για το τέλος άφησα τη θλιβερή πολιτιστική παρέμβαση του Δήμου με την ενίσχυση κάθε εθνομηδενιστή (βλέπε Φεσβαβάλ Λρόμου) ή πρόωπιση πολύχρωμων φιεστών αλά Ρίο ντε Τζανέιρο.

Το νέο Δημοαρχείο είναι πραγματικά ένα έργο που έπρεπε να γίνει για την εξυπηρέτηση των Καλαματιανών και όχι μόνο, αλλά αυτό το έκανε ο Λουδοβίκος που έχουμε για δήμαρχο κύριος Νίκας, γιατί συμβαδίζει, όπως έγραψε σε κείμενό του συντάκτης τοπικής εφημερίδας, με την πολιτική αντίληψη όπως προκύπτει από την προσωπική ιδιοσυγκρασία του κυρίου Νίκα και είναι ο «υπερσυγκεντρωτικός δημοαρχοκεντρισμός».

Εάν, δε, συνυπολογίσουμε την κοπιώδη και ουσιαστική εργασία που κάνουν καθημερινά οι μόνιμοι υπάλληλοι του Δήμου με προεξάρχοντα το γενικό γραμματέα και τους υπολοίπους μη αιρετούς που προϊστανται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου, θα παρατηρήσουμε τα πενιχρά αποτελέσματα των έργων του κυρίου Νίκα, που το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι η επανεκλογή του, όπως φαίνεται από το κεντρικό σύνθημα του προεκλογικού του καταλόγου: « Έχουμε Δήμαρχο...». Συνεχίζουμε».

Αφού σωθήκαν οι «Αμερικάνοι», καιρός για ξεπούλημα.

Έφτασαν και τα δύσκολα και όπως λέει ο λαός: «ο καλός ο καπετάνιος στη φουρτούνα φαίνεται», και αφού σώθηκαν οι Έλληνες από το Αμερικό που έφερναν τα ντόλαρ στην πατρίδα τους προκειμένου να τα επενδύσουν και έκαναν πάφτυ κάποιος επιτήδειο, μας έμειναν αμανάτι τα μεγάλα έργα που απαιτούνται στο λιμάνι και το αεροδρόμιο.

Για το λιμάνι, μου έλεγε ένας πρώην δημοτικός προϊστάμενος ότι έχει μια ντουλάπα γεμάτη masterplans και θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να μας πουν πόσο έχουν κοστίσει στον άγρια φορολογούμενο δημότη Καλαμάτας όλα αυτά τα masterplans που δεν έχουν εφαρμοστεί ποτέ. Εξάλλου,

masterplans ζητάει και ο πρώην επικεφαλής της μειζονος μειοψηφίας κύριος Μάκαρης. Λοιγα, ξέρει τι είναι;

Όσο για το αεροδρόμιο, η... επιτυχημένη τουριστική πολιτική του κυρίου Νίκα δε φαίνεται μόνο από τις αφίσες, όπως έγραψε τοπική εφημερίδα, που το πρώτο επτάμηνο του 2018 στο αεροδρόμιο Καλαμάτας αφίχθησαν 72.081 ξένοι, ενώ στο ίδιο διάστημα στο αεροδρόμιο Ηρακλείου αφίχθησαν 1,85 εκατ. ξένοι.

Η εγκατάλειψη του αεροδρομίου μας φαίνεται από την εικόνα όλης της διαδρομής του χώρου προς και από αυτό, που με τα καλάμα θυμίζει περισσότερο σκηνικό του reality Survivor.

Τότε το μόνο που απομένει είναι το ξεπούλημα, αλλά έλα που δεν μπορεί να ονομαστεί έτσι, βρήκαν λοιπόν την καλλιτεχνική ονομασία ΣΔΙΤ (Σύμπραξη Δημοσίου με τον Ιδιωτικό Τομέα). Θα μου πείτε ότι υπερβάλλω, αλλά για το μικρότερο έργο του Δήμου, για να πλακοστρωθεί ένα πεζοδρόμιο ή μια τρύπα στον δρόμο, μας δίνουν ένα μπλικο χαρτιά και συγχροτείται και επιτροπή δημοτικών συμβούλων για να παραλάβει, την ίδια στιγμή για το λιμάνι και το αεροδρόμιο ήθελε προς ψήφιση μία έκθεση ιδεών κάποιου αντιδημάρχου σε δύο σελίδες, με σκοπό να αποσπείσει τη θετική ψήφο του Δημοτικού Συμβουλίου, αφού έτσι κι αλλιώς η πολιτική «στάνη» του Λουδοβίκου κυρίου Νίκα έχει την απόλυτη πλειοψηφία.

Με τη θετική γνωμοδότηση του Α.Σ. ανοίγει ο δρόμος για να βρεθεί ο μεγαλοκαρχαρίας, συγγνώμη μεγαλοεπενδυτής, για να εκμεταλλευτεί τη δημόσια περιουσία τζάμα.

Η πρότασή μας για να ισχυροποιηθεί το πνεύμα της Κοινότητας

Να σταματήσουν οι δημοπρατήσεις των δημοτικών έργων και να παίρνουν οι τοπικές επιχειρήσεις εκ περιτροπής τα δημοτικά έργα με κριτήριο να λειτουργούν συνεχώς 2 χρόνια και να έχουν μόνο Έλληνες εργαζομένους. Μόνο έργο που δεν μπορεί να κάνει ο Δήμος ή οι τοπικές επιχειρήσεις να δημοπρατούνται σε ξένες επιχειρήσεις στις οποίες να εργάζονται Έλληνες.

Το ίδιο και για τους εργαζομένους στο Δήμο με κριτήριο την ανεργία, την εντοπισήτα και την πολυτεχνία που θα κρίνει μια επιτροπή κατοίκων που θα κληρώνεται περιστασιακά για να αποφασίσει η ψηφοθηρική πολιτική των παρατάξεων.

Έτσι αναπτύσσεται το αίσθημα της Κοινότητας.

Στο Ρίο ντε Τζανέιρο

Γράφοντας αυτές τις γραμμές όλοι ετοιμάζονταν για το «πανηγυράκι» της «Λευκής Νύχτας». Βλέποντας όλα αυτά γύρω μου, μου έρχεται ξαφνικά μια σκέψη: Α, ρε Νίκα, χάνεσαι στην Καλαμάτα, έπρεπε να είσαι δήμαρχος στο Ρίο ντε Τζανέιρο!

Τ
Ο
Ν
Χ
Ε
Ε
Λ
Π
Ν
Β
Σ
Ο
Υ
Π
Ν
Ο
Κ
Υ
Χ
Κ
Μ
Π
Υ
Σ
Π
Α
Δ
Κ
Υ
Χ
Φ
Ε
Δ
Ν
Α
Ε
Υ
Ε
Κ
Υ
Ν
Δ
Κ
Λ
Ι
C